

Framtidens Karriär Sjuksköterska

Tillvarata sjuksköterskors innovationskraft

4 Många sjuksköterskor ägnar sig åt innovationsarbete på daglig basis utan att reflektera över det. De är experter på att komma fram till lösningar som gör att vården fungerar smidigt. För att ta tillvara innovationskraften krävs tydliga vägar för idéerna.

Omvårdnadsforskningen har en viktig roll

5 Sjuksköterskan Ewa-Lena Bratt har nyligen installerats som professor i omvårdnad. Hon hoppas att vården ska bli bättre på att implementera ny omvårdnadsforskning i det kliniska arbetet. Sjuksköterskor kan ha en viktig roll i att driva arbetet framåt.

Kräver fokus på arbetsvillkor och arbetstider

6 – Arbetsmiljö och arbetstider är de två i särklass viktigaste frågorna för sjuksköterskorna just nu. Runt var tredje sjuksköterska arbetar deltid, många av dem för att de behöver mer återhämtning, säger Vårdförbundets ordförande Sineva Ribeiro.

Vill du arbeta med framtidens sjukvård?

Intervju med Lisa, sjuksköterska inom funktionsstöd i Göteborgs Stad

Varför valde du att jobba inom kommunal hälso- och sjukvård?

För att det är bra arbetstider med varierande arbetsuppgifter. Det är bättre schema och lön än på sjukhus där jag arbetat tidigare. Man har även möjlighet att själv planera och strukturera upp sin dag. Det är ett brett arbete där man kommer i kontakt med många patientgrupper och diagnoser.

Hur ser en vanlig dag ut på jobbet för dig?

En dag på jobbet börjar alltid med rapport tillsammans med kollegor där dagens arbete delas upp. Detta följs av hembesök hos patienter. Sedan följer bestämda dagar med ronder, läkemedelsleveranser, möten, samtal med externa vårdkontakter och teamsamverkan med andra professioner i teamet.

Vad är det bästa med ditt jobb?

Det bästa med mitt jobb är att det är fritt och utmanande och mina goa kollegor. Även att vi har en bred patientgrupp där man får följa sina patienter under en längre tid.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen är Sveriges största kommunala vård- och omsorgsaktör. Vi erbjuder vård och rehabilitering i hemmiljö dygnet runt. Vår ambition är att utveckla framtidens vård och omsorg. Vi söker dig som är sjuksköterska och vill vara med och göra det möjligt – i både handling och bemötande.

Hos oss får du ett fritt och utvecklande arbete där du får stora möjligheter att vara med och forma framtidens nära vård. Vi arbetar i nära team för att ge alla patienter ett hälsosamt och självständigt liv.

Du får en trygg arbetsgivare som vill att du är delaktig

Vi erbjuder trygga anställningsvillkor med bra förmåner. Vi vill att du ska ha en god arbetsmiljö med balans mellan jobb och fritid. Om du mår bra på jobbet, gör du också ett bättre jobb – och ytterst blir det bättre bemötande för de

vi är till för. Vi är en arbetsgivare som lyssnar och tar tillvara allas kompetens och perspektiv.

Du får växa och utvecklas utifrån dina förutsättningar

Hos oss finns många möjligheter att utvecklas. Vi strävar efter ett ledarskap som präglas av närvaro och tillit – som stöttar dig i din ut-

veckling. Just nu bygger vi upp ett utvecklings- och kompetenscenter med det ständiga lärandet i fokus. Vi bedriver också egen forskning i samarbete med universitet.

Som du hör finns det många spännande möjligheter hos oss. Men så är vi ju också Sveriges största kommunala vård- och omsorgsaktör.

Hitta alla våra lediga tjänster
goteborg.se/ledigajobb

Bättre villkor för att öka ordinarie bemanning

De flesta regioner har underskott i sin ekonomi just nu. Vad kan regionsjukvården då spara på? Enligt sjuksköterskorna skulle regionsjukvården kunna spara på antalet chefer, regionledningen, inhyrd sjukvårdspersonal, ekonomi och administration, HR och externa tjänster – inte på vårdplatser och fast anställd sjukvårdspersonal.

I våra undersökningar svarar 3 av 4 sjuksköterskor inom slutenvården att de inte har tillräcklig ordinarie sjuksköterskebemanning, mot 1 av 2 inom öppenvården. För att klara bemanningen är inhyrning av sjuksköterskor inom slutenvården omfattande. Genom att minska andelen inhyrda och öka andelen fast anställda skulle regionerna både minska kostnaderna och förbättra patientsäkerheten och kontinuiteten.

Enligt Vårdförbundets ordförande Sineva Ribeiro är arbetsmiljö och arbetstider de två i särklass viktigaste frågorna för sjuksköterskorna just

nu. Utöver rimliga arbetsvillkor och en översyn av arbetstider och schemaläggning efterlyser många sjuksköterskor kontinuerlig kompetensutveckling och en löneutveckling som sträcker sig över hela karriären.

I vår enkät mot läkare i april 2023 fick läkarna ge förslag på hur hälso- och sjukvården ska bli bättre. Intressant: ett av läkarnas främsta förslag är höjd lön för sjuksköterskor!

Trots besparingskrav och underbemanning så finns det mycket som fungerar bra inom sjukvården. Sjuksköterskorna lyfter fram kompetens hos personalen, patientbemötande, teamarbete och sammanhållning.

Hör av er till oss med artikelförslag inför nästa utgåva av Framtidens Karriär – Sjuksköterska.

Trevlig läsning!

Framtidens Karriär – Sjuksköterska

Om detta kan du läsa i Framtidens Karriär – Sjuksköterska

- 4 Tillvarata sjuksköterskors innovationskraft
- 5 Omvårdnadsforskningens viktiga roll
- 6 Vårdförbundet kräver fokus på arbetsvillkor och arbetstider
- 6 Läkare vill ha höjd lön för sjuksköterskor
- 7 Ortopedi är en bred specialitet med utvecklingsvägar
- 8 Amandas projekt nominerat till Vårdförbundspriset
- 8 Det här fungerar bra inom vården
- 10 Kommunal hälso- och sjukvård i ett paradigmskifte
- 11 Låg andel ordinarie personal minskar patientsäkerheten
- 12 Med forskning som passion
- 12-13 AI kan frigöra tid till omvårdnadsinsatser
- 13 AI, robotik och individualiserad vård under de kommande 50 åren
- 14 Läkemedelsbrist minskar tid för omvårdnadsinsatser
- 15 Fångar upp och hjälper våldsutsatta kvinnor
- 16 Hot och våld mot sjuksköterskor har eskalerat
- 16-17 Verbala hot och fysiskt våld
- 17 Rosanna bor i Frankrike och jobbar i Schweiz
- 18 Psykiatrisk heldygnsvård ger värdefulla erfarenheter
- 19 Sjuksköterskor har en viktig roll inom rättspsykiatri
- 20 Utmanar normer om barnafödande
- 20 ICNP – standardiserad omvårdnadsterminologi
- 21 Mångfasetterad utvecklingsplattform i kommuner
- 21 Rätt cancerbehandling till rätt patient
- 22 Program ger nya sjuksköterskor

Presenterade företag och organisationer

22	Gastromedicin och kirurgi på Karolinska	36	Ortopedi och handkirurgi, Akademiska sjukhuset
23	Kirurgiska kliniken Vrinnevisjukhuset i Norrköping	37	Neonatalvården i Lund och Malmö
24	Tema Cancer, Karolinska	38	RMV:s rättspsykiatriska avdelning
25	AnOpIVA vid Linköpings US	38	Humana
26	Anopiva vid Höglandssjukhuset i Eksjö	39	Psykiatri i Region Örebro
27	Barnoperation i Solna, Barn PMI Karolinska	40	Barn- och ungdomspsykiatri i Västerbotten
28	Neurosjukvården vid Karolinska	40	Eskilstuna kommun
29	Anestesi och operation i Helsingborg och Ängelholm	41	AVA och akuten i Växjö, Kronoberg
30-31	Magnetmodellen på ortopedi i Malmö	42	Huddinge kommun
32	Praktikertjänst	42	Kirurgkliniken Blekingesjukhuset
33	Danderyds sjukhus	43	Psykiatriska kliniken Motala/Mjölby, Östergötland
33	SOS Alarm	43	Larmcentralen och ambulansen i Västmanland
34-35	Operationskliniken på Västmanlands sjukhus i Västerås		

Framtidens Karriär nr 7 oktober 2023

Produceras av NextMedia

nextmedia

Framtidens Karriär är en periodisk tidskrift som ges ut mot sjuksköterskor, läkare, psykologer, socionomer.

SKRIBENTER Anette Bodinger Larsson, Carin Brink, Anna Hultberg, Kerstin Karlsson, Cristina Leifland, Adrianna Pavlica, Annika Wihlborg

FOTOGRAFER Fredric Alm, Göran Ekeberg, Mikael Fritzon, Per Groth, Lasse Hejdenberg, Jens C. Hilner, Fredrik Hjerling, Peter Holgersson, Conny Holm, Gonzalo Irigoyen, Lars Jansson, Åke Karlsson, Lena Lee, Magnus Lejhall, Johan Marklund, Kicki Nilsson, Pia Nordlander, Pierre Pocs, Martina Wärenfeldt

OMSLAGSFOTO Kicki Nilsson

GRAFISK FORM Stellan Stål

ANSVARIG UTGIVARE Niklas Engman

TRYCK BOLD Printing/DNEX Tryckeriet

ANNONSFÖRSÄLJNING NextMedia

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia, tel: 08-661 07 90, e-post: info@nextmedia.se

FÖR MER INFORMATION OM FRAMTIDENS KARRIÄR – SJUKSKÖTERSKA, VAR VÄNLIG KONTAKTA:

Niklas Engman, e-post: niklas.engman@nextmedia.se, tel: 08-661 07 90, mob: 070-774 84 90

LÄS MER PÅ WWW.SJUKSKOTERSKEKARRIAR.SE

Omvårdnad inom thorax- och kärlkirurgi, 7,5 hp

- Ny fördjupningskurs inom thorax- och kärlkirurgi
- Start vårtermin 2024
- Ansök senast 17:e december 2023

För information och ansökan

liu.se/utbildning/kurs/uppdagsutbildningar/thorax-karl-kirurgi

 Region Östergötland

li.u LINKÖPINGS UNIVERSITET

Ta tillvara sjuksköterskors innovationskraft

Många sjuksköterskor ägnar sig åt innovationsarbete på daglig basis utan att reflektera över det. Sjuksköterskor är experter på att komma fram till lösningar i stort och smått som gör att vården fungerar smidigt för varje patient. För att innovationskraften ska kunna tillvaratas fullt ut krävs tydliga vägar för hur idéerna kan färdas genom organisationen. En sådan satsning pågår nu på Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge.

INNOVATIONER

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– På Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge utmanas vi av ett kontinuerligt högt okontrollerat patientinflöde till avdelningarna, inte minst via vår akutmottagning. Våra sjuksköterskor och undersköterskor är bra på att lösa problem och utmaningar som uppstår i den dagliga verksamheten, men vi saknar ett system för att tillvarata hur de löser och hanterar problem på

ett innovativt sätt, säger Sara Schulz, verksamhetschef för Tema Akut och Reparativ Medicin på Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge. Hon har varit sjuksköterska på Karolinska sedan 2007 och har bland annat arbetat på akutmottagningen och haft en rad olika chefsroller. Sedan hösten 2022 är Sara Schulz verksamhetschef på Karolinska i Huddinge.

Utgå ifrån patienternas behov

Hösten 2022 initierades därför ett innovationsprojekt på infektionsavdelning I 62, en allmän infektionsavdelning som hanterar allt från akuta infektioner till patienter med längre vårdtider. Syftet var bland annat att utmana de traditionella arbetssätten genom att i stället utgå ifrån patienternas aktuella behov och tillgänglig kompetens på avdelningen. Ytterligare ett syfte var att analysera om digitala verktyg kan underlätta den dagliga verksamheten. Satsningen genomförs i samverkan med Karolinskas centrala innovationsorganisation Innovationsplatsen.

– När vi rekryterar till avdelningen söker vi aktivt efter sjuksköterskor med intresse för innovationsarbete. Samtliga medarbetare får tid i schemat avsatt för att arbeta med verksamhetsutveckling och innovation – tanken är att samtliga medarbetare ska vara delaktiga i projektet, säger Sara Schulz.

Ytterligare ett spår i innovationssatsningen handlar om att utvärdera hur VR-glasögon kan användas för att effektivisera när medarbetarna tränar

Sara Schulz, verksamhetschef för Tema Akut och Reparativ Medicin på Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge.
Foto: Malin Jochumsen

på återkommande arbetsmoment, som blodprovstagning. Med VR-glasögonen är det möjligt att inkludera den typen av träning på ordinarie avdelning snarare än att avsätta tid för träning på utbildningsavdelningar. Med hjälp av VR hoppas man också kunna ge isolerade infektionspatienter ett miljöombyte via virtuella miljöer.

Fånga upp idéer

– En ambition är att skapa en tydlig väg för medarbetarnas idéer. När sjuksköterskorna delar med sig av sina förbättringsförslag till sin närmaste chef vet de ofta inte hur de ska tas vidare i

organisationen. Det är viktigt med en tydlig struktur, det motiverar sjuksköterskor att presentera och jobba vidare med sina idéer. Jag är övertygad om att en arbetsgivare som lyssnar på

VÅRA SJUKSKÖTERSKOR OCH undersköterskor är bra på att lösa problem och utmaningar

sjuksköterskor och ger dem möjlighet att driva förbättringar och innovationer stärker sin attraktivitet, säger Sara Schulz.

Hon anser att arbetsgivare bör introducera arbetssätt som på ett strukturerat sätt fångar upp och kanaliserar sjuksköterskors idéer och förbättringsförslag. Det är också viktigt att koppla in andra aktörer som kan vidareutveckla de bästa idéerna när sjuksköterskornas innovationskompetens nått sin gräns.

Utmana din chef

Hennes råd till sjuksköterskor är att utmana sin chef genom att fråga hur de arbetar med att tillvarata personalens idéer och innovationer. Ta mod till dig och se till att föra vidare en idé du tror på i organisationen. Våga formulera den till en tanke som därefter kan bli till skrift och föras vidare till din närmaste chef.

– Innovationsarbetet bör betraktas som en självklar del av vardagen, ett sätt att fånga upp idéer som kan underlätta arbetet. Det kan handla om något så okomplicerat som att regelbundet fråga om någon i arbetslaget har sett något som kan förbättras under sitt senaste arbetspass, avslutar Sara Schulz.

Foto: Malin Jochumsen

Omvårdnadsforskningens viktiga roll

Sjuksköterskan Ewa-Lena Bratt har nyligen installerats som professor i omvårdnad vid Drottning Silvias barnsjukhus. Hon hoppas att vården ska bli bättre på att implementera ny omvårdnadsforskning i det kliniska arbetet.

OMVÅRDNADSFORSKNING

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Sedan början av året är Ewa-Lena Bratt professor i omvårdnad vid Drottning Silvias barnsjukhus. Hon har en kombinationstjänst som delas mellan Sahlgrenska universitetssjukhuset och

ATT KUNNA KOMBINERA anställningar i sjukvård och universitet är en viktig framgångsfaktor

Göteborgs universitet. Ewa-Lena Bratt blev färdig sjuksköterska 1998 och disputerade 2011.

– Jag har alltid haft en fot kvar i kliniken och är nog med att få min kliniska dos. Det är jätteroligt att

Ewa-Lena Bratt är nyinstallerad professor i omvårdnad vid Drottning Silvias barnsjukhus.
Foto: Johan Wingborg / Göteborgs universitet

vara sjuksköterska och jag går in och jobbar kvällar på avdelning. Att kunna kombinera anställningar i sjukvård och universitet är en viktig framgångsfaktor, säger hon.

Nya utmaningar

Ewa-Lena Bratts forskning fokuserar på en grupp som hon kallar ”de nya överlevarna”.

– Medicinska framgångar i form av förbättrad kirurgi, behandling och diagnostik har gjort att fler svårt sjuka barn lever till vuxen ålder. Det är fantastiskt, men det uppstår ofta problem när barnen blir äldre och går över till vuxensjukvården, säger hon.

Och just nya landvinningar i den medicinska forskningen medför nya ut-

maningar för omvårdnaden. Den typen av forskning är därför otroligt viktig, tycker Ewa-Lena Bratt.

– Omvårdnadsforskningen har historiskt sett varit inriktad på att beskriva problem och utmaningar utifrån ett omvårdnadsperspektiv. Det behöver vi fortsätta att göra, men också ta nästa steg och utveckla interventioner för hur vi ska förändra de problem som finns. Det handlar om att hitta olika lösningsmodeller.

Intresse behövs

Nästa steg är implementering i vården, något som enligt Ewa-Lena Bratt behöver förbättras. Vården är enligt henne en ganska trög organisation för förändring, men sjuksköterskor kan ha en viktig roll i att driva arbetet framåt.

– Sjuksköterskor som jobbar kliniskt behöver vara intresserade av att ta del av ny kunskap, och vi måste skapa bättre arenor där sjuksköterskor kan få upp ögonen för ny forskning. Men det behövs också engagemang i chefsleden. Därför är det viktigt att sjuksköterskor finns på positioner inom sjukvården där vi har mandat att påverka utifrån vårt omvårdnadsperspektiv.

Region Västernorrland söker

sjuksköterskor/ ambulanssjuksköterskor

till Härnösand, Kramfors, Sollefteå,
Sundsvall och Örnsköldsvik

Läs mer på
www.rvn.se/jobb

 Region
Västernorrland

Kräver fokus på arbetsvillkor och arbetstider

Arbetsmiljö och arbetstider är de två i särklass viktigaste frågorna för sjuksköterskorna just nu. Runt var tredje sjuksköterska arbetar deltid, många av dem för att de behöver mer återhämtning, enligt Vårdförbundet. Utöver rimliga arbetsvillkor och en översyn av arbetstider och schemaläggning efterlyser många sjuksköterskor kontinuerlig kompetensutveckling och en löneutveckling som sträcker sig över hela karriären.

Sineva Ribeiro,
ordförande
Vårdförbundet.
Foto: Ulf Huett

VIKTIGASTE FRÅGORNA

TEXT ANNIKA WIHNBORG

Sjuksköterskebristen i såväl regioner som kommuner är påtaglig. Bristen på erfarna sjuksköterskor är särskilt utbredd.

– Regeringen har dessvärre inte avsatt tillräckligt med pengar i höstbudgeten för att förebygga eller hindra regionernas pågående varsel. Det infördes nyligen skärpta regler för dygnsvila, vilka har fått ett blandat mottagande som framför allt beror på schemaläggningen. En positiv nyhet är ändå att regeringen har tillsatt

en utredning om en samlad journalföring i svensk hälso- och sjukvård. Ytterligare en positiv händelse är att Vårdförbundet ska se över behovet av att på bred front introducera yrkestiteln avancerad specialistsjuksköterska, advanced nurse practitioner. Det är en etablerad yrkestitel i många delar av världen, så på det här området har Sverige hittills halkat efter, säger Vårdförbundets ordförande Sineva Ribeiro.

Var tredje arbetar deltid

I dagsläget arbetar runt var tredje svensk sjuksköterska deltid. Det vanligaste skälet är att många sjuk-

sköterskor behöver mer vila och återhämtning. Bidragande faktorer är att många sjuksköterskor förväntas arbeta mycket övertid på grund av för få kollegor samt förstås att arbetsmiljön ofta är stressig och krävande.

Arbetsmiljö och arbetstider

– Nu går vi in i en avtalsrörelse där vi ser över lön och villkorsavtal för cirka 80 000 medlemmar. I avtalsrörelsen kommer vi bland annat att driva frågor med fokus på arbetstider, lön, arbetsmiljö, kompetensutveckling under arbetstid och möjlighet till specialistutbildning. Arbetstidsfrågan är prioriterad för våra medlemmar. Det

VIKTIGASTE ÅTGÄRDERNA

Viktigaste åtgärderna för att förbättra sjuksköterskors arbetsmiljö:

- Se över sjuksköterskors veckoarbets-tid och schemaläggning så övertiden minskar, förutsägbarheten ökar och fler orkar arbeta heltid.
- Se till att arbetsgivarna tar ett större ansvar för de yrkesverksamma sjuksköterskornas kontinuerliga kompetensutveckling under hela karriären.
- Erbjud tydliga karriär- och utvecklingsvägar som premierar och tillvaratar erfarenheterna hos sjuksköterskor med lång yrkeserfarenhet.

är inte rimligt att sjuksköterskor som är ensamstående föräldrar tvingas säga upp sig för att få livspusslet att gå ihop, eller att nyutexaminerade sjuksköterskor efter två år känner sig tvingade att lämna sjuksköterskeyrket på grund av dåliga villkor, säger Sineva Ribeiro.

Många sjuksköterskor vittnar om att de inte hinner ta rast och att det i

DET ÄR INTE rimligt att sjuksköterskor som är ensamstående föräldrar tvingas säga upp sig

princip aldrig finns tid för dem att sitta ner och reflektera eller utveckla verksamheten. Det handlar, enligt Sineva Ribeiro, i slutänden om att även sjuksköterskor måste få livspusslet att gå ihop för att orka ett helt arbetsliv. ■

Läkare vill ha höjd lön för sjuksköterskor

I vår enkät mot läkare 6–12 april 2023 fick de ge förslag på hur hälso- och sjukvården ska bli bättre. En av läkarnas lösningar är höjd lön för sjuksköterskor.

SJUKSKÖTERSKORNAS LÖN

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Många påtalar att lönen för all vårdpersonal behöver höjas – men de flesta lyfter fram sjuksköterskornas lön som en prioritet framför läkarnas egna löner. Här följer läkarnas övriga förslag.

Detaljstyr inte vården

Arbetsmiljö med bättre bemanning är det många som efterfrågar, framför allt lösningar för administrationsbördan

som presenteras. Många vill minska på kraven och få mer tid till patienterna. ”Sluta detaljstyr vården med krav på standardiserad dokumentation i absurdum”, skriver en läkare.

Bland svaren fokuserar många på ledning och styrning. Många vill förstatliga och centralisera vården och avskaffa landsting/regioner. ”Tror att staten behöver ta över ansvaret för vården på nationell nivå. Satsning på primärvården. Omfördelning av resurser. Mer inflytande från läkarprofessionen”, skriver en läkare. Och just läkarprofessionens plats i ledar-

skapspositioner är det många som önskar.

Skära med stora kniven

Vårdplatser och mer resurser är för många en nyckelfråga, som tycks hänga ihop med just bättre ledning och omprioritering av de resurser som finns. ”Prioriteringar måste göras. Man måste in och skära med stora kniven. Vi kan inte fortsätta bedriva vård med allt minskade resurser (utbrända kollegor, trångbudda lokaler) samtidigt som den medicinska utvecklingen exploderar och uppdraget blir större dagligen” skriver en läkare.

Ett genomgående tema i svaren är också att man önskar minska användandet av hyrpersonal, både läkare och

sjuksköterskor. Vissa vill gå så långt som till att införa ett nationellt förbud. ■

VIKTIGASTE FÖRSLAGEN

Viktigaste förslagen till förbättringar

- Höjd lön – framför allt för sjuksköterskor
- Bättre arbetsmiljö och bemanning
- Mindre administration, mer tid till patienter
- Mer resurser och utökat antal vårdplatser
- Bättre ledning och chefer med medicinsk kompetens
- Förstatliga och centralisera vården
- Minska hyrpersonal

Bred specialitet med utvecklingsvägar

Ortopedi är ett brett kliniskt område med fokus på sjukdomar och skador i rörelseapparaten. Sjuksköterskor finns representerade i hela den ortopediska vårdkedjan, från öppenvård och koordination inför operation till pre- och postoperativ omvårdnad.

ORTOPEDI

TEXT ANNIKA WILHBORG

Ortopedin erbjuder sjuksköterskor goda möjligheter till specialisering, forskning och en mångsidig klinisk erfarenhet.

– En fördel med att arbeta inom ortopedin är att sjuksköterskor ofta ingår i tvärprofessionella team med läkare, undersköterskor, fysioterapeuter och arbetsterapeuter. För sjuksköterskor som vill skaffa sig en bred klinisk erfarenhet är ortopedin ett utmärkt val. Många av våra patienter är äldre och multisjuka, vilket innebär att man får en mångsidig erfarenhet inom bland annat internmedicin, säger Viktor Näslund, biträdande verksamhetschef på Ortopeden och handkirurgen på Akademiska sjukhuset i Uppsala. Han inledde sin karriär på ortopedin som nyutexaminerad sjuksköterska 2001 och började efter många år som

kliniskt verksam sjuksköterska en chefskarriär.

Snabba och konkreta resultat

Möjligheten att möta patienter i olika åldrar och med varierande ortopediska behov var några faktorer som fick Viktor Näslund att söka sig till ortopedin för 22 år sedan.

– Ortopedi är dessutom ett medicinskt fält där man många gånger ser snabba och konkreta resultat, vilket gör att patienterna ofta har positiva associationer till den omvårdnad vi ger. Vi ser konkreta resultat på relativt kort tid. Ett enkelt exempel är när en patient som kommit till oss med brutet ben så småningom kan gå igen, säger han.

Intressant och omväxlande

Inom ortopedin kan sjuksköterskor utvecklas kliniskt genom att bli experter på trycksår, smärtbehandling eller fallhantering. De kan även nischa sig mot ortopediska skador i specifika

Viktor Näslund, biträdande verksamhetschef på Ortopeden och handkirurgen på Akademiska sjukhuset.

Foto: Göran Ekeberg

kroppsdelar, som rygg eller höft. Att bli chef är också en karriärväg, liksom att kombinera forskning med klinisk tjänstgöring.

– Behovet av sjuksköterskor i de ortopediska verksamheterna är stort. Såväl erfarna som nyutexaminerade sjuksköterskor har goda skäl att söka sig till ortopedin, som också behöver specialistsjuksköterskor inom anestesi, operation, ortopedisk omvårdnad och geriatrik. Jag vill gärna slå ett slag för

att sjuksköterskor kan ha en minst lika intressant och omväxlande karriärutveckling i ortopedin som i exempelvis

ORTOPEDI ÄR ETT medicinskt fält där man många gånger ser snabba och konkreta resultat

akutsjukvården eller ambulanssjukvården, säger Viktor Näslund.

Utbilda dig till specialistsjuksköterska!

Uppsala universitet erbjuder flera specialiserade inriktningar med start höstterminen 2024.

Du fördjupar dina kunskaper som sjuksköterska och lär dig att:

- självständigt ansvara för patientens omvårdnad inom slutna och öppna vård
- delta i utveckling av hälso- och sjukvård i samverkan med andra professioner
- leda utvecklingen av evidensbaserad vård.

Inriktningar vid Uppsala universitet

Akutsjukvård
Ambulanssjukvård
Anestesisjukvård
Diabetesvård
Distriktssköterska
Hälso- och sjukvård för barn och ungdom

Intensivvård
Kirurgisk vård
Onkologisk vård
Operationssjukvård
Psykiatrisk vård
Campus Gotland:
Distriktssköterska

Ansök den 15 februari–15 mars 2024

Programmet ges på både hel- och halvfart och delvis webbaserat.

www.uu.se/utbildning

Amandas projekt nominerat till Vårdförbundspriset

En av de nominerade till årets Vårdförbundspris är Amanda Ahlin, sjuksköterska på hematologienheten på Skaraborgs sjukhus i Skövde. Hon startade för tre år sedan ett projekt där infektionskänsliga blodcancerpatienter skyddas mot vårdinfektioner genom att vara i sin hemmiljö i stället för att ligga kvar på sjukhus efter avslutad behandling.

HEMATOLOGI

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Jag fick idén till projektet när jag var ny som sjuksköterska och bara hade jobbat ett år på hematologen. Efter avslutad cellgiftsbehandling fick infektionskänsliga och sköra blodcancerpatienter med risk att utveckla sepsis eller infektion ligga ensamma i slussrum med begränsade möjligheter till frisk luft och mänsklig kontakt. Det var tärande för många patienter som uttryckte önskemål om att i stället få vårdas i sin hemmiljö, säger Amanda Ahlin.

Möttes initialt av skepsis

Hon trodde starkt på idén och möjligheten att göra verklig skillnad för patienterna. Amanda Ahlin ansökte om projektpengar som finansierade utrust-

ning som gjorde det möjligt för patienterna att tre gånger om dagen mäta och rapportera sin puls, temp och blodtryck digitalt via 1177.

– Det kändes inte rimligt att patienterna var inneliggande i upp till en vecka i väntan på att eventuellt utveck-

VI HAR MED det här projektet bevisat att patienterna kan vara hemma på ett säkert sätt, vilket stärker deras livskvalitet

la sepsis eller infektion. Flera sjuksköterskekollegor var skeptiska till min idé eftersom de beförde att vi kunde missa tidiga tecken på infektion när patienten själv rapporterade in sina mätvärden.

Andra farhågor var att det skulle vara svårt för patienterna att själva mäta och rapportera sina mätvärden samt att det skulle generera merarbete för oss sjuksköterskor, säger Amanda Ahlin.

Stärker livskvaliteten

Satsningen visade sig fungera mycket bra för såväl sjuksköterskor som patienter. Sedan i somras har arbetssättet inkluderats i den ordinarie verksamheten och Amanda Ahlin kombinerar klinisk tjänstgöring med att forska på effekterna av det nya arbetssättet.

– Vi har med det här projektet bevisat att patienterna kan vara hemma på ett säkert sätt, vilket stärker deras livskvalitet. Digital kontakt flera gånger om dagen, stöd av personalen på sjukhuset och möjlighet till återinläggning

skapar trygghet. Att vårdas hemma betyder mycket för dem. Satsningen har dessutom gjort att vi frigör slussrum till andra patienter, säger hon.

Andra sjukhus tar efter

Nästa steg för hematologienheten är att utrusta patienterna med handledsmonitörer som kontinuerligt visualiserar deras mätvärden. Det innebär att patienterna inte längre behöver ta och rapportera in sina egna mätvärden.

– Det är roligt att andra sjukhus nu är på gång med liknande projekt för likartade patientgrupper. Satsningen har gjort patienterna mer delaktiga i sin vård. För somliga patienter har det även lett till en ökad kroppskänedom, säger Amanda Ahlin.

Kompetens och patientbemötande fungerar bra

Vi bad sjuksköterskorna ge exempel på något som fungerar bra inom hälso- och sjukvården. Teamarbete och sammanhållning lyfts fram som något som fungerar bra, men många har svårt att uppge något positivt.

FUNKERAR BRA I VÅRDEN

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Det många lyfter fram som något positivt är vårdpersonalen; dess kompetens och bemötande av patienter samt drivkraften som finns.

Den beskrivs som engagerad, utbildad och fantastisk. ”Vi som jobbar i vården gör vården” skriver en sjuksköterska.

Trollar med knäna

Teamarbete och sammanhållning är en viktig punkt för många: vissa beskri-

AKUTSJUKVÅRDEN, VI LÖSER problemen och trollar med knäna, mer hängivna människor får man leta efter

ver det som en laganda. ”Samarbetet i personalgrupperna och för det mesta mellan avdelningar för att optimera

vården för patienterna”, skriver en sjuksköterska.

En del lyfter fram akutsjukvården (inklusive triage) och specialistvården som särskilt fungerande, i alla fall när patienten väl tagit sig dit. ”Akutsjukvården, vi löser problemen och trollar med knäna, mer hängivna människor får man leta efter”, skriver en svarande.

Medicinska framsteg

Vissa lyfter fram en förbättrad vård i form av omhändertagande, medicinska framsteg och forskning. ”Kompetensen finns där och när akuta situationer uppstår ger vi en fantastiskt bra vård, det är den lättare vården, helhetsblicken och den typen av omvårdnad som

fallerar på grund av personal och platsbrist”, uppger en sjuksköterska.

Andra positiva saker som enstaka personer nämner i enkäten är högkostnadsskydd, att patienter kan vara delaktiga i sin behandling, palliativa ordinationer, hjärt- och strokesjukvård, bra stöd från vårdcentralsläkare samt 1177 och deras första triagering.

DET HÄR FUNKERAR BRA

- Samarbete och teamarbete
- Personalens kompetens och drivkraft
- Medicinska framsteg
- Akutsjukvård och specialistsjukvård

*Bli en av oss!
3 månader
kostnads-
fritt**

Vi är *värda* att älska vårt jobb

Vi valde ett livsviktigt yrke och vill kunna utföra det på bästa sätt. Men arbetsförhållandena inom vården är tuffa.

Vårdförbundet arbetar för att vi medlemmar ska få bättre villkor och ett hållbart arbetsliv. Så att vi kan göra jobbet vi älskar.

vardforbundet.se/blimedlem

**gäller nya yrkesverksamma medlemmar.*

Kommunal hälso- och sjukvård i ett paradigmskifte

Den kommunala hälso- och sjukvård befinner sig mitt i ett avgörande paradigmskifte till följd av att allt mer sjukvård flyttas från sjukhusen in i patienternas hem. Samtidigt satsar många kommuner på att erbjuda fler karriär- och utvecklingsvägar för sjuksköterskor som vill arbeta självständigt med ofta relativt komplexa och varierade omvårdnadsinsatser, och med långa patientrelationer.

KOMMUNAL VÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Den kommunala hälso- och sjukvården bedrivs av legitimerad personal, främst sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Målgruppen för den här vårdformen är personer som inte kan ta sig till vårdcentralen eller som behöver vårdinsatser flera gånger om dagen. I de flesta kommuner ansvarar sjuksköterskor även för hälso- och sjukvården på korttidsboenden, vård- och omsorgsboenden samt LSS-boenden, säger Ramona Schenell, disputerad sjuksköterska och utvecklingsledare på Utvecklings- och kompetenscenter i Göteborgs stad, med uppdrag att göra forskning och utveckling till en naturlig del av den kommunala hälso- och sjukvården och omsorgen i Göteborg. Hon är även styrelseledamot i Svensk Sjuksköterskeförening samt adjungerad lektor vid Göteborgs universitet.

Fler specialistsjuksköterskor

En viktig uppgift för sjuksköterskan är att göra en välfungerande vård i patientens hem möjlig. Sjuksköterskor ansvarar ofta för ett antal patienter i sitt geografiska område eller i specifika verksamheter. I dialog med patienten upprättar de en individuell vårdplan som kontinuerligt utvärderas.

– Majoriteten av sjuksköterskorna i den kommunala hälso- och sjukvården är i dagsläget grundutbildade, men behovet av specialistutbildade sjuksköterskor är stort och ökar i takt med att

alltmer avancerad vård bedrivs i patienternas hemmiljö. Specialistsjuksköterskor har en strategiskt viktig roll för att vården kan bedrivas på ett patientsäkert sätt när gränserna mellan primärvårdsnivå och specialistvårdsnivå förflyttas, säger Ramona Schenell.

Distriktssköterskor och sjuksköterskor med specialistutbildning inom vård av äldre, psykiatri och demens är de vanligast förekommande specialistinriktningarna i dagens kommunala hälso- och sjukvård. Mot bakgrund av omställningen till nära vård väntar sannolikt en ökad efterfrågan även på andra typer av specialistsjuksköterskor i framtiden.

Möjlighet till forskning

– Många kommuner satsar nu på att utveckla sina karriär- och kompetensmodeller för sjuksköterskor, där kompetens tydligt kopplas till ökade befogenheter, nya typer av arbetsuppgifter och löneutveckling. Den här utvecklingen är en viktig förutsättning för att kommunerna fullt ut ska kunna tillvarata sjuksköterskors kompetens. Kopplingen mellan kommun och akademi blir också allt tydligare, vilket ger fler sjuksköterskor möjlighet att kombinera klinisk tjänstgöring med forskning eller undervisning, säger Ramona Schenell.

Självständigt och omväxlande

Sjuksköterskor i den kommunala hälso- och sjukvården utvecklar en värdefull förmåga att ge god och kvalitetssäkrad vård i hemmiljöer som inte primärt utformats för sjukvård. En fördel med att arbeta i den kommunala vården är möjligheten att följa patienten över tid

eftersom många patienter vårdas under längre tidsperioder, i vissa fall livet ut.

– Det ger goda möjligheter att arbeta personcentrerat och att etablera en långsiktig patientrelation. Team-samverkan här är ofta stark. Arbetet

SPECIALISTSJUKSKÖTERSKOR HAR EN strategiskt viktig roll för att säkerställa att vården bedrivs på ett patientsäkert sätt

är omväxlande och självständigt, men samtidigt finns alltid kollegor i teamet till hands om man behöver diskutera eller ventilerar något. Att vara delaktig i

Ramona Schenell, utvecklingsledare på Utvecklings- och kompetenscenter i Göteborgs stad.

det spännande paradigmskifte som just nu äger rum är ytterligare ett argument till varför fler sjuksköterskor bör söka sig till den kommunala hälso- och sjukvården, säger Ramona Schenell.

Stipendium avseende vila och rekreation

Stipendiet kan sökas av i Sverige legitimerade sjuksköterskor som på grund av hälsoskäl är i behov av hälsofrämjande aktiviteter för att bibehålla eller återvinna hälsa och arbetsförmåga.

Stipendiet är avsett för hälsofrämjande aktiviteter och kan inte utgå till studier, till personliga levnadsomkostnader eller användas till annan person än den sökande. Sjuksköterskor som uppnått pensionsålder (67 år) kan inte erhålla stipendiet. Stipendiet kan enbart erhållas en gång.

Sista ansökningsdagar är årligen 31 oktober, 1 februari och 1 maj.

Ansökan görs digitalt på Röda Korsets hemsida www.redcross.se/Bildt

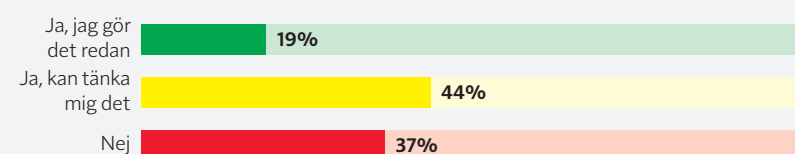
Där finns även mer information om kriterier för ansökan. För mer information, kontakta stipendieansvarig via växel 08-452 46 00 eller stipendier@redcross.se

Välkommen med din ansökan!

SKULLE DU KUNNA TÄNKA DIG ATT ARBETA INOM KOMMUNAL VÅRD?

Skulle du kunna tänka dig att arbeta inom kommunal hälso- och sjukvård?

Om undersökningen:

Undersökningen genomfördes av Framtidens Karriär – Sjuksköterska mot ett slumpmässigt urval av sjuksköterskor i Sverige 12–16 oktober 2023. Den statistiska felmarginalen i undersökningen är 1,9–3,2 procentenheter.

Låg andel ordinarie personal minskar patientsäkerheten

Endast 26 procent av sjuksköterskorna i slutenvården anser att de har tillräcklig ordinarie sjuksköterskebemanning på sin arbetsplats just nu. En låg ordinarie bemanning och en hög andel inhyrda sjuksköterskor är vardag på många håll i slutenvården.

Det resulterar bland annat i bristande kontinuitet och onödiga patientsäkerhetsrisker.

SJUJSKÖTERSKEBEMANNING

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Undersökningsresultatet talar sitt tydliga språk. Det gör mig ledsen att så många sjuksköterskekollegor dagligen

UNDERBEMANNING ÄR EN av de mest hälsofarliga arbetsmiljöfaktorer för vår yrkeskategori

upplever att arbeta i en underbemannad organisation. Underbemanning är en av de mest hälsofarliga arbetsmiljöfaktorer för vår yrkeskategori. För många orsakar det en långvarig daglig

etisk stress, säger Emy Lassmyr, sjuksköterska och centralt förtroendevald på heltid via Vårdförbundet på Södersjukhuset i Stockholm.

Underbemanning och en hög andel inhyrda sjuksköterskor i slutenvården kan även resultera i bristande patientsäkerhet då sjuksköterskorna inte hinner eller mår med att utföra sitt

arbete enligt sjuksköterskeyrkets etiska koder. Samtidigt utsätts patienterna för onödiga risker.

Stabilitet med ordinarie

53 procent av sjuksköterskorna inom slutenvården anger att de anlitar inhyrda sjuksköterskor på sin arbetsplats, varav 21 procent i stor omfattning.

– Siffrorna är en effekt av att många arbetsgivare har effektiviserat sin verksamhet, vilket leder till en ökad arbetsbelastning och fler patienter per sjuksköterska. En hög andel ordinarie bemanning bidrar till en hög patientsäkerhet, inte minst eftersom ordinarie medarbetare ofta har en gedigen erfarenhet av och kännedom om de patientkategorier som vårdas på avdelningen. En hög andel ordinarie medarbetare ger också ökad stabilitet i personalgruppen och bättre möjligheter för verksamhetsutveckling, säger Emy Lassmyr.

Erbjuda hållbar arbetsmiljö

Grundorsaken till den otillräckliga ordinarie bemanningen i slutenvården är, enligt Emy Lassmyr, att alltför få arbetsgivare kan erbjuda sjuksköterskor en rimlig och långsiktigt hållbar arbetsmiljö som får dem att vilja stanna.

– Det finns dessvärre inga enkla och snabba svar på hur slutenvården ska kunna öka sin ordinarie sjuksköterskebemanning och hur sjukhusen ska minska inhyrningen av sjuksköterskor. Förbättrade grundläggande arbetsvillkor i form av tillräcklig bemanning och en rimlig arbetsbelastning är två grundförutsättningar för att få fler sjuksköterskor att vilja stanna i slutenvården. Befolkningen växer och andelen äldre i samhället ökar. Slutenvården har en samhällsbarande funktion. Det är därför avgörande att sjukhusledningarna, regionpolitikerna och samhället tar denna fråga på största allvar, säger Emy Lassmyr.

HAR NI TILLRÄCKLIG ORDINARIE BEMANNING INOM SLUTENVÅRDEN?

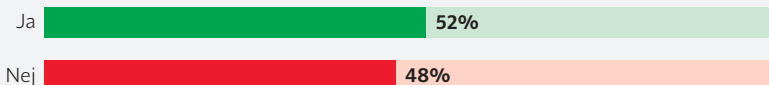
Har ni tillräcklig ordinarie sjuksköterskebemanning på din arbetsplats inom slutenvården just nu?

Svar endast från sjuksköterskor inom slutenvården.

HAR NI TILLRÄCKLIG ORDINARIE BEMANNING INOM ÖPPENVÅRDEN?

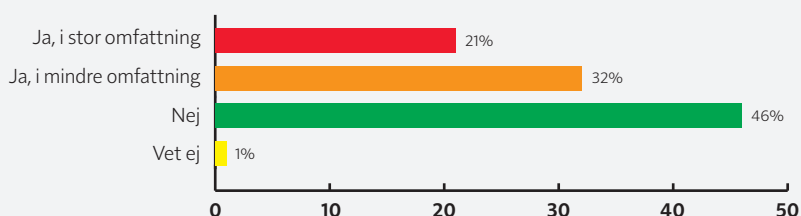
Har ni tillräcklig ordinarie sjuksköterskebemanning på din arbetsplats inom öppenvården just nu?

Svar endast från sjuksköterskor inom öppenvården.

ANLITAR NI INHYRDA SJUJSKÖTERSKOR INOM SLUTENVÅRDEN?

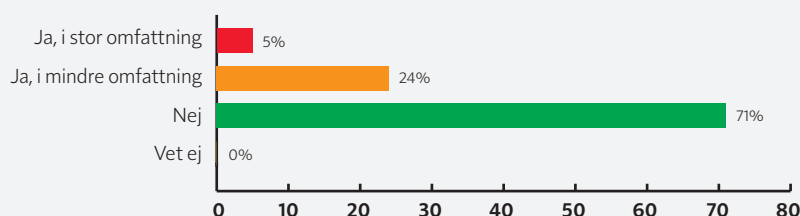
Anlitar ni inhyrda sjuksköterskor på din arbetsplats inom slutenvården?

Endast sjuksköterskor inom slutenvården har svarat på frågan.

ANLITAR NI INHYRDA SJUJSKÖTERSKOR INOM ÖPPENVÅRDEN?

Anlitar ni inhyrda sjuksköterskor på din arbetsplats inom öppenvården?

Endast sjuksköterskor inom öppenvården har svarat på frågan.

Med forskning som passion

Sjuksköterskan Marlene Malmström hade tänkt jobba med barn i Zambia – men upptäckte forskningen. Enligt henne måste den som vill lyckas som forskare ha en tydlig röd tråd och ett djupt engagemang.

FORSKNING

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Idag är Marlene Malmström docent vid Lunds universitet. Hon blev färdig sjuksköterska för 20 år sedan och tillbringade en del av sista året på utbildningen i Zambia, något som hon fick lust att gå vidare med – men forskningen, som Marlene Malmström upptäckt, blev det spår som kommit att definiera hennes yrkesväg. Hon har framför allt fokuserat på forskning inom cancervården.

SOM ENSAM sjuksköterska kan man göra en del, men genom forskning kan man göra ännu mer

– Som ensam sjuksköterska kan man göra en del, men genom forskning kan man göra ännu mer. Jag visste tidigt att jag ville kombinera kliniskt arbete med verksamhetsutveckling, säger hon.

Kliniskt förankrad

Och det är precis vad Marlene Malmström gjort, i olika ledande roller och i sin forskning. Under doktorandären jobbade hon kliniskt på deltid och även i sin nuvarande roll som forsknings- och utvecklingsledare, med ansvar för

evidensbaserad omvårdnad, har hon nytta av det i forskningen.

– Jag jobbar dagligen med sjuksköterskor och är kliniskt förankrad. Jag tror att det är lättare att hitta bra forskningsämnen om man är nära patienterna, och det blir lättare att integrera forskning i kliniskens arbete, säger hon.

Inre resurser

För Marlene Malmström är människan alltid i centrum, och hon tror därför att sjuksköterskors perspektiv behövs inom forskningen.

– Vi är utbildade till omvårdnad och det gör att vi har en unik kompetens att se patienten i sitt hela sammanhang och inte snuttifierar. Ju längre jag kom-

mit i min forskningskarriär, desto tydligare blir det att de här perspektiven efterfrågas på flera områden.

För att ta sig in på en forskarbana krävs dock mycket inre resurser.

– Att bli forskare är ingenting som kommer serverat på en silverbricka, utan är kopplat till att ha ett driv, ta kontakt med människor och säga att det är det här man vill göra. Jag märker att många sjuksköterskor väntar på att ett tillfälle ska komma till dem, men man måste själv visa vad man kan bidra med, säger Marlene Malmström.

Tydlig linje

Enligt henne kan mycket i forskarvärlden uppfattas som svårt och kompli-

cerat – därför ska man våga fråga, och vara beredd att jobba hårt.

– Man måste vara medveten om att det tar många år att bli forskare, och att man inte kan göra det utan forskningsmedel, så man måste hela tiden ligga på och dedikera tid till att hitta finansiering.

Hennes främsta tips är att hitta ett område som verkligen engagerar en.

– Hitta en tydlig forskningslinje. Vad vill jag bidra med? Vad har jag för röd tråd? Många flackar runt och det blir ingenting av det. Man ska ställa sig frågan: vem vill jag vara som forskare? Det är då du hittar det djupare engagemang som krävs för att bli en bra forskare. ■

AI kan frigöra tid till omvårdnadsinsatser

AI-verktyg används sedan länge i sjukvården. Hittills har dock få verktyg och applikationer utvecklats med sjuksköterskans yrkesområde i åtanke. Nu läggs alltmer fokus på att utveckla AI-verktyg som kan underlätta och effektivisera sjuksköterskors arbete med dokumentation och anamnes. Det frigör tid till omvårdnadsinsatser och verksamhetsutveckling.

ARTIFICIELL INTELLIGENS

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– AI, är här ett paraplybegrepp för många olika metoder och teknologier som har använts i sjukvården i drygt 40 år. Hittills har sjukvårdens AI-utveckling främst fokuserat på att

analysera data som är lätt att processa, som bilder. AI används också i verktyg som underlättar vårdpersonalens diagnostik, triagering och klassificering, säger Almira Osmanovic Thunström, projektledare för Digitala Teamet på Åtstörningscentrum för barn och unga vuxna på Sahlgrenska universitetssjukhuset, som utvärderar hur teknologier som AI, VR, AR

och neurofeedback kan implementeras i den kliniska verksamheten. Hon är även doktorand på Sektionen för neurovetenskap och fysiologi vid Göteborgs universitet.

På senare år har allt fler AI-applikationer som effektiviserar vårdpersonalens administrativa arbete utvecklats, exempelvis applikationer som på olika sätt automatiserar eller underlättar journalföringen.

Kan förutse vårdtyngden

– Sjuksköterskor har en unik roll som sjukvårdens spindel i nätet. De fungerar som en viktig länk mellan vårdgivaren och patienten och utgör ofta hjärtat i organisationerna med sitt kontinuitetstänk. En typ av AI som

verkligen kan bistå sjuksköterskor i deras dagliga arbete är applikationer som förutsäger vårdtyngden baserat på data. Det hjälper sjuksköterskor att

SJUJSKÖTERSKOR HAR EN unik roll som sjukvårdens spindel i nätet. De fungerar som en viktig länk mellan vårdgivaren och patienten

planera och strukturera sitt arbete, säger Almira Osmanovic Thunström.

AI-system som överför tal till text och sammanfattar patientinformation underlättar sjuksköterskans arbete med att dokumentera information om

AI, robotik och individualiserad vård

Forskare vid Mälardalens universitet har i studien *Medicine of the future: How and who is going to treat us?* beskrivit hur framtidens vård kan komma att se ut. De konstaterar att den tekniska utvecklingen går fort och att såväl samhället i stort som sjukvården kommer att förändras under de kommande 50 åren, med bland annat ökad användning av AI och robotik.

KOMMANDE 50 ÅREN

TEXT ANNIKA WILHBORG

I studien, som har publicerats i den vetenskapliga tidskriften *Futures*, beskriver forskarna viktiga trender och faktorer som förväntas påverka hälso-

TEKNOLOGIN GÖR DET möjligt för sjuksköterskor att arbeta mer självständigt

och sjukvårdens utveckling under de kommande 50 åren. Forskarna baserar sina slutsatser på intervjuer med medicinska experter och omfattande

Ignat Kulkov, forskare och postdoktor vid MdU.
Foto: Åbo Akademi bildbank

erfarenheter från hälsovårdsmarknaden.

Forskningen visar att vi på kort sikt, inom de närmaste 5–10 åren, förväntas se en ökning av välfärdsteknologi i sjukvården, med ökad användning av AI och robotik. Telemedicin, medicinsk vård på distans, förväntas också öka, liksom värdebaserad sjukvård där sjukhus finansieras baserat på resultat.

Individualiserad vård

– På medellång sikt, inom 10–30 år, väntas en ökning av databaserad individualisering inom sjukvården. Det

innebär att patientens personliga data används för diagnos, behandling och förebyggande av sjukdomar. Bärbara enheter för behandling av till exempel hjärtsjukdomar och diabetes förväntas ha en betydande påverkan på utvecklingen av läkekonsten. Denna patientcenterade vård innebär en övergång från traditionella till mer innovativa och personliga metoder, säger Ignat Kulkov, forskare och postdoktor vid MdU.

På lång sikt, inom 30–50 år, sker sannolikt en ökning av antibiotikaresistens, men också en förbättring av den

antibiotika som finns tillgänglig. Forskarna tror även att den teknologiska utvecklingen och vår hektiska livsstil kommer att leda till en ökad mängd fall av sådant som depressioner och tvångsbeteenden.

Stärker sjuksköterskans roll

Studien visar att AI och annan teknologi kommer att stärka sjuksköterskans status framöver.

– Teknologin gör det möjligt för sjuksköterskor att ge en mer mångfasetterad omvårdnad, inte minst i takt med att fler patienter vårdas i hemmet. Teknologin bidrar också till att sjuksköterskor kan arbeta än mer självständigt, säger Ignat Kulkov.

Studien framhäver att ökat hållbarhetsfokus kan bidra positivt till utvecklingen av sjukvårdsbranschen. Hållbar medicin, med minskat koldioxidutsläpp och ökad användning av återvinningsbart material i hälsovårdsmiljöer, förväntas bli allt viktigare och ge en konkurrensfördel. Detta kan främja innovation, förbättra resurserna och påverka utvecklingen positivt, enligt Ignat Kulkov.

– Det är viktigt att både sjukvården och samhället förstår vart utvecklingen är på väg. Samhället behöver noggrannare kunna förutsäga vilka förmågor och resurser som krävs för nya metoder inom medicinsk vård. Vi tror att många intressenter, som läkare, patienter och beslutsfattare, kommer att dra nytta av sådana här resultat. Studien kan fungera som en grund för att skapa en mer anpassningsbar och hållbar hälso- och sjukvård för framtiden, avslutar Ignat Kulkov.

patienten för att kunna välja rätt väg i den fortsatta vårdprocessen.

Frigöra tid för omvårdnad

– Under de kommande åren kommer förmodligen fler AI-system som effektiviserar arbetet med att dokumentera patientens anamnes. Det frigör tid för omvårdnad, reflektion och verksamhetsutveckling. En avgörande faktor för att framtidens AI-lösningar ska hjälpa snarare än stjälpa sjuksköterskor är att professionen involveras i AI-utvecklingen redan på ett tidigt stadium. Annars riskerar AI-system som är tänkta att underlätta att snarare betraktas som en börda, säger Almira Osmanovic Thunström.

I dagsläget saknas AI-system som används på bred front i sjukvården. En

utmaning är att journalsystemen inte är enhetliga över vårdgivargränserna. Även tekniska, integritetsmässiga och juridiska utmaningar kvarstår.

Utveckla beslutsstöd

Ett svenskt-norskt EU-projekt som leds av Högskolan i Borås och Högskolen i

TEKNIKEN BLIR ETT komplement som frigör resurser och tid för sjukvården och som ökar patientens trygghet

Østfold ska utveckla system för AI-baserade beslutsstöd inom vården. Förhoppningen är att det ska ge mer träffsäkra

diagnoser och förbättra livskvaliteten för patienterna samtidigt som sjukvårdens resurser används mer effektivt.

Forskarna ska bland annat utveckla AI-modeller för patienter i hemmet som själva registrerar och mäter sina värden. De ska främst kunna användas för äldre och sköra patienter samt för patienter med hjärtsvikt.

– AI kommer inte att ersätta sjukvårdspersonalen. Tekniken blir ett komplement som frigör resurser och tid för sjukvården och som ökar patientens trygghet. Nu finns tekniken för att göra detta. Men däremot är inte lagstiftningen inom området på plats ännu, säger Anders Jonsson, projektledare och professor inom prehospitalet akutsjukvård vid Högskolan i Borås.

Almira Osmanovic Thunström, projektledare för Digitala Teamet på Åtstörningscentrum för barn och unga vuxna på Sahlgrenska universitetssjukhuset.

Läkemedelsbrist minskar tid för omvårdnadsinsatser

84 procent av sjuksköterskorna inom öppenvården upplever att det råder läkemedelsbrist. 91 procent av dem anser att bristen har inneburit negativa konsekvenser för patienterna.

LÄKEMEDELSBRIST

TEXT ANNIKA WIHLBORG

För sjuksköterskor medför läkemedelsbristen ofta mycket merarbete som minskar tiden för omvårdnadsinsatser. För patienterna resulterar läkemedelsbristen i många fall i omfattande oro, ökade patientsäkerhetsrisker och ned-satt livskvalitet.

– Undersökningsresultaten förvånar mig inte, läkemedelsbristen är numera ett konstant problem, säger Helena Johansson, som varit sjuksköterska i 34 år. Hon har arbetat i regional och kommunal sjukvård, är styrelseledamot i Riksföreningen för sjuksköterskor inom äldre- och demensvård, Silvia-sjuksköterska samt ansvarig för äldremottagningen på Capio vårdcentral i Strömstad.

För patienter som står på en viss behandling för exempelvis diabetes eller hjärtsjukdom innebär ett påtvingat läkemedelsbyte ofta en stor omställning, lång inväntningstid och är en källa till oro och otrygghet.

– Utbudet av synonympreparat har ökat, vilket i många fall försvårar för patienten. Risknivån ökar, i synnerhet bland äldre som tar många olika preparat. Det har förekommit att patienter som fått ett ersättningslä-

Helena Johansson, styrelseledamot i Riksföreningen för sjuksköterskor inom äldre- och demensvård och ansvarig för äldremottagningen på Capio vårdcentral i Strömstad.

kemedel fortsatt att ta det parallellt med sitt ordinarie läkemedel när det återigen fanns att tillgå, säger Helena Johansson.

Merarbete minskar vård

Även om merparten av sjuksköterskorna inte skriver ut några läkemedel så medför läkemedelsbristen ett omfatt-

NÄR DET RÅDER läkemedelsbrist är det särskilt viktigt att vi är observanta och tidigt fångar upp risker

ande merarbete, vilket minskar tiden för omvårdnad. Många oroliga patienter hör av sig upprepade gånger för att säkerställa att de tar rätt läkemedel. Andra gånger ringer apoteken med frå-

gor om möjliga ersättningsläkemedel för en patient. En tät dialog med läkare och apotekspersonal är en förutsätt-

ning för att få situationen att fungera, trots bristen.

– Sjuksköterskor har i många fall en mer kontinuerlig patientkontakt än läkarna. När det råder läkemedelsbrist är det särskilt viktigt att vi är observanta och tidigt fångar upp risker i patientens läkemedelshantering eller läkemedelsordinerings, säger Helena Johansson.

Efterlyser statliga åtgärder

Hon betonar att det inte finns några enkla lösningar på läkemedelsbristen och att vårdpersonalen dessvärre har begränsade möjligheter att påverka situationen.

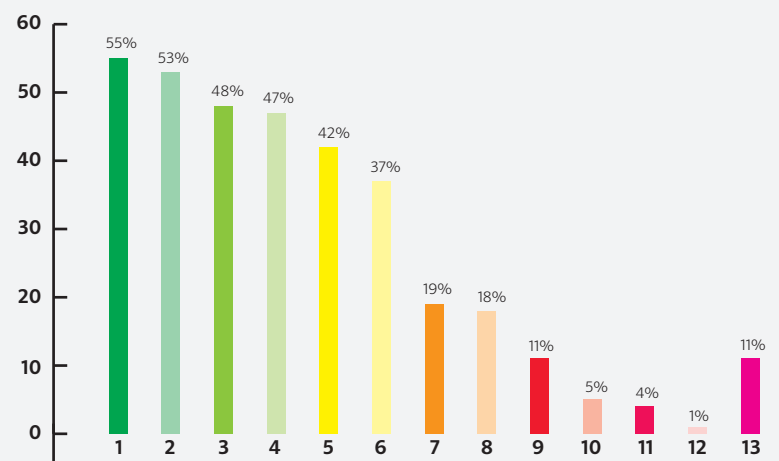
– Tidigare skyllde man bristen på pandemin, därefter på Ukrainakriget. Nu när läkemedelsbristen riskerar att bli permanent kan vi inte längre skylla på yttre faktorer. Jag vill därför se åtgärder från statligt håll, någon form av analys och plan som långsiktigt kan säkerställa läkemedelsförsörjningen till Sveriges befolkning, avslutar Helena Johansson.

Spara rätt i regionerna

Vad kan regionsjukvården spara på? Sjuksköterskorna anser att det går att spara på antalet chefer, regionledningen, inhyrd sjukvårdspersonal, ekonomi och administration, HR och externa tjänster.

VILKA KOSTNADER ANSER DU ATT REGIONSJUKVÅRDEN KAN SPARA PÅ?

Flera regioner har underskott i sin ekonomi just nu. Vilka av följande kostnader anser du att regionsjukvården skulle kunna spara på? Ange gärna flera.

1 Antal chefer	8 Genom bättre triagering
2 Regionledning	9 IT
3 Inhyrd sjukvårdspersonal	10 Fast anställd sjukvårdspersonal
4 Ekonomi och administration	11 Lokalyta
5 HR	12 Antal vårdplatser
6 Externa tjänster	13 Annat
7 Kommunikation	

UPPLEVER DU ATT DET FINNS EN LÄKEMEDELSBRIST I SVERIGE?

Bland sjuksköterskor inom öppenvården svarar 84 % ja.

HAR LÄKEMEDELSBRISTEN INNEBURIT NEGATIVA KONSEKVENSER?

Har läkemedelsbristen inneburit negativa konsekvenser för patienterna?

Bland sjuksköterskor inom öppenvården svarar 91 % ja.

Hemliga meddelanden om våld

Sjuksköterskorna Berenice Glimberg och Louise Frank har anammat en metod från England för att fånga upp och hjälpa fler våldsutsatta kvinnor. Nu hoppas de att fler ska införa systemet.

VÅLDSUTSATT KVINNOR

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Berenice Glimberg vid Kvinnokliniken i Lund och Louise Frank, som tidigare jobbat där, har hyllats på Expressens lista "Årets kvinnor" för sitt arbete med våldsutsatta kvinnor, och den nya metod de infört. Patienter kan sätta ett rött kryss på muggen med urinprov om de är utsatta för våld i nära relationer, och kan få hjälp vidare.

DET HÄR SÄTTET att jobba på hittade jag i ett inlägg från England på Instagram

– Det här sättet att jobba på hittade jag i ett inlägg från England på Instagram, och vi blev väldigt inspirerade. Det kostar ju inget att lägga in en lapp och en penna på toaletten, säger Louise Frank.

Hon och kollegerna upptäckte tidigt att många patienter som tillfrågades om våld som svarade nej, men att Kvinnofridslinjens visitkort som fanns på toaletterna ändå försvann.

– Ju fler gånger man ställer den här typen av frågor till patienter, desto fler ja får man. Det tar tid att våga säga ja och man måste bygga ett förtroende. Det är också bra att prata om det i breda termer, för det handlar inte enbart om fysiskt våld utan även om ekonomiskt och psykiskt våld, säger Berenice Glimberg.

Få inte panik

Hennes och Louise Franks förhoppning är att alla inom vården ska våga fråga om våldsutsatthet.

– Man måste säga till patienten att vi ställer frågan till alla för att det är vanligt, inte för att vi tror att just den personen är våldsutsatt. Sedan är det viktigaste att ha en handlingsplan färdig, säger Berenice Glimberg.

Exempelvis har sjuksköterskorna i Lund ett inplastat kort i fickan där

Sjuksköterskorna Berenice Glimberg och Louise Frank är på Expressens lista "Årets kvinnor".

man får stöd för följdfrågor, telefonnummer och vilka steg som kan tas.

– Men det viktigaste är inte att följa någon mall, utan att vara en medmänniska. Få inte panik om någon svarar ja, utan sitt kvar och få personen att känna sig trygg, säger Berenice Glimberg.

Enorm stolthet

Louise Frank tror att just sjuksköterskor har en viktig roll i arbetet

med att identifiera och hjälpa våldsutsatta.

– Om vi vänjer oss vid den typen av samtal så blir det lika naturligt att ställa frågor om våld i relationer som om patientens avföringsvanor. Att arbeta med det här har stärkt mig i min roll som sjuksköterska. Jag går till jobbet med en enorm stolthet över att jag kan hjälpa mina patienter på ett ännu bredare plan än tidigare, säger hon.

Tack vare våra medlemmar representerar vi sjuksköterskans och god omvårdnads betydelse gentemot myndigheter och hälso- och sjukvårdens makthavare.

Som medlem i Svensk sjuksköterskeförening får du:

- Möjlighet att påverka din egen, sjuksköterskeprofessionens och hela vårdens utveckling.
- Medlemstidningen Omvårdnadsmagasinet sex nummer per år.
- Tillgång till uppdaterade och användbara kunskapsunderlag, till exempel vår etiska kod och kompetensbeskrivningar på grund- och avancerad nivå.
- Möjlighet att söka fonder och stipendier för utveckling, forskning och fortbildning.
- Medlemsrabatt på våra konferenser och omvårdnadslitteratur.
- Möjlighet att hyra våra fritidsstugor vid Åreskutan.

Vi driver frågor som är viktiga för oss sjuksköterskor och är ett starkt stöd för vår professionella utveckling. Bli medlem på swenurse.se!

**BLI
MEDLEM
HÄR!**

swenurse.se

För professionens och patientens bästa

Hot och våld mot sjuksköterskor har eskalerat

54 procent av sjuksköterskorna har utsatts för hot eller våld i sin yrkesutövning enligt Framtidens Karriär – Sjuksköterskas undersökning. Rätt verktyg för att snabbt kunna identifiera och hantera potentiellt hotfulla situationer är en nyckel till att öka sjuksköterskors trygghet.

HOT OCH VÅLD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Det är självklart inte acceptabelt att en majoritet av sjuksköterskorna har utsatts för hot eller våld. Olika former av hot är betydligt vanligare än fysiskt våld. Det förekommer även att sjuksköterskor utsätts för kränkningar, förolämpningar eller kränkningar på diskrimineringsgrunder. Även subtila hot, som att en patient eller anhörig säger sig veta var man bor, vilken bil man kör eller i vilken skola ens barn går i, bör naturligtvis tas på allvar, säger Marie Jensen, som har en bakgrund som sjuksköterska och numera är säkerhetsstrateg på Skånes universitetssjukhus.

Risikinventering

Hon anser att samtliga sjukvårdsarbetsgivare minst en gång om året ska göra en risikinventering av hot och våld på arbetsplatsen som ska ingå i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Regelbundna inventeringar är nödvändigt, inte minst eftersom risknivån inte är statisk och kan ändras om man gör personella eller byggnadstekniska förändringar.

– Respektlösheten gentemot uniformspersonal, där ju sjukvårdspersonal ingår, har dessvärre tilltagit på senare år, vilket innebär att hot och våld i sjukvården har eskalerat. Sjuksköterskor i psykiatri är ofta bättre mentalt förberedda och genom utbildning väl rustade för att bemöta

olika former av hot och våld, medan sjuksköterskor i somatisk vård sällan är lika väl rustade, säger Marie Jensen.

RESPEKTLÖSHETEN gentemot uniformspersonal, där ju sjukvårdspersonal ingår, har dessvärre tilltagit på senare år

Grundläggande verktyg
Hon anser att alla sjuksköterskor bör behärska en handfull grundläggande verktyg för att hantera hotfulla situationer. Grundläggande utbildning i lågaffektivt bemötande och konflikt- hantering är nödvändigt eftersom hot och våld kan förekomma i alla vårdformer och verksamheter.

– Det handlar om att snabbt kunna identifiera situationer som riskerar att bli hotfulla och att ha rätt kompetens för att lugna ner situationen. Det är också till stor hjälp att vara medveten om sitt eget agerande

vid den här typen av situationer, som ofta upplevs som otroligt stressande. Sjuksköterskor som har utsatts för hot eller våld bör också ges möjlighet att diskutera och ventiler sina upplevelser på arbetsplatsen, säger Marie Jensen.

Forskningsrapport

Sjuksköterskor med oregelbundna arbetstider och som arbetar kvällar och helger drabbas i högre utsträckning av hot och våld än de med kontorstider. Många sjuksköterskor tvingas dessutom hantera hotfulla situationer i vardagen på egen hand eftersom de flesta hotfulla situationer i den dagliga verksamheten inte uppmärksammas.

Det framgår av specialistsjuksköterskans och forskaren Jenny Jakobssons forskningsrapport ”Det ingår väl i jobbet?”. Enligt rapporten står patienterna för merparten av hoten, hånen och de nedvärderande situationerna i sjuksköterskors vardag.

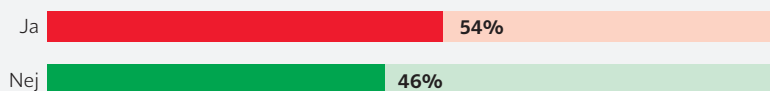
Jenny Jakobsson pekar i rapporten på att en avgörande faktor för att förebygga hot och våld är att arbetsgivare prioriterar preventiva åtgärder i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Marie Jensen, säkerhetsstrateg på Skånes universitetssjukhus.

HAR DU BLIVIT UTSATT FÖR HOT ELLER VÅLD I DIN YRKESUTÖVNING?

Har du som sjuksköterska blivit utsatt för hot eller våld i din yrkesutövning?

Verbala hot men även fysiskt våld

Över hälften av sjuksköterskorna har utsatts för hot eller våld i sin yrkesutövning. Det vanligaste är verbala hot, men en del vittnar också om allvarliga fysiska attacker.

HOT OCH VÅLD

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Hot och våld är en del av många sjuksköterskors vardag. I vår undersökning svarade 54 procent av sjuksköterskorna att de har utsatts för hot eller våld i sin yrkesutövning. När de ombetts att

berätta hur, varierar svaren i allvarlighetsgrad – det handlar om allt från verbala hot till att patienter attackerat fysiskt.

Verbala hot

Det vanligaste är verbala hot från patienter, särskilt psykiatripatienter, de-

ALLT FRÅN GLÅPORD till mordförsök i tjänsten, samt fått mina barn förföljda

menta eller narkotikamissbrukare. Det handlar om hot om både fysiskt, psykiskt och sexuellt våld. Också muntliga

hot från anhöriga hör till vanligheterna.

Hoten kommer ofta i samband med att sjuksköterskan inte kan göra det patienter eller anhöriga vill, exempelvis kan det vara relaterat till läkemedel som patienter vill ha men inte får.

Fysiskt våld

När det övergår till fysiskt våld handlar det ofta om slag och sparkar, eller att sjuksköterskorna blivit spottade på. Men vårdpersonal har också blivit hotade med kniv, attackerade med föremål och en person uppger att hen blivit påhoppad bakifrån med operation som följd.

Rosanna bor i Frankrike och jobbar i Schweiz

Sjuksköterskan Rosanna Hughes från Skåne bor numera i de franska alperna och jobbar i Schweiz. Här är hennes bästa råd till den som vill leva utomlands.

LEVA UTOMLANDS

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Rosanna Hughes utbildade sig till sjuksköterska i Sverige, och har även jobbat i Norge och Frankrike. Sedan fyra år tillbaka jobbar hon i schweiziska Martigny, och bor i franska Chamonix.

– Jag är passionerad över att bo i bergen och att åka skidor, så det var en

JAG ÄR PASSIONERAD

över att bo i bergen och att åka skidor, så det var en plan jag hade

plan jag hade redan när jag pluggade till sjuksköterska, att jag skulle ta mig till alperna eller någonstans med höga berg, säger hon.

Enligt Rosanna Hughes är mycket i vården lika, men olika länder tar ibland olika vägar mot samma mål.

– Just akutmottagning som jag jobbar på är sig ganska lik överallt, de stora skillnaderna finns på avdelningar och i primärvården. I Schweiz finns till exempel ingen systematiserad hemsjukvård, så patienter anställer personer

Rosanna Hughes från Skåne bor i Frankrike och arbetar i Schweiz.

själva och då görs inte samma journalisering och viktig information går förlorad, säger hon.

Stora skillnader

Och Rosanna Hughes påpekar att mycket kan se olika ut, även inom ett och samma land.

– I Sverige är mycket standardiserat och lika överallt. Här skiljer det sig otroligt från region från region, för alla har eget styre. Även sjuksköterskeutbildningar kan skilja sig åt.

Den som vill jobba utomlands bör enligt Rosanna Hughes göra research om hur arbetsförhållanden och lön ser

ut, men också vad det finns för syn på sjuksköterskans roll.

– Just Schweiz är ganska likt Sverige, åtminstone där jag arbetar, så man är ganska självständig som sjuksköterska. Men det finns många länder där man jobbar mindre självständigt, det måste man känna till. Så hitta Facebook-grupper och se om andra har gjort samma resa som du, säger hon.

Se möjligheter

Enligt Rosanna Hughes är det viktigt att inte stirra sig blind på hur lönen ser ut.

– I Schweiz till exempel har man hög lön, och det ser bra ut på pappret. Men

du har också väldigt höga levnadskostnader, så i slutändan kanske du ändå inte "tjänar" mer.

Rosanna Hughes har ibland mött en ifrågasättande attityd när det gäller att vilja att jobba utomlands, något som hon slår ifrån sig.

– Som sjuksköterska "ska" man ha dåligt samvete över att man lämnar Sverige. Jag har fått kommentarer om att jag utbildat mig här och sedan åker till ett annat land. Det är onödigt tycker jag. Vi bor i EU och har en global arbetsmarknad, så titta på vilka möjligheter som finns och ta de du tycker passar dig.

Foto: Jeppe Gustafsson / Shutterstock.com

"Hot om vedergällning för att medicinering är pausad. Kastat föremål, hotad med machete", skriver en som svarat på enkäten. En annan sjuksköterska skriver om det breda spektrum av hot och våld som personen utsatts för: "Allt från glåpord till mordförsök i tjänsten, samt fått mina barn förföljda av patienter och anhöriga."

Ambulanspersonal utsatt

En del av de som svarat på enkäten specificerar var de arbetar, och det tycks förekomma mycket hot och våld på akutmottagningar och inom ambulansen. En person som arbetar i ambulanssjukvården skriver om allvarligheten: "Det händer i stort sett dagligen. Framst verbalt men även fysiskt våld har förekommit. Arbetar inom ambulansen och anser att det är helt

verklighetsfrånvänt att vi inte får markera adresser som polis gör. Snart kommer någon av oss dö enkom relaterat till detta. Sjänt önskar jag det var fokus på." Också hemsjukvården är drabbad, där vissa behövt ha med väktare vid sina besök.

Slutligen förekommer också ett virtuellt våld, där enstaka sjuksköterskor blivit uthängda på sociala medier.

DE FEM VANLIGASTE SVAREN

- Verbala hot från patienter
- Slag och sparkar
- Hot från psykiatripatienter, dementa eller narkotikamissbrukare
- Muntliga hot från anhöriga
- Hot från kollega eller chef

Psykiatrisk heldygnsvård ger värdefulla erfarenheter

Till den psykiatriska heldygnsvården kommer patienter i sitt sköraste och mest sårbara tillstånd. Här har sjuksköterskor en nyckelfunktion genom att samordna vården runt patienten.

PSYKIATRIN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Sjuksköterskor har en viktig koordinerad roll i den psykiatriska heldygnsvården med fokus på omvårdnad, bedömningar och kompetensöverföring till andra yrkesgrupper. Här ingår sjuksköterskor i tvärprofessionella team som möter patienter med många olika

SJUJSKÖTERSKOR HAR EN viktig koordinerad roll i den psykiatriska heldygnsvården

typer av psykiatriska besvär, säger Karin Haster, områdeschef för psykiatri i Region Örebro län. Hon har varit sjuksköterska i psykiatri i hela sin karriär, de senaste tjugo åren som chef.

Utvecklingsmöjligheter

Utöver att vidareutbilda sig till specialistsjuksköterska i psykiatri kan sjuksköterskor nischa sig genom att arbeta med specifika patientkategorier som psykos, ätstörningar eller beroende-

Karin Haster, områdeschef för psykiatri i Region Örebro län.
Foto: Håkan Risberg

problematik. Ytterligare en möjlighet är att satsa på en forskningsinriktad tjänst eller att arbeta i den rättspsy-

kiatriska heldygnsvården, där sjuksköterskor ofta får följa patienten under en längre tid. Sjuksköterskor i den

psykiatriska heldygnsvården kan även bli klinisk kvalitetssjuksköterska med fokus på forskning, utbildning och utveckling av vården kopplat till det kliniska arbetet.

Bibehåller somatisk kompetens

Psykiatri är dynamisk och utvecklas ständigt i takt med nya forskningsrön. Ett exempel är SPOT, specialiserat psykiatriskt omvårdnadsteam. Det är en ny vårdform som utgör en brygga mellan öppenvård och heldygnsvård där vården ges i patientens hem.

– Det är en myt att sjuksköterskor som börjar arbeta i psykiatri efter examen tappat sin somatiska kompetens. Eftersom många psykiatriska heldygnsvårdspatienter har en hög grad av samsjuklighet så får man även arbeta mycket med somatik, säger Karin Haster.

Utvecklar en klinisk blick

Efterfrågan på specialistsjuksköterskor i psykiatri är fortsatt hög, men i den psykiatriska heldygnsvården behövs också allmänsjuksköterskor med erfarenheter från annan vårdverksamhet.

– Att arbeta en period i den psykiatriska heldygnsvården ger värdefulla erfarenheter som sjuksköterskor har nytta av under hela sin karriär. De blir experter på bemötande och utvecklar en klinisk blick som verkligen kommer till nytta även i den somatiska vården. Sjuksköterskor som vill vara med och utveckla omvårdnadsarbetet kring patienter med psykiatriska diagnoser har även goda möjligheter att ta en aktiv roll i verksamhetsutvecklingen, säger Karin Haster.

Vuxenpsykiatri klart populärast

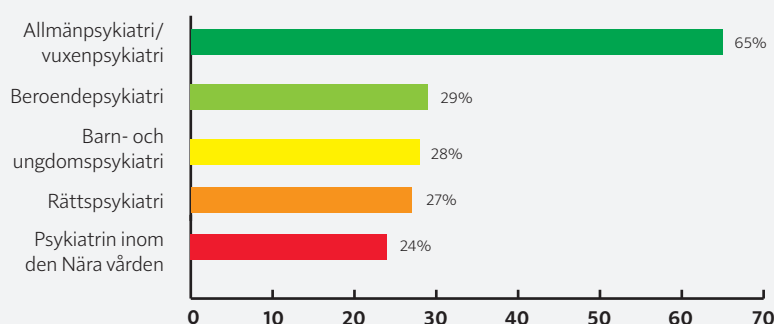
8 procent av sjuksköterskorna svarar att de redan arbetar inom psykiatri och 19 procent svarar att de kan tänka sig att göra det. 65 procent av dem vill helst arbeta inom allmänpsykiatri/vuxenpsykiatri, som är det överlägset populäraste psykiatriområdet.

SKULLE DU KUNNA TÄNKA DIG ATT ARBETA INOM PSYKIATRIN?

INOM VILKA PSYKIATRIOMRÅDEN SKULLE DU HELST VILJA ARBETA?

Inom vilka psykiatriområden skulle du helst vilja arbeta? Ange gärna flera.

Endast de som redan arbetar inom psykiatri eller kan tänka sig att göra det har svarat.

Sjuksköterskor har en viktig roll

Den rättspsykiatriska vården är en viktig pusselbit i rättssamhället. Sjuksköterskor som söker sig till rättspsykiatri bör ha ett genuint intresse för människor och en grundläggande tro på deras förmåga till förändring och så småningom utskrivning i samhället.

RÄTTSPSYKIATRI

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Rättspsykiatri består av rättspsykiatrisk vård på uppdrag av regionerna och Rättsmedicinalverkets rättspsykiatriska utredningsverksamhet i Stockholm och Göteborg. Vi utreder om brottsmisstänkta individer bör dömas till rättspsykiatrisk vård i stället för fängelse, säger Stefan Fohlheim, biträdande enhetschef på Rättsmedicinalverkets rättspsykiatriska enhet i Stockholm. Han har tidigare arbetat som sjuksköterska i psykosvården och i den rättspsykiatriska vården, och är sedan 2012 chef på RMV.

Han sökte sig till rättspsykiatri för att det är en strukturerad, trygg och

Stefan Fohlheim, biträdande enhetschef på RMV:s rättspsykiatriska enhet i Stockholm.

rutinbunden verksamhet med tydliga juridiska inslag.

Ledande och koordinerande roll

– Arbetsledning av omvårdnadspersonal, som undersköterskor och skötare, är en viktig del av sjuksköterskans rättspsykiatriska uppdrag. Man bör trivas med att leda medarbetare och att ha en koordinerande roll. Också ett visst juridiskt intresse är en fördel för sjuksköterskor i rättspsykiatri, säger Stefan Fohlheim.

För sjuksköterskor i rättspsykiatri finns många utvecklingsmöjligheter. Rättspsykiatri består av den statliga

TÅLAMOD ÄR EN värdefull egenskap för sjuksköterskor i den rättspsykiatriska vården

verksamheten som gör rättspsykiatriska utredningar samt den rättspsykiatriska vården, som regionerna ansvarar för.

Sjuksköterskor inom den utredande rättspsykiatri leder och styr det praktiska omvårdnadsarbetet i samråd med läkare. De gör även helhetsbedömningar av patientens somatiska och psykiska hälsa under utredningstiden. En viktig del är att se tecken på psykisk ohälsa.

Fördel med långa vårdtider

Inom den rättspsykiatriska vården kan det vara långa vårdtider och det är inte ovanligt med en vårdtid mellan fem och sju år.

– Tålamod är en värdefull egenskap för sjuksköterskor i den rättspsykiatriska vården. En fördel med de långa vårdtiderna är att det finns tid att etablera en förtroendefull allians med patienterna. Dessutom finns det ofta tid för reflektion. Man bör vara trygg och stabil som person och gärna ha tidigare erfarenhet från psykiatrisk heldygnsvård. En välutvecklad samarbetsförmåga och kommunikativ förmåga är viktiga verktyg i det dagliga arbetet. Självklart är det meriterande med en specialistutbildning i psykiatri, men rättspsykiatri har mycket att erbjuda även grundutbildade sjuksköterskor, säger Stefan Fohlheim.

Ekonomiskt stöd till sjuksköterskor

Svensk sjuksköterskeförenings fonder för ekonomiskt stöd kan sökas av sjuksköterskor i behov av bidrag för att förbättra livskvaliteten.

Fondmedel kan beviljas för tandvård, glasögon, rehabilitering, rekreation eller hjälpmedel som inte subventioneras. Bidraget kan endast användas av den sökande och det är viktigt att specificera ändamålet.

Ekonomiskt stöd utdelas inte för att genomföra studier eller avbetalning av skulder.

Ansök senast 6 februari 2024

För mer information om hur du söker, se vår hemsida:

www.swenurse.se/fonder-och-stipendier/

Utmanar normer om barnafödande

Asabea Britton är barnmorska och influencer och ägnar sig åt att utmana normer om barnafödande och föräldraskap. Hon sommarpratade i P1 och berättade då om sina två förlossningar, en hemma och en på sjukhus.

BARNAFÖDANDE

TEXT ADRIANNA PAVLICA

I slutet av sin barnmorskeutbildning började Asabea Britton dela med sig av sin resa och kunskap på Instagram. Idag har hon 90 000 följare, driver podden *Okrystat* och har skrivit boken *Föda: En handbok i mentala fysiska förberedelser*.

Du har fött ett barn hemma och ett på sjukhus, vilka var de största skillnaderna?

– En stor skillnad var att hemma kunde jag direkt gå in i mig själv och inte behövde tänka på att åka någonstans. Jag skrev till mina två barnmorskor och några andra att de skulle komma, sen var det bara att fokusera inåt. Det påverkade min förmåga att slappna av och hantera det som skedde

Barnmorskan Asabea Britton har sommarpratats i P1 om sina förlossningar.
Foto: Pia Eklund

avsevärt och jag är övertygad om att det också påverkade förloppet på ett positivt sätt, säger Asabea Britton.

Få valmöjligheter

Hon är kritisk till att fler inte har möjlighet att föda hemma.

– I Sverige är vi ganska unika med att storsjukhus är mångas enda val om de vill föda med barnmorska. De allra

flesta behöver bekosta sin hemfödelse själv och det är dyrt. Dessutom finns det inte hemmabarnmorskor att anlita i hela landet. I länder där man har möjlighet att välja hemfödelse som en del av den allmänna vården, som i till exempel England, Tyskland, Danmark, Island och Australien, så finns ofta även en god kontakt mellan hemmabarnmorska och sjukvården.

Asabea Britton tror inte att det kommer nya möjligheter till hemförlossningar inom överskådlig framtid.

– I Sverige fortsätter generellt trenden med ökad medikalisering, till

I SVERIGE ÄR vi ganska unika med att storsjukhus är mångas enda val om de vill föda med barnmorska

exempel med en markant ökning av inductioner. Jag tror det fortsätter åt det hållet ett bra tag till.

Behövs kulturskifte

Enligt Asabea Britton krävs omfattande åtgärder för att få fler att trivas med att föda på sjukhus: bättre arbetsförhållanden för personalen, mer tid till varje familj, möjlighet för kvinnor att ha samma barnmorska under graviditet, födsel och postpartum.

– Jag tror även att det behövs ett helt kulturskifte där det är den födande som bestämmer över förlossningen. Vårt jobb som vårdgivare måste i större utsträckning vara att informera sakligt för att sedan respektera de val kvinnor gör.

ICNP – standardiserad omvårdnadsterminologi

ICNP, International Classification of Nursing Practice, är en internationell terminologi som beskriver omvårdnad på ett systematiskt sätt. ICNP tillhandahåller en uppsättning standardiserade termer som kan användas för att utifrån ett omvårdnadsperspektiv registrera diagnoser, mål och åtgärder.

INTERNATIONELL TERMINOLOGI

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– ICNP tillhandahåller standardiserade termer för att kunna beskriva och dela data och information om omvårdnad. Genom att kunna hämta utdata från journalsystemet kan den informationen användas för exempelvis patient-

rin, lektor och docent i omvårdnad vid Högskolan Dalarna. Han har tidigare arbetat kliniskt som sjuksköterska i många år och har även varit avdelningschef och programansvarig för sjuksköterskeutbildningen på Högskolan Dalarna.

En viktig milstolpe ur ett omvårdnadsperspektiv nåddes 2021 när ICNP inkluderades i Snomed CT, ett omfattande internationellt system för systematisk representation av medicinsk terminologi. Det innebar att hälso- och sjukvården då för första gången hade tillgång till ett språk för att beskriva och kommunicera omvårdnad.

Tydliggör sjuksköterskans roll

– ICNP tydliggör sjuksköterskans roll och bidrar i den tvärprofessionella samverkan kring patienten, vilket historiskt sett inte alltid varit tydligt. ICNP har därmed potential att stärka sjuksköterskans interprofessionella och tvärprofessionella roll, säger Jan Florin.

Jan Florin, lektor och docent i omvårdnad vid Högskolan Dalarna.

Han räknar med att det tar tid att få vårdgivare att fullt ut implementera denna gemensamma internationella terminologi. Region Skånes nya journalsystem är ett gott exempel där ICNP är det centrala språket för beskrivning av omvårdnad.

Många fördelar

– Det är nu viktigt att identifiera nyckelaktörer som kan vara med och sprida budskapet om ICNP och dess fördelar, men även om vad som krävs

för att implementera det. Även enskilda sjuksköterskor kan bidra genom att efterfråga ICNP från sina arbetsgivare. ICNP har många fördelar för såväl sjuksköterskan som patienten och sjukvården i stort. Jag skulle önska att så många regioner som möjligt introducerade ICNP. Man kan börja i mindre skala för att därefter successivt trappa upp, säger Jan Florin, som på senare tid har noterat ett tydligt ökat intresse för ICNP från både beslutsfattare och vårdpersonal.

säkerhets- och kvalitetsarbete, och jämföra praxis mellan olika vårdmiljöer, både nationellt och internationellt. Standardiserade termer och begrepp minskar risken för missförstånd och ökar möjligheten att kommunicera över vårdgivargränser, säger Jan Flo-

ICNP HAR MÅNGA fördelar för såväl sjuksköterskan som patienten och sjukvården i stort

Mångfasetterad utvecklingsplattform i kommuner

I kommunal hälso- och sjukvård står sjuksköterskor för den högsta medicinska kompetensen. Att handleda och leda omvårdnadspersonal samt att koordinera hälso- och sjukvården i samverkan med andra yrkesgrupper hör till sjuksköterskans viktigaste uppgifter.

KOMMUNAL VÅRD

TEXT ANNIKA Wihlborg

För sjuksköterskor som trivs med att utveckla verksamheten och leda andra kan den kommunala hälso- och sjukvården erbjuda många utvecklingsvägar.

– Sjuksköterskor i kommunal hälso- och sjukvård har ofta större ansvar för vården jämfört med exempelvis slutenvården där det finns läkare i nära anslutning till avdelningar. För sjuksköterskor som vill arbeta i kom-

munala verksamheter är den pedagogiska kompetensen av stor vikt, liksom handledarkompetensen. Att skapa relationer till patienter och anhöriga är en

ATT SKAPA RELATIONER till patienter och anhöriga är en betydelsefull del av yrkesrollen

annan betydelsefull del av yrkesrollen, säger Elisa Reinikainen, sektionschef för hälso- och sjukvårdsorganisationen i Huddinge kommun. Hon är specialistsjuksköterska med inriktning mot demensvård och vård av äldre. Hon forskar även på den kommunala hälso- och sjukvårdens ledning samt rollen som medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Ansvarsfull och viktig roll

I den kommunala hälso- och sjukvården vårdas en mycket heterogen patientgrupp, vilket ställer krav på en bred omvårdnadskompetens. Att göra vårdplaner, bedöma olika hälso- och sjukdomstillstånd, göra riskbedöm-

ningar och att ansvara för det hälsoförebyggande arbetet hör också till sjuksköterskans uppgifter i den kommunala hälso- och sjukvården. Även läkemedelshantering ingår.

– Sjuksköterskerollen i den kommunala hälso- och sjukvården innebär ett stort ansvar, vilket kan uppfattas som lite skrämmande. Samtidigt erbjuder många kommuner gedigna introduktioner och kontinuerlig kompetensutveckling. För många sjuksköterskor är arbetet där utvecklande på många sätt, säger Elisa Reinikainen.

Mer avancerad sjukvård

Eftersom den kommunala hälso- och sjukvårdsverksamheten är bred erbjuds även många utvecklingsvägar. Sjuksköterskor kan välja att arbeta på korttidsavdelning, särskilt boende med inriktning på somatik, demens eller funktionshinderområdet. De kan även ägna sig åt verksamhetsutveckling, ta sig an olika ansvarsområden eller satsa på en chefskarriär. I framtiden goda och nära vård väntas allt mer avancerad sjukvård att bedrivas i kommunal

Elisa Reinikainen, sektionschef för hälso- och sjukvårdsorganisationen i Huddinge kommun.
Foto: Johan Marklund

regi, vilket förstås ökar behovet av erfarna och välutbildade sjuksköterskor.

– Sjuksköterskor som är nyfikna och utvecklingsbenägna är attraktiva för kommunerna. Yrkeserfarenhet inom funktionshinder, äldreomsorg eller socialpsykiatri värdesätts, liksom självklart även specialistutbildningar, främst inom psykiatri, vård av äldre, demensvård och primärvård, säger Elisa Reinikainen.

Rätt cancerbehandling till rätt patient

– Immunterapi bygger på att stimulera kroppens immunförsvar för att bekämpa cancer. Sedan det första läkemedlet kom ut på marknaden 2011 har det skett en revolutionerande utveckling inom immunterapiområdet, säger professor Andreas Lundqvist.

IMMUNTERAPI

TEXT ANNIKA Wihlborg

– Jag leder en forskargrupp som studerar immunförsvaret hos patienter med cancer. Ett forskningsspår är inriktat på hur immunförsvaret påverkas under cancersjukdom, ett annat handlar om hur immunförsvaret i terapeutiskt syfte kan stimuleras att känna igen och angripa cancerceller, säger Andreas Lundqvist, forskargruppchef och professor i onkologisk immunterapi vid Karolinska Institutet.

Immunterapibehandling som på olika sätt aktiverar immunförsvaret har i många fall visat sig vara en relativt potent behandling. På senare år har antalet godkända onkologiska immun-

Andreas Lundqvist, forskargruppchef och professor i onkologisk immunterapi vid Karolinska Institutet.
Foto: Johan Marklund

terapiläkemedel ökat markant och den kliniska implementeringen gör ständigt nya framsteg. Men långt ifrån alla patienter svarar på den immunterapeutiska behandlingen.

Identifiera prediktiv biomarkör

– Genom att, i nära samverkan med kliniska kollegor, studera immunförsvaret före, under och efter behandling strävar min forskargrupp efter att identifiera och kartlägga de mekanismer som avgör varför somliga patienter inte svarar på behandlingen och varför somliga patienter utvecklar biverkningar. Resultaten försöker vi sedan härleda till sammansättningen i immunförsvaret, säger Andreas Lundqvist.

Forskargruppens mål är även att utveckla så kallade biomarkörer, för att kunna ge rätt behandling till rätt patient.

– Målet är att försöka identifiera en prediktiv biomarkör som kan avgöra vilka patienter som löper högst risk för att drabbas av biverkningar eller återinsjukna och vilka som överhuvudtaget inte bör behandlas. Vi identifierar även de biomarkörer som kan avgöra vilka patienter som är mest mottagliga för immunterapeutisk behandling, säger Andreas Lundqvist.

Förstå tumörerna

Hans forskning syftar bland annat till att öka förståelsen för hur de cytotox-

iska lymfocyter som attackerar tumörceller fungerar.

– Patienter med en inflammerad tumör tenderar att svara bättre på immunterapi eftersom deras immunförsvar har känt igen cancercellerna och aktivt angriper dem. En del av vårt arbete fokuserar därför på att förstå hur tumörer blir inflammerade. Vi analyserar cancercellernas förmåga att hämma immunförsvaret och försöker hitta lös-

PATIENTER MED EN inflammerad tumör tenderar att svara bättre på immunterapi

ningar på hur vi kan aktivera det, för att göra patienter mer mottagliga för behandling, säger Andreas Lundqvist.

Aktivera specifika T-celler

– Vi arbetar även med att ta fram metoder för att aktivera tumörspecifika T-celler hos patienter med spridd cancer, som ett led i att tillverka nya cellterapi-läkemedel. Målet är att markörerna på ett par års sikt kan implementeras i vården så de kan bidra till förfinad prognos och behandling, säger Andreas Lundqvist.

Program ger nya sjuksköterskor

Inom Västra Götalandsregionens PLUS-program får utlandsutbildade sjuksköterskor hjälp att nå fram till en svensk legitimation. René Stone från Sydafrika hittade både praktiskt stöd och självförtroende på kursen.

UTLANDSUTBILDAD

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Via PLUS – program för lärande och utveckling i svensk hälso- och sjukvård – inom Västra Götalandsregionen ska utlandsutbildade sjuksköterskor få bästa möjliga start på sin yrkesbana i Sverige. Det ingår kurser och föreläsningar i bland annat språk, kommunikation och kultur- och samhällsorientering. Sjuksköterskorna delas också in i reflektionsgrupper med en handledare.

– PLUS-programmet var fantastiskt, jag började där två månader efter att jag kom till Sverige. Framför allt var det väldigt bra att bygga ett nätverk. Dels kunde man utbyta erfarenheter och få tips av varandra men

det fanns också en psykosocial aspekt som var viktig, säger specialistsjuksköterskan René Stone som kommer från Sydafrika.

Gav en boost

Det tog bara en vecka från att hon kom till Sverige tills att hon började jobba på neonatalavdelningen på Östra sjukhuset i Göteborg, då som undersköterska. Samtidigt tog hon en intensivkurs i svenska på Folkuniversitetet och pluggade stenhårt. De fem månaderna med PLUS-programmet gav henne en skjuts framåt.

I BÖRJAN när jag jobbade bad jag hela tiden om ursäkt för min dåliga svenska, men min handledare på PLUS sa att jag skulle sluta med det

– I början när jag jobbade bad jag hela tiden om ursäkt för min dåliga svenska, men min handledare på PLUS sa att jag skulle sluta med det. Det gav mig en självförtroende-boost och handledaren blev en viktig person som jag

träffade varannan vecka, säger René Stone.

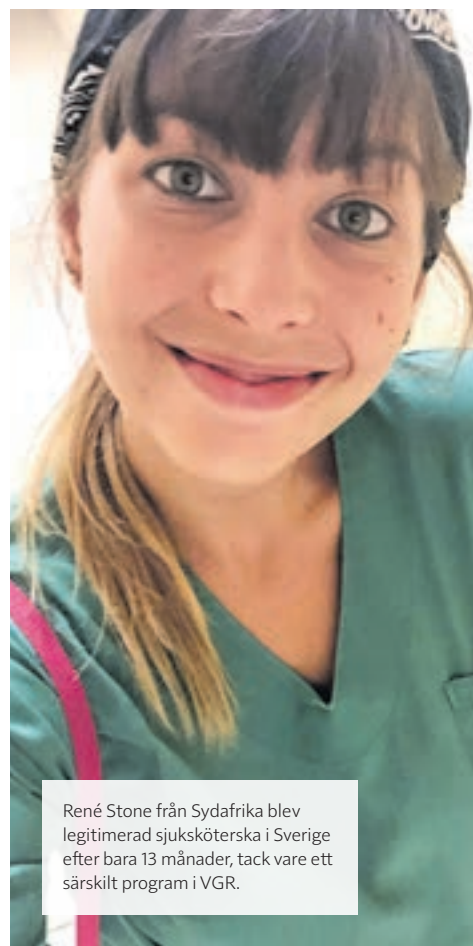
Snabbare process

Hjälpen hon fick kunde gälla både stora och små saker.

– Jag tog till exempel med min lönespecifikation för att förstå den. Jag visste inte vad obekväm arbetstid var till exempel, och jag ville inte fråga chefen och se dum ut. Och PLUS-teamet var en viktig länk till våra chefer också, som inte alltid visste hur legitimationsprocessen fungerar och hur de kan hjälpa till.

PLUS-programmet gjorde också att René Stone gjorde sina prov flera månader innan hon tänkt börja med det – all information och kunskap gav henne ett försprång. Efter 13 månader i Sverige fick hon sin legitimation – vanligtvis kan processen ta 2–4 år för en sjuksköterska som utbildat sig utanför EU.

– Det var jättekul att äntligen kunna börja jobba. Och här i Sverige finns större resurser än i Sydafrika, till exempel när man öppnar skåp så finns allt man behöver. Så det känns jätteroligt att kunna jobba här, och att det gick så snabbt att få börja.

René Stone från Sydafrika blev legitimerad sjuksköterska i Sverige efter bara 13 månader, tack vare ett särskilt program i VGR.

© NextMedia

Vårdavdelning för avancerad IBD och tarmsvikt

GASTROMEDICIN OCH KIRURGI

Karolinska Universitetssjukhuset söker sjuksköterskor till avdelningen för Gastromedicin och kirurgi. Rekryteringsbehovet beror på att avdelningen har utökat sin verksamhet till att omfatta både kirurgi och medicin.

Förutom att en sammanhållen avancerad vård nu erbjuds patienter med mag- och tarmsjukdomar, beror utökningen av verksamheten även på det nya nationella högspecialiserade uppdraget att vårda patienter med tarmsvikt.

– Tarmsvikt är ovanligt och kräver avancerad vård. För att patienter med

ovanliga sjukdomar ska få specialisthjälp av erfarna team, samlas vårderna på ett fåtal ställen i landet genom nationella uppdrag. Avancerad tarmsvikt behandlas på Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg och på Karolinska Universitetssjukhuset i Stockholm, berättar Erika Ving, specialistsjuksköterska på avdelningen.

En utvecklande arbetsplats

Erika Ving har arbetat som sjuksköterska i snart 30 år, varav 17 år på avdelningen för Gastromedicin och kirurgi. Hennes kollega Sara Törn har jobbat på avdelningen lika länge och började här som nyutexaminerad sjuksköterska.

– Trots att jag har jobbat inom samma enhet sedan jag började som sjuksköterska, utvecklas jag hela tiden eftersom det sker förändringar. Jag gillar verkligen att det är en blandning mellan medicin och kirurgi. Vi kan följa våra IBD-patienter även efter operation, det blir en väldigt fin kontinuitet för pa-

Erika Ving, specialistsjuksköterska och Sara Törn, sjuksköterska.

tienterna att kunna vara kvar på samma enhet hela tiden, säger Sara Törn.

Stöd och förståelse viktigt

Patienter på denna avdelning är vanligtvis i åldern 20–50 år och lider ofta av långvariga kroniska tillstånd som påverkar deras liv kraftigt. Vårdpersonalen följer de flesta patienterna under lång tid och lär känna dem väl.

– Våra patienter befinner sig mitt i livet med partner, barn och jobb. Många har en långvarig kronisk sjukdom som begränsar livet oerhört mycket. Vissa behöver opereras och få en stomi. Att förstå deras komplexa behov och erbjuda stöd

i beslutsfattandet är en viktig uppgift för oss sjuksköterskor, säger Erika Ving.

De båda sjuksköterskornas långa tid inom enheten vittnar om att de trivs. Både Erika Ving och Sara Törn uppmanar både nyutexaminerade och erfarna sjuksköterskor att söka sig till avdelningen.

– Vi söker sjuksköterskor som vill jobba i en verksamhet som är under utveckling, och som vill arbeta med både medicin och kirurgi. Man behöver inte kunna allt men känna sig hungrig på ny kunskap och gilla patienter med komplexa omvårdnadsbehov, avslutar Sara Törn.

Vårdavdelning Gastromedicin och kirurgi på Karolinska Universitetssjukhuset är en mixad medicin- och kirurgavdelning med inriktning mot avancerad gastroenterologiska sjukdomar, inflammatoriska tarmsjukdomar, motilitetsstörningar och tarmsvikt.

Adress: Gävlegatan 55, Solna
Telefon: 08-123 722 62

karolinska.se

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Landa tryggt på kirurgkliniken på Vrinnevisjukhuset!

KIRURGISKA KLINIKEN

Vill du arbeta med kirurgisk vård och få en riktigt bra introduktion in i yrket? Välkommen till kirurgiska kliniken på Vrinnevisjukhuset i Norrköping! Här satsar vi på att ge våra sjuksköterskor en trygg start, med gedigen utbildning, handledning och stöd.

Kirurgisk vård är spännande, med svårslagen bredd och variation. Men det är också en komplex specialitet, som kräver omfattande kompetens såväl medicinskt som tekniskt. Kirurgiska kliniken på Vrinnevisjukhuset har tagit fasta på det och nyligen lanserades ett helt nytt introduktionsprogram, som omfattar en rad olika moment, alla med syfte att ge nyanställda sjuksköterskor den kunskap, säkerhet och trygghet som behövs för en bra start.

– Vi såg ett behov av en förlängd och fördjupad introduktion, inte bara för att nya sjuksköterskor ska kunna landa tryggt i det nya jobbet, utan också för att de långsiktigt ska trivas i sin yrkesroll och vilja stanna kvar och utvecklas här hos oss. Genom det här programmet vill vi minska stressen och skapa förutsättningar för att våra sjuksköterskor ska känna att de hinner med och räcker till på jobbet, berättar Lina Arnljots, specialistsjuksköterska i kirurgisk vård och utbildningsledare på kliniken.

Många moment

Den tidigare introduktionen på fem veckor har nu byggts ut till åtta veckor och omfattar flera steg. Bland annat har kliniken infört så kallade kompetenskort, som rör vanligt förekommande praktiska moment på kliniken och består av en teoretisk och en praktisk del. I den teoretiska delen ingår genomgång av klinikens rutiner kring momentet och den praktiska delen går ut på att nya sjuksköterskor tillsammans med utbildningsledare utför momentet. Exempel är hantering av CVK (centralvenös kateter), sonsättning samt hantering av nefrostomi. En hel dag viks åt utbildning i kirurgisk vård och de rutiner som gäller på kliniken.

Som nyanställd går du tillsammans med en erfaren sjuksköterska i ett vårdlag i det patientnära arbetet. Utbildningsledarna finns till hands ”på golvet” för att stödja och hjälpa till. Alla nyanställda får en mentor och

Lina Arnljots, specialistsjuksköterska i kirurgisk vård och utbildningsledare, och William Björheden, sjuksköterska på kirurgiska kliniken på Vrinnevisjukhuset.

Foto: Peter Holgersson

detta är en långsiktig kontakt för den personliga utvecklingen.

Dessutom finns ett separat grupp-baserat introduktionsprogram på avdelningen, som löper över ett år, med gruppträffar eller studiebesök en gång i månaden.

– Som ett led i våra rutiner får nya sjuksköterskor också mycket stöd i vårdlaget. Där har vi även resurssjuksköterska och avancerad specialistsjuksköterska, så kallad nurse practitioner, NP, tillgängliga för alla frågor. Vi har också ett flertal underläkare och AT-läkare på plats, så man är aldrig ensam i den kliniska bedömningen. Hittills har vi fått ett väldigt positivt gensvar, berättar Lina och fortsätter:

– Vi strävar också efter att nya sjuksköterskor ska ha färre patienter, så att de har tid för reflektion och för att minska stressen.

Ger trygg start

William Björheden blev färdig sjuksköterska i början av sommaren och är nu mitt inne i det nya introduktionsprogrammet. Han tycker att den gedigna introduktionen ger en trygg start i yrkeslivet.

– Det är en otroligt intressant men också tuff specialitet, så det är väldigt

skönt med en välplanerad start. Den långa introduktionen ger en chans att bli varm i kläderna och bli trygg i att man ger en patientsäker vård. Det är många nya intryck när man kommer som ny och med en längre introduktion har man möjlighet att stöta på fler typer av situationer, menar William, som anser att blandningen mellan praktik och teori är väl avvägd.

Att William ville arbeta på kirurgen på Vrinnevisjukhuset stod klart redan när han praktiserade där under sin sjuksköterskeutbildning.

– Kirurgisk vård är helt rätt för mig. Jag gillar att det har en sådan bredd och att man som sjuksköterska har längre vårdmöten med patienterna och kan följa deras vårdförlopp, säger William, som planerar att så småningom läsa till specialistsjuksköterska i kirurgisk vård.

– Dessutom trivs jag väldigt bra på Vrinnevisjukhuset, det är lagom stort och vi har väldigt bra stämning och sammanhållning. Man lär snabbt känna sina arbetskamrater.

Förutom möjligheten att utbilda sig till specialistsjuksköterska erbjuder kirurgkliniken på Vrinnevisjukhuset många olika karriärmöjligheter för sjuksköterskor. Att bli NP är en

karriärväg, likaså att forska eller att utvecklas som chef och ledare, framhåller Lina.

– Här finns många möjligheter till kompetensutveckling och vidareutbildning och ett mycket gott forskningsklimat!

Verksamheten inom kirurgiska kliniken ViN är inriktad på diagnostik och behandling, riktad mot sjukdomar i mag-tarmkanalen och kroppens endokrina system samt trauma. Kliniken bedriver både akut och planerad verksamhet. På Vrinnevisjukhuset finns en kirurgisk vårdavdelning och en mottagning. Kirurgmottagningen på Vrinnevisjukhuset bedriver allmänkirurgisk öppenvård, samt specialistmottagning.

Från och med i höst lanseras ett nytt introduktionsprogram för sjuksköterskor på kirurgkliniken. Programmet löper över åtta veckor och omfattar såväl teoretiska som praktiska moment. Läs mer på:

www.regionostergotland.se

Utvecklande sjuksköterskejobb i cancervårdens framkant

KAROLINSKA TEMA CANCER

– Det bästa med att jobba inom Tema Cancer är mötet med patienterna. Många får dystra besked men vi har mycket hopp att ge i form av avancerad omvårdnad och behandlingar, som i bästa fall kan bota svår sjukdom, säger Hanna Dubois, universitetssjuksköterska vid Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge.

Tema Cancer är ett av de största av Karolinska universitetssjukhusets teman. Här utreds, behandlas och vårdas patienter med någon form av tumörsjukdom. Hit kommer även patienter med godartade tillstånd inom bland annat inom urologi, endokrinologi, hematologi och koagulation.

Carin Eriksson, onkologisjuksköterska och klinisk omvårdnadsledare på en kirurgonkologisk vårdavdelning i Solna har arbetat inom verksamheten i elva år.

– Att jag blivit kvar så länge handlar i första hand om våra fantastiska patienter. Här finns också goda utvecklingsmöjligheter och en lyhörd ledning. Jag har bland annat haft förmånen att utbilda mig till specialistsjuksköterska i onkologi. Sedan ett år tillbaka har jag en tjänst som klinisk omvårdnadsledare.

Många möjligheter

Tema Cancer bedriver sin verksamhet huvudsakligen i Solna och Huddinge.

Tema Cancers vision är att bedriva världsledande vård, utbildning och forskning för en förbättrad livskvalitet och överlevnad för patienter med tumörsjukdom. Vi har ett nära samarbete med Karolinska Institutet vilket gör att vi kan bedriva omfattande patientnära klinisk forsknings- och utbildningsverksamhet. Inom Tema Cancer erbjuder vi kompetens- och karriärutveckling för vårdpersonal. Cancersjukvården inom Karolinska universitetssjukhuset och Karolinska Institutet är sedan 25 mars 2020 ett ackrediterat Comprehensive Cancer Centre av OEIC, Organization of European Cancer Institutes.

www.karolinska.se

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Agnes Matsson, sjuksköterska, Carin Eriksson, onkologisjuksköterska och klinisk omvårdnadsledare, Emmy Persson, sjuksköterska, Hanna Dubois, universitetssjuksköterska och Tanja Wikholm, sjuksköterska på Tema Cancer.

Foto: Fredrik Hjerling

dinge där Hanna Dubois började på dåvarande Gastrocentrum för ganska precis tio år sedan. Sedan dess har hänt en hel del.

– De senaste åren har jag forskat på ämnet patientdelaktighet. Jag disputerade i november förra året och arbetar sedan dess som universitetssjuksköterska och som studentansvarig inom Tema Cancer Omvårdnadsområde 1 som består av ME Övre Buk, ME urologi och ME CAST.

Hanna är nu på väg tillbaka i klinisk tjänst och ska inom kort börja på IMA, en intermedieavdelning med avancerad postoperativ vård och övervakning.

– Jag är även specialistsjuksköterska i akutsjukvård och trivs med att kombinera undervisning, forskning och klinisk vård. Allt detta knyts ihop i min kommande tjänst.

Liksom Carin lyfter Hanna fram de goda utvecklingsmöjligheterna inom Tema Cancer.

– Jag är en person som vill utvecklas och blir rastlös om det inte händer saker. Här blir jag verkligen lyssnad på och har aldrig fått ett nej när jag kommit med en projektidé eller önskemål om utbildning. Jag har till exempel fått gå min specialistutbildning på arbetstid och forskar på samma villkor

som läkarna. Som sjuksköterska ges du fantastiska möjligheter inom Tema Cancer.

Bra start

Agnes Matsson som tog sin sjuksköterskeexamen för tre år sedan började direkt på en hematologisk vårdavdelning i Solna.

– En stor anledning bakom mitt val av arbetsplats är att avdelningen har en stor grupp seniora sjuksköterskor. Här har jag tillåtits att vara ny och lotsats in i verksamheten med ett strukturerat introduktionsprogram och erfarna kollegor vilket gav mig en trygg start i yrket.

Även Agnes lyfter fram de goda möjligheterna till utveckling.

– Alla som börjar på avdelningen får en gedigen fortbildning i hematologi. Arbetsuppgifter och ansvar ökar i takt med erfarenhet. Under mitt första år fick jag även en ”kärkortsutbildning” i cytostatikahantering. Med den i ryggen finns goda möjligheter att läsa vidare och bli specialistutbildad om man vill det.

Stor variation

Tanja Wikholm och Emmy Persson som arbetar som sjuksköterskor på bäckenonkologisk vårdavdelning i

Solna är liksom Agnes förhållandevis nya i yrket.

– Jag började på avdelningen direkt efter min examen för två år sedan. Eftersom jag gjorde min VFU här visste jag vad som väntade i form av nära teamarbete och roliga arbetsuppgifter. Efter ett par månader som undersköterska i verksamheten anställdes jag som sjuksköterska vilket gjorde att jag kände mig tryggare när det var dags att gå in min nya roll. Jag är väldigt glad för den erfarenheten.

Hon får medhåll av Emmy som berättar en liknande historia.

– Även jag började som undersköterska när jag var nyexad. Det var en nyttig erfarenhet när det var dags att gå in i sjuksköterskerollen.

Att hon valde att börja på bäckenonkologisk avdelning har flera orsaker.

– Här finns en bred patientgrupp i alla åldrar med olika former av cancerdiagnoser. Vi har till exempel ett riksintag på sarkompatienter och på avdelningen finns både unga, gamla, kurativa och palliativa patienter. Det vida spektrumet är svårt att finna någon annanstans. Om man vill arbeta brett när man är nyutexaminerad eller lära sig nya saker när man har jobbat några år, då kan jag verkligen rekommendera ett jobb inom Tema Cancer!

Spännande karriärvägar på AnOpIVA i Linköping!

ANOPIVA I LINKÖPING

Vill du vara med och starta en helt ny intermediärvårdavdelning, eller är du nyfiken på hur det är att arbeta som operationssjuksköterska och vill prova som trainee? På AnOpIVA vid Linköpings universitetssjukhus finns en rad spännande karriärmöjligheter för dig som är sjuksköterska. Här är vården i ständig utveckling och våra medarbetare i fokus.

I slutet av hösten slår AnOpIVA i Linköping upp portarna till en helt ny avdelning, CIMA (Centrala Inter-MediärvårdsAvdelningen), som ska fungera som steget mellan intensivvård och vanlig vård. Det handlar om patienter som har vårdats på intensivvård och ännu inte är redo för att slussas till en vanlig vårdavdelning, efter exempelvis stor kirurgi, trauma eller andra tillstånd som kräver extra övervakning. Avdelningen kommer att ha sex

vårdplatser och blir en resurs för hela sjukhuset.

– Det är väldigt roligt att få vara med från start och kunna påverka hur vi utformar verksamheten. Jag upplever att det finns en stor lyhördhet för medarbetarna och att vårt perspektiv värdesätts, säger Jessica Couch, som arbetar som sjuksköterska på Postop och ingår i den arbetsgrupp som ska arbeta fram rutiner för den nya avdelningen.

Jessica kom till AnOpIVA för tre år sedan efter att ha arbetat på olika avdelningar efter sin examen 2014. Hon säger att hon aldrig trivts så bra.

– Vi har många olika typer av patienter och diagnoser. Det kan vara krävande, men vi har färre patienter och kan oftast lägga mer tid på omvårdnadsarbetet för varje enskild patient än på många andra avdelningar, säger hon.

Möjlighet rotera

För de flesta sjuksköterskor på Postop innebär CIMA en möjlighet att rotera mellan avdelningarna. William Wennerström, som tog sin sjuksköterskeexamen 2021, kom till Postop för ett år sedan. Han sökte sig hit för bredden och variationen och för att utvecklas i sin profession. Nu ser han

fram emot att arbeta på CIMA en del av tiden.

– Det är högriskpatienter med omfattande vårdbehov och det kommer att krävas både medicinsk och kirurgisk kompetens. Samtidigt kan vi fokusera väldigt tydligt på varje enskild patient och det är en lugnare miljö än på Postop, så patienterna får bättre återhämtning. Det blir en säkrare vård för komplexa patienter, säger han.

Trainee på operation

En annan satsning som görs på AnOpIVA i Linköping är ett trainee-program för sjuksköterskor som är intresserade av att specialisera sig inom operation och vill lära sig mer. Programmet löper under ett helt år och innebär att du arbetar tre dagar i veckan på operationssal och två dagar i veckan på preop. Två sjuksköterskor som nappade på det är Cajsa Öhrn och Ida Hörsing. Båda har nu utbildningstjänst och pluggar till specialistsjuksköterska inom operationssjukvård på heltid.

– Jag har alltid varit intresserad av kirurgi och när denna tjänst dök upp visste jag direkt att det var något för mig. Det är en fantastisk möjlighet att få testa yrket och komma in i operationsmiljön. Det var en överväldigande känsla första

gången som jag var med på en operation, säger Ida, som blev färdig sjuksköterska 2017 och har arbetat inom en rad olika områden sedan dess.

Hon får medhåll av Cajsa, som blev klar med sin grundutbildning för två år sedan.

– När jag var föräldraledig funderade jag över hur jag ville utvecklas professionellt, och traineetjänsten verkade otroligt spännande. Operation är en väldigt sluten värld och vi har i princip ingenting av det på grundutbildningen, så det är svårt att få chansen att lära sig mer. Nu blev det lätt för mig att ta steget att läsa vidare, berättar hon.

Som trainee på operation får du gå bredvid en erfaren operationssjuksköterska och rotera mellan olika sektorer. Operationerna spänner över barn, ÖNH, gynekologi, hand och plastikkirurgi, ortopedi, neurokirurgi, allmäknkirurgi, urologi och akut kirurgi.

– Det är en väldigt bredd och man får se lite av varje. Vi får olika uppgifter att göra, som att duka fram operationsbordet, instrumentera och kirurgisk desinfektion av operationsområdet, berättar Ida.

Både Cajsa och Ida fick mersmak direkt och kände att det var rätt yrke för dem.

– Det är en stor fördel att traineetjänsten är så lång, så att man verkligen får inblick, säger Cajsa. Jag kan verkligen rekommendera den som är intresserad att söka hit!

Under hösten öppnar AnOpIVA en helt ny CIMA-avdelning med sex vårdplatser. Här har du chansen att vara med från början och utveckla verksamheten. Du arbetar med avancerad basal stödjande behandling, övervakning och täta kontroller, bland annat andningsunderstödd behandling som noninvasiv ventilation (NIV), optiflow och CPAP. Du kommer även att hantera artärnålar, centrala infarter, thoraxdränage och EEG-övervakning. Du får gedigen introduktion, med föreläsningar och en egen mentor. Vi har dessutom ett brett utbud av kompetensutveckling.

AnOpIVA har även ett trainee-program för dig som är nyfiken på att arbeta som operationssjuksköterska. Det löper under ett år och du får en bred och djup inblick i yrket.

Vill du veta mer? Tveka inte att kontakta oss eller läs mer på www.regionostergotland.se

Ida Hörsing, William Wennerström, Cajsa Öhrn och Jessica Couch trivs bra på AnOpIVA vid Linköpings universitetssjukhus.

Foto: Lasse Hejdenberg

Sandra Wolst, operations-
sjuusköterska, Paulina From,
anestesisjuusköterska, Jennie
Magnusson, IVA-sjuusköterska och
Caroline Fridh, IVA-sjuusköterska.
Foto: Mikael Filtzon

“Vi har en väldigt glädje här”

HÖGLANDSSJUKHUSET ANOPIVA

Glädje, sammanhållning och variation. Sjuusköterskorna på operations- och intensivvårdskliniken vid Högländssjukhuset i Eksjö arbetar i moderna och högteknologiska lokaler. De är dessutom omgivna av kunniga och engagerade kollegor.

Den gravida kvinnan hade kämpat hela natten. Vid tretiden resulterade kampen i ett akut kejsarsnitt. Anestesisjuusköterskan Paulina From var en av de som mötte upp i operationssalen.

– Kvinnan var så klart orolig och hade svårt att släppa kontrollen. Jag frågade henne vilken musik hon gillar och hon berättade att de hade lyssnat mycket på låten *Det är ju dej jag går och väntar på* under graviditeten, säger Paulina.

Sagt och gjort. Minuter senare föddes barnet till musiken som fyllde hela operationssalen.

– Vi alla sjöng med efter förmåga och stämningen var väldigt fin, säger Paulina och berättar att kvinnan i efterhand var väldigt tacksam över stödet hon fick när det var som allra svårast.

På operations- och intensivvårdskliniken är den individanpassade vården i fokus. Omhändertagandet av patienterna kännetecknas av hög yrkesskicklighet, högkvalitativ omvårdnad och ett personligt bemötande fullt av både respekt och empati.

En av de saker som Paulina gillar allra mest med sitt arbete som anestesi-

sjuusköterska är att på kort tid kunna ge lugn och trygghet till stressade patienter.

– Jag älskar att vi arbetar i team runt varje patient. Vi möts av så mycket tacksamhet och det ger så mycket energi, säger hon och berättar att även sammanhållningen mellan kollegorna är god och ger upphov till många skratt.

Skratt och sammanhållning

Att skratten är viktiga är något som IVA-sjuusköterskan Caroline Fridh kan skriva under på.

– Många patienter säger att det märks att vi gillar att jobba tillsammans. Man måste ha skratt när man arbetar med så mycket allvar, säger hon.

Sedan tre veckor tillbaka arbetar hon på dagkirurgin. Även om hon saknar den medicinska tekniken inne på IVA-salarna så brinner hon för att underlätta för sina patienter efter deras operationer.

– Mina patienter är ofta i ganska gott skick och vi har många fina samtal, säger hon och berättar att ytter-

ligare en stor fördel med arbetet på dagkirurgin är att hon arbetar varken helger eller röda dagar.

Nya lokaler

För att medarbetarna på kliniken ska få de bästa förutsättningarna satsas det stort på sjukhusets lokaler. Just nu pågår arbetet med att färdigställa dagkirurgins nya hemvist. För tre år sedan flyttade operation- och intensivvårdskliniken in i nya ljusa, luftiga, ergonomiska och högteknologiska lokaler.

– Om vi till exempel ska utföra en laparoskopi så finns en touchskärm jag kan sterilklä för att enkelt kunna styra ljussättning i taket, operationslamporna, insufflation av koldioxid till buken, vilka skärmar bilden ska visas på etcetera. Detta underlättar arbetet för oss och övriga på salen, säger operationsjuusköterskan Sandra Wolst.

Ett mindre sjukhus gör att det är en stor variation av ingrepp. Hon möter patienter i alla åldrar och operationerna de utför kan vara allt från mindre gynekologiska ingrepp till större tarmresektioner och avancerade höftproteser.

– Jag lär mig nya saker hela tiden, vilket är väldigt utvecklande.

Sandra gillar det kreativa i yrket och att arbeta med händerna.

– Som operationssjuusköterska fokuserar jag på en operation i taget och ibland kan det finnas något terapeutiskt över arbetet, säger hon.

Kompetensutveckling

Ute på IVA-avdelningen är det däremot ofta många bollar i luften samtidigt. Här arbetar Jennie Magnusson. Under många år arbetade hon inom dialysverksamheten men 2021 blev hon färdig IVA-sjuusköterska.

– Du vet aldrig vad som ska möta dig när du kommer på morgonen. Som sjuusköterska här får du en otrolig bredd, säger Jennie och berättar att hon gillar alla delar med sitt arbete. Från kontakten med anhöriga och arbetet på uppvakningen till tempot när traumalarmer går.

Jennies väg till att bli IVA-sjuusköterska gick via en utbildningstjänst.

– Eftersom jag har barn hemma underlättade det väldigt mycket att jag kunde behålla min inkomst, säger Jennie.

Karriär och kompetensutveckling för sjuusköterskorna vid kliniken är många och viktiga. Sjuusköterskor erbjuds bland annat trainee-koncept samt vidareutbildning via utbildningsanställningar inom alla tre speciallinriktningar.

Tack vare samarbetet i de tvärprofessionella teamen och mellan sjukhusets olika kliniker är kompetensutveckling inte enbart utbildning, det är en del av det dagliga arbetet.

Operations- och intensivvårdskliniken är en av Högländssjukhusets största kliniker med cirka 220 medarbetare inom intensivvård, anestesi, operationssjukvård, postoperativ vård, sterilteknik och vårdadministration.

Ambitionen är att vara en klinik i framkant och ett föredöme när det gäller kvalitet och arbetsmiljö. Klinikens mål är att bidra till

både den personliga utvecklingen och verksamhetens utveckling.

År 2020 flyttade vi in i helt nya lokaler och är nu en av Sveriges modernaste operations- och intensivvårdskliniker.

Följ kliniken på deras gemensamma Instagram [anopiva_eksjo](#)

 **Region
Jönköpings län**

rjl.se/jobb-och-karriar

Nära teamarbete ger stolthet och arbetsglädje

KAROLINSKA BARNOPERATION

– Att vårda sjuka barn kan vara både jobbigt och utmanande. Jag känner stor stolthet över att vara en del av det team som arbetar hårt för att göra allt så bra som möjligt i det svåra, säger Marie-Ann Ejhed, anestesijuksköterska på Barnoperation vid Astrid Lindgrens barnsjukhus.

Teamwork, professionalism och arbetsglädje är tre faktorer som utmärker den högspecialiserade verksamheten på Barnoperation vid Astrid Lindgrens barnsjukhus.

Här möter vårdpersonalen dagligen utmaningar som sträcker sig över ett brett spektrum av specialiteter och patientfall.

Marie-Ann Ejhed har varit en del av teamet på Barnoperation sedan 2016. Trots de många utmanande situationerna med barn i olika åldrar och tillstånd, betonar hon den tillfredsställelse som kommer från att övervinna svårigheter.

– Att arbeta med barn kräver kreativitet och anpassningsförmåga, särskilt när det handlar om att skapa tillit och lugn inför medicinska procedurer, säger Marie-Ann.

Marie Andersson har arbetat som operationssjuksköterska på Barnoperation i 14 år, med undantag för en kortare utflykt. Sedan förra hösten är hon tillbaka, nu som lokal verksamhetsutvecklare på enheten.

Många specialiteter

Verksamheten på Barnoperation omfattar många specialiteter som sällan förekommer på andra arbetsplatser.

– Jag tror inte det finns någon annan arbetsplats på sjukhuset som har så många specialiteter. Den stora bredden av patientfall, från nyfödda till tonåringar och en mängd olika medicinska tillstånd, skapar en dynamisk och variationsrik arbetsmiljö. Ena stunden arbetar vi med ett brutet finger och i nästa med en stor canceroperation. Här finns möjlighet att utvecklas professionellt på många olika sätt. Det är ett ständigt lärande, säger Marie.

Hon berättar att många av operationssjuksköterskorna har många år i yrket.

– Här ges möjlighet för mindre erfarna kollegor att lära av de bästa och

Marie Andersson, operationssjuksköterska, Marie-Ann Ejhed, anestesijuksköterska och Åsa Eriksson, operationssjuksköterska på Barnoperation vid Astrid Lindgrens barnsjukhus.

Foto: Fredrik Hjerling

växa med uppgiften. Vi har alla varit nya på jobbet; ingen kan ju allt från början.

Som anestesijuksköterska, berättar Marie-Ann, arbetar man även externt, utanför själva operationssalen.

– Vi på anestesi sover patienter vid röntgen – och MR-undersökningar som görs i andra delar av huset. Vi är också en del av traumaverksamheten, där vi ingår i vårt traumateam och tar hand om våra traumapatienter.

Ansvarsområden

Som medarbetare på operation kan man få ett eget ansvarsområde när man har jobbat ett tag.

– Eftersom vi har så många olika specialiteter är det bra att ha någon som är ansvarig för urologi, ortopedi, kirurgi, hygien, med mera. Här finns många områden att förkovra sig i och ta ansvar för. Jag har till exempel HLR-ansvar för alla yrkeskategorier på avdelningen, vilket även omfattar läkare och ST-läkare, berättar Marie-Ann.

Att arbeta på Barnoperation innebär att vara en del av en extremt avancerad avdelning där arbetsdagen aldrig är den samma och variationen är konstant

närvarande. Teamwork är ett måste och en grundpelare i verksamheten.

– Här finns en kultur av att stödja och hjälpa varandra i att hantera olika situationer, säger Marie.

Marie-Ann är inne på samma tankar.

– I operationssalen arbetar olika yrkeskategorier bokstavligen sida vid sida. Det är en arbetsplats där positiv arbetsmiljö och glädje spelar en avgörande roll för att hantera de utmaningar som avancerad operationsvård av barn innebär.

Unik möjlighet

Både Marie-Ann och Marie rekommenderar gärna andra operations- och anestesijuksköterskor att börja på Barnoperation. Numera kan man även söka sig till verksamheten som nyutexaminerad. Introduktionsprogrammet är flexibelt med individuell inskolning beroende på tidigare erfarenhet.

– Att arbeta med barn ger en unik möjlighet till personlig och professionell utveckling samtidigt som det ger en djup tillfredsställelse som är svår att hitta någon annanstans, säger Marie.

– Ja, det här jobbet är inte bara en uppgift, det är också en möjlighet att

göra verklig skillnad för våra unga patienter och deras familjer, fastslår Marie-Ann.

På Barnoperation i Solna utför vi bland annat högspecialiserad barnkirurgi/ ortopedi, avancerad missbildnings-, tumör-, neonatal-, trauma- och neurokirurgi. Vi är en dygnet-runt-verksamhet med både elektiva och akuta flöden. Målet är att vara en Europeledande universitetsklinik genom att utgå ifrån patientnyttan, säkerhetsrutiner och tillvaratagande av allas kompetens. En unik arbetsplats där du gör skillnad inte bara för patienten utan för hela familjen. Barnoperation är en del av Barn PMI (Barn Perioperativ Medicin och Intensivvård) som utgör en av få specialiserade verksamheter för anestesi, operation och intensivvård för barn i Sverige och har som uppdrag att bedriva forskning, undervisning och sjukvård på hög internationell nivå.

www.karolinska.se

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Charlotta Larsson, sjuksköterska på Neuro 5, Peder Lundgren, sjuksköterska på Neuro 4 och Louise Sjöberg, strokeledningssjuksköterska på strokeenheten vid Karolinska universitetssjukhuset i Solna.

Foto: Fredrik Hjerling

Alex Villgren Zobedat, sjuksköterska på avdelning Neuro 2 R 84 vid Karolinska universitetssjukhuset Huddinge.

Foto: Fredrik Hjerling

Spännande specialitet med många olika karriärvägar

NEUROSJUKVÅRDEN - KAROLINSKA

Neurosjukvården inom Karolinska universitetssjukhuset sträcker sig över ett brett spann medicinska områden vilket baddar för många olika karriärvägar.

– Våra patienter har ofta flera diagnoser, det är sällan vi vårdar enbart hjärnan, säger Louise Sjöberg, strokeledningssjuksköterska.

Louise Sjöberg har med sina 22 år på strokeenheten vid Karolinska i Solna lång erfarenhet av arbete med personer som drabbats av neurologisk sjukdom.

Idag har hon bland annat rollen som strokeledningssjuksköterska och är tillsammans med stroläkare ansvarig för strolalarm.

– Det innebär bland annat att vi tar emot direktriagerade patienter från ambulans eller helikopter som vi sedan övervakar och när möjligt startar trombolys och/eller förbereder ytterligare reperfusionerhandlingar som till exempel trombekтоми.

Kollegan Peder Lundgren, sjuksköterska på Neuro 4, en kirurgienhet på samma sjukhus, började på avdelningen direkt efter sin examen för två år sedan.

– Jag har alltid varit intresserad av kirurgi och planen var att börja på en annan avdelning, men tre klasskompisar som började på neuro sa att det var svinkul och tyckte att

jag skulle börja här. Jag testade och insåg att de hade helt rätt, det är en fantastiskt rolig och utvecklande specialitet.

Som nyutexaminerad sjuksköterska på avdelningen fick Peder åtta veckors inskolning och efter det en introduktionskurs.

– Med det i bagaget, och i kombination med stödjande kollegor, blev det en trygg start i yrket.

Trygg start i yrket

Även Alex Villgren Zobedat var nyutexaminerad sjuksköterska när han för sex månader sedan började arbeta på avdelning Neuro 2 R 84 vid Karolinska universitetssjukhuset Huddinge.

– Jag gick bredvid en erfaren sjuksköterska i sex veckor. Det gav en trygg start i yrket, inte minst tack vare väldigt kompetenta och välkomnande kollegor. Och det finns fortfarande alltid någon mer senior kollega att fråga om det skulle vara något.

Ett stort plus, säger Alex, är att avdelningen har ett brett patientklientel.

– Som ny sjuksköterska är det väldigt fullt att möta många olika patienter, sjukdomar och tillstånd. Våra patienter har ju sin grunddiagnos inom neuro men de är ofta multisjuka vilket gör att vi behandlar mycket mer än bara hjärnan.

Efter ett halvår i yrket känner Alex att han valt helt rätt medicinskt område.

– Jag tycker om när det händer saker. På vår avdelning är ingen dag den andra lik, tiden flyger i väg och det var precis det jag sökte efter. Jag älskar verkligen mitt jobb.

Vård i ett lugnare tempo

På Neuro 5, som är en rehabiliteringsavdelning för ryggmärgsskadade på KS i Solna, är tempot lugnare.

– Det tar tid återhämta sig efter ryggmärgsskada och operation och att rehabilitera den förmåga som är möjlig. Här har vi inte bara kompetens utan även tid till att ta hand om våra patienter. Våra patienter behöver mycket omvårdnad i början, och eftersom vi kan göra långa vårdplaner kan vi på allvar göra skillnad för människor och deras liv, säger Charlotta Larsson, erfaren sjuksköterska som började på avdelningen 2016.

Hon berättar att verksamheten, som är Stockholms enda slutenvårdsavdelning för ryggmärgsskadade, har sin vagga inom ortopedi- och strokevården.

– Deras erfarenheter kunde vi sedan bygga vidare på.

På frågan om hon kan rekommendera andra sjuksköterskor att arbeta inom neurosjukvården på Karolinska i allmänhet och på rehab i synnerhet, kommer svaret snabbt.

– Absolut, jag kan verkligen rekommendera andra sjuksköterskor att börja här.

Många karriärvägar

Louise påpekar att neuro är en oerhört intressant specialitet som erbjuder många olika utvecklingsspar.

– Det är en spännande verksamhet och som sjuksköterska inom neuro får du vara med om de kanske svåraste stunderna i människors liv. Beskedet om deras sjukdom kommer ofta abrupt och sedan händer allting väldigt snabbt. Jag tycker det är en ynnest att få vara delaktig i dessa skeenden, det känns väldigt meningsfullt.

Peder är inne på samma linje.

– En stor del av omvården handlar om att stötta patienterna mentalt och få dem att känna sig trygga. Det är nog min favoritdel av arbetet och jag kan verkligen rekommendera andra sjuksköterskor att jobba inom neurosjukvården.

Neurosjukvården inom Karolinska universitetssjukhuset erbjuder ett brett utbud av specialiserade tjänster, inklusive diagnos och behandling av neurologiska sjukdomar, neurokirurgiska ingrepp, strokevård, epilepsibehandling, neuro-rehabilitering och neuro-intensivvård. Sjukhuset är utrustat med toppmodern teknik och avancerade medicinska instrument för diagnos, behandling och övervakning av neurologiska tillstånd. Omvårdnadsområde Neuro ingår i Neurocentrum som är ett kunskapscentrum för de delar inom sjukhuset som arbetar med neurosjukvård. Neurocentrum ingår i Tema Hjärta, Kärn och Neuro men samverkar i ett nära samarbete med sjukhusets övriga verksamheter inom neurosjukvården. Här samarbetar alla professioner i innovativa samarbetsformer för att lösa vårt gemensamma uppdrag. Neurocentrum är inte en hierarkisk struktur utan ett forum för att driva utveckling genom mer samarbete och decentraliserat beslutsfattande. Vi skapar förutsättningar för att stärka både patientflöden och profession.

Från och med våren 2023 kommer viss vård vid förvärvade ryggmärgsskador att centraliseras till fyra NHV-enheter (Nationell Högspecialiserad Vård) varav Region Stockholm har ett av tillstånden.

De svårast skadade patienterna i Region Stockholm kan komma att inkluderas i Vårdkedjan för ryggmärgsskadade.

Idag har Karolinska avtal med Stockholms Sjukhem, Aleris Rehab Station och REMEO för att ge personer med ryggmärgsskada en fortsatt rehabilitering när patienten skrivs ut.

Efter den inläggande rehabiliteringsperioden knyts patienten till sin hemregion för uppföljning av sin ryggmärgsskada. I Region Stockholm ansvarar Spinalikliniken för ryggmärgsskadeuppföljningen.

www.karolinska.se

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Stora vinster med traineeprogram inför specialistutbildning

OPERATION OCH ANESTESI - HELSINGBORG OCH ÄNGELHOLM

Vid Helsingborgs lasarett och Ängelholms sjukhus erbjuds sjuksköterskor ett unikt traineeprogram innan de påbörjar sin specialistutbildning till operationssjuksköterska.

– Det känns som ett privilegium och en stor fördel att ha fått den här möjligheten inför specialistutbildningen, säger Fatima Dedic, sjuksköterska.

För att göra fler sjuksköterskor intresserade av att arbeta inom operation startade operationsavdelningarna på Helsingborgs lasarett och Ängelholms sjukhus under förra hösten ett unikt traineeprogram för grundutbildade sjuksköterskor som vill vidareutbilda sig till operationssjuksköterskor.

– Operationssjukvård bedrivs inom en ganska sluten värld som kan vara svår att nå för de som inte arbetar där. Traineeprogrammet ger en unik möjlighet att bekanta sig med arbetsmiljön på en operationsavdelning. Vår förhoppning är att vi genom programmet kan öka rekryteringen av kompetenta operationssjuksköterskor och stärka sjuksköterskornas självförtroende inför deras specialistutbildning, säger Katarina Göransson, operationssjuksköterska och klinisk lärare för operation.

Stor fördel

En av initiativtagarna till programmet är Ing-Marie Bundesen, med 47 års erfarenhet som operationssjuksköterska och tidigare ansvarig för specialistsjuksköterskeutbildningen inom operation vid Högskolan i Halmstad.

– Min erfarenhet är att studenter som fått möjlighet att praktisera på operationsavdelningar innan de påbörjar sin specialistutbildning har en

betydande fördel när de sedan börjar studera. Dessa studenter är redan bekanta med arbetsmiljön och hur man rör sig på en operationsavdelning. Detta ger en snabbare inlärningsprocess som gör att de kommit längre i sin yrkesroll när det är dags för dem att gå in i operationssalen som nyutbildade specialistsjuksköterskor.

Traineeprogrammet sträcker sig över en termin följt av en sommarperiod.

– Till hösten påbörjar sjuksköterskorna sin specialistutbildning. Förhoppningen är att de återvänder som specialistsjuksköterskor hos oss efter sin examen, säger Katarina Göransson.

Ger viktig inblick

Fatima Dedic, en av deltagarna, beskriver traineeprogrammet som en unik möjlighet.

– Traineeprogrammet har stärkt mig i beslutet att specialisera mig inom operationssjukvård.

Kollegan Felicia Svensson, som tog sin sjuksköterskeexamen för två år sedan, berättar att hon alltid varit nyfiken på att specialisera sig inom operation.

– Traineeprogrammet blev ett ypperligt tillfälle att skaffa sig en inblick i yrket. Nu känner jag mig mycket tryggare inför att börja specialist-

Sofie Pålsson, sjuksköterska, Fatima Dedic, sjuksköterska, Katarina Göransson, operationssjuksköterska och klinisk lärare för operation, Ing-Marie Bundesen, operationssjuksköterska och initiativtagare till traineeprogrammet och Felicia Svensson, sjuksköterska.

Foto: Lars Jansson

utbildningen. Jag tror att jag under utbildningen kommer att ha lättare för att förankra de teoretiska kunskaperna med de praktiska momenten eftersom jag under traineeprogrammet fått en stor inblick i det praktiska arbetet som operationssjuksköterska.

För kliniken är traineeprogrammet också en vinst.

– Målet är att locka ännu fler sjuksköterskor till programmet och bidra till att säkra kompetensen inom operationssjukvården i Helsingborg och Ängelholm, säger Katarina Göransson.

Peer Learning

Sedan en tid tillbaka testas peer learning som pedagogisk handledarmodell på operationsavdelningen i Ängelholm. Modellen innebär att två specialistsjuksköterskestudenter handleds av en erfaren anestesissjuksköterska samtidigt som de samarbetar, reflekterar och stöder varandra i sitt lärande.

Emma Nylander Rosin, anestesissjuksköterska och huvudhandledare på operationsavdelningen, berättar att modellen skapar en jämlikare miljö där det blir lättare för studenterna att fråga om något är oklart samtidigt som de lär av varandra.

– Genom att gå i par får studenterna möjlighet att träna på både samarbete, ledarskap och delegering av arbetsuppgifter samtidigt som de lär av varandras olika arbetsmetoder och strategier. Det skapar en dynamisk och lärorik praktik som ger många lärdomar utöver själva yrkeskunskaperna.

Pernilla Carlsson, anestesissjuksköterska och handledare, flikar in att peer learning är en unik möjlighet för studenterna att träna sin förmåga att arbeta tillsammans med andra.

– Modellen stimulerar till diskussion och reflektion som i nästa steg leder till fördjupade kunskaper.

Trygghet och samarbete

Hittills har modellen enbart erbjudits studenter som gjort sin näst sista och sista praktikperiod i utbildningen. Nu till hösten kommer den att erbjudas även till förstaperiodare och på sikt kanske även till operationssjuksköterskestudenter samt på liknande sätt i Helsingborg.

– Det finns många vinster med peer learning. Vår förhoppning är att modellen ska verka stimulerande för våra medarbetare och leda till trygga studenter och kollegor som kan – och vågar – samarbeta i operationsteamet och har med sig djupa yrkeskunskaper som förvärvats under den verksamhetsförlagda utbildningen, avslutar Katarina Göransson.

Emma Nylander Rosin, anestesissjuksköterska och huvudhandledare och Pernilla Carlsson, anestesissjuksköterska och handledare på operationsavdelningen i Ängelholm.

Foto: Lars Jansson

På operationsavdelningarna i Helsingborg och Ängelholm arbetar vi i tvärprofessionella team kring patienten för att erbjuda bästa möjliga vård. Teamarbetet präglas av engagemang, nyfikenhet, omtanke och respekt både för patienten och varandra. På operationsavdelningen i Ängelholm sker främst planerad dagkirurgisk verksamhet medan operationsavdelningen i Helsingborg bedriver vård dygnet runt. Till avdelningarna hör också steriltekniska enheter.

www.skane.se

Spännande karriärmöjligheter på ortopediden

ORTOPEDEN VID SUS

Arbetet på ortopediden vid Skånes universitetssjukhus i Malmö är spännande och utvecklande. Tack vare satsningar på nya roller för sjuksköterskor får medarbetarna dessutom stöd, avlastning och nya spännande karriärmöjligheter.

Sjuksköterskorna Åsa Berglund, Max Andersson och Nazir Khalid lockades alla tre till ortopediden på grund av bredden och fantastiska kollegor. Under årens lopp har de inte bara fördjupat sina kunskaper utan även fått möjlighet att själva forma sina karriärer och yrkesroller.

– Mixen av det medicinska och kirurgiska som finns här är fantastiskt kul. Dessutom är det en rolig arbetsplats med en väldigt bra arbetsgrupp, säger Åsa som började arbeta på ortopedavdelning 2 i Malmö för fyra år sedan.

Mer tid för omvårdnad

Under sin tid på avdelningen efterfrågade Åsa en kollega som kunde styra upp samarbetet med kommunen och

allt arbete som patienternas hemgång medför. När hon själv blev erbjuden en tjänst som hemgångssjuksköterska på avdelningen blev hon därför både glad och inspirerad.

– Nu kan jag visa vad det är jag har efterfrågat. Dessutom kunde jag stanna kvar bland alla fantastiska kollegor, säger hon.

Hemgångssjuksköterskan har bland annat regelbunden kontakt med kommun, primärvård och anhöriga.

– Inför en hemgång finns det många frågor som behöver besvaras. När vi, tillsammans med koordinatörerna, kan ta hand om de bitarna blir det mindre stressigt för våra kollegor på golvet, säger Nazir, omvårdnadsledare och hemgångssjuksköterska på avdelning 3.

Eftersom både Nazir och Åsa finns på plats måndag till fredag arbetar de även mycket med avdelningarnas pulstavlor. Vid pulsmötena samlas avdelningarnas tvärprofessionella team kring de digitala tavlorna. Här går man igenom status för samtliga patienter som teamet ansvarar för.

– Tavlan ger snabbt en överblick över vad som har gjorts och vad som ska göras. Den är ett fantastiskt hjälpmedel som kommer att utvecklas ännu mer framöver, säger Nazir.

Även om Åsa och Nazirs arbetsuppgifter främst är administrativa så jobbar de nära sina kliniska kollegor och patienterna. Nazir håller även i interna utbildningar i såromläggningar.

– Varje månad har vi ett speciellt tema. Just nu har vi extra fokus på förband, nästa månad handlar om riskbedömning och sedan är det dags för munhygien, säger Nazir.

Vidareutbildning uppmuntras

För att sjuksköterskorna ska få de bästa förutsättningarna att ge patienterna en god och säker vård, satsar verksamhetsområde ortopedi på utbildning och personlig utveckling. För några år sedan infördes kompetensutvecklingsprogrammet Core Curriculum i verksamheten. Dessutom finns det ett välutvecklat system för att fånga upp medarbetarnas behov och önskemål.

Max arbetar som omvårdnadsledare och är tillsammans med en kollega även enhetsansvarig sjuksköterska på avdelning 2 i Malmö. Det innebär bland annat att han är kvalitetsansvarig för omvårdnaden och ser till att den följer evidensen. Men också att han stöder medarbetarna och säkerställer att den kunskap som behövs finns på enheten.

– När jag studerade till sjuksköterska hade jag ingen tanke på denna

rollen, men det här är väldigt roligt. Dessutom har jag i den här rollen möjlighet att stöda mina kollegor och på det sättet hjälpa ännu fler patienter, säger han.

Verksamheten strävar efter att ha fler kliniska specialistsjuksköterskor på sina slutenvårdsavdelningar. Max arbetar idag 50 procent, andra halvan studerar han till specialistsjuksköterska inom geriatrik. Utbildningen såväl som utbildningsmaterialet betalas av arbetsgivaren.

– Vidareutbildning och vidareutveckling är något som verksamheten uppmuntrar, säger han.

Nya roller – nya möjligheter

Såväl hemgångssjuksköterskorna som enhetsansvariga sjuksköterskor är viktiga pusselbitar i utvecklingen av de nya arbetssätt som väntar runt hörnet. Ortopedin i Malmö har nämligen en spännande tid framför sig. I samband med flytten till nya toppmoderna lokaler kommer ortopediden att både växa och utvecklas.

– Att det satsas på den här typen av nya stödande specialfunktioner är en fantastiskt tillgång för både nyfärdiga sjuksköterskor och erfarna kollegor. Tack vare satsningar på nya roller som de här finns det dessutom många olika spännande vägar att gå för oss sjuksköterskor, säger Max.

Åsa Berglund, hemgångssjuksköterska och Max Andersson, enhetsansvarig sjuksköterska.
Foto: Jens C Hilner

Ortopeden vid SUS

Verksamhetsområde ortopedi vid Skånes universitetssjukhus är en av Sveriges största ortopediverksamheter. Verksamhetsområde ortopedi består av tre vårdavdelningar, varav en är förlagd i Lund och två i Malmö.

Verksamheten tar varje år emot cirka 85 000 besök, och är som enda enhet i Skandinavien medlem i ISOC, International Society of Orthopaedic Centers, en sammanslutning av de 18 högst rankade ortopedienheterna i världen.

Ortopedavdelning 2 och 3 i Malmö är akutvårdsavdelningar med för närvarande 20 vårdplatser vardera. Profilmrådet på avdelning 3 är riktat mot akuta patienter med vanligt förekommande ortopediska diagnoser. En del av verksamheten består av planerad kirurgi som till stor del utgörs av rygg-, fot- och nackkirurgi samt planerad kirurgi efter trauma.

På avdelning 2 är 6 platser reserverade för utskrivningsklara patienter. Profilmrådet på avdelningen är traumarelaterade skador.

Ortopeden i Malmö storsatsar på framtiden

UTVECKLINGSPROJEKT PÅ SUS

Magnetmodellen och Core Curriculum är två av flera pusselbitar som tar ortopedin i Malmö till nya nivåer. Att medarbetarna trivs är nyckeln till framgång.

I utformandet av framtidens ortopedi spelar de kliniska sjuksköterskorna en avgörande roll. Sedan hösten 2022 är ortopedin vid Sus med i projektet Magnet4Europe. Kärnan i Magnetmodellen är att belysa kvaliteten på omvårdnaden och göra både patienternas och den patientnära personalens röster hörda.

– En viktig del av projektet går ut på att ta tempen på det kliniska arbetet. På det sättet kan vi se vad vi behöver göra bättre och även lyfta de saker som vi redan idag gör riktigt bra. Även arbetsmiljön är viktig att titta närmare på. Genom så kallade gap-analyser ser vi var vi befinner oss idag och vart vi vill nå, i fråga om allt från ledarskap och teamarbete till hur vi leder oss själva, säger Hannah Dahlgren, sjuksköterska, klinisk lärare och delprojektledare i Magnetprojektet.

Projektets syfte är att forma avdelningar där en god arbetsmiljö med många utvecklingsmöjligheter ökar patientsäkerheten och bidrar till en excellent omvårdnad och ökad patientdelaktighet.

Viktigt med kompetensutveckling

En viktig del av medarbetarnas trivsel och således även en viktig del av Mag-

Hannah Dahlgren, klinisk lärare och Nazir Khalid, hemgångssjuksköterska.
Foto: Jens C Hilner

netprojektet är möjligheterna till kompetensutveckling och vidareutbildning.

– Och det var egentligen i den här änden vi började. Redan för några år sedan infördes Core Curriculum som är ett utvecklingsprogram för våra sjuksköterskor. Programmet skapar möjligheter för utbildning och utveckling, och karriärvägar för ortopedins sjuksköterskor, säger Hannah.

Programmet är uppdelat i fem faser där det ingår utbildning och läraaktiviteter. Varje fas kopplas till en tydlig kompetensbeskrivning där det från och med fas tre ges möjlighet till tjänster kopplade till lönekriterier, som avancerad sjuksköterska inom ortopedi.

– Det går att utvecklas mycket inom varje fas. Det finns inte heller något tvång att gå vidare utan det går bra att stanna kvar inom en fas istället för att gå vidare till de avancerade faserna, säger Hannah.

I sin roll som klinisk lärare har hon även hand om de sjuksköterskestudenter som varje termin gör sin praktik på någon av avdelningarna i Malmö. Att arbetet med utbildning och kompetensutveckling har kommit långt inom ortopedin på Sus är något som uppskattas av både studenter och medarbetare.

Magnet4Europe

Magnet hospitals är en amerikansk modell för organisation av omvårdnad som funnits sedan slutet av 1980-talet. I USA är ett stort antal sjukhus certifierade enligt Magnet.

Flera forskningsstudier visar att dessa har bättre behandlingsresultat och nöjdare patienter än icke certifierade sjukhus, och att god och säker vård är kopplad till hög omvårdnadskompetens.

– Alla delar som vi arbetar med passas in i varandra och går ihop väldigt fint. När vi sedan får tillgång till de nya lokalerna blir möjligheterna ännu fler, säger Hannah.

Toppmoderna lokaler i världsklass

Under våren 2024 flyttar ortopedin i Malmö in i toppmoderna lokaler i stadens nya sjukhus. Regionens ambition är att bygga Sveriges absolut modernaste sjukhus. För att nå dit har medarbetarna vid Sus varit delaktiga i utformandet av det nya sjukhuset sedan start.

För ortopedins del blir enkelrum med egen toalett standard. Teamrum kommer att vara anpassade för tvärprofessionella och interprofessionella team. För att kunna möta det ökade behovet av högspecialiserad vård utrustas avdelningarna med den senaste tekniken. Patientrummen kommer även att vara utrustade med egna pulstavlor. Det innebär att patienterna i framtiden kommer att vara med vid pulsmötena, de kan se sina röntgenbilder, planerna framåt och blir ännu mer delaktiga i sin egen vård.

Skapa framtidens ortopedi med oss!

Vill du arbeta med högspecialiserad vård i toppmoderna lokaler? Hos oss på ortopedin i Malmö blir du en del av ett sammanväst team med god sammanhållning.

Som sjuksköterska hos oss får du inte bara goda möjligheter till vidareutbildning och kompetensutveckling, du får dessutom goda

förutsättningar att ge dina patienter en personcentrerad omvårdnad.

Vi arbetar för att vara en attraktiv arbetsplats där våra värderingar välkommande, drivande, omtanke och respekt leder oss.

Var med och skapa framtidens vårdavdelning för den ortopediska patienten!

Självständigt och omväxlande på Norrskenet

PRAKTIKERTJÄNST

Tio mil till hälsocentralen. Det är verkligheten för många patienter på Norrskenet hälsocentral.

– Vi tar hand om allt från nyfödda till palliativ vård. Jag gillar omväxlingen som det innebär att arbeta i primärvården i glesbygd, säger distriktssköterskan Sara Påve.

Norrskenet hälsocentral – som drivs inom vårdkooperativet Praktikertjänst – är Sveriges nordligaste vårdmottagning. Här måste man vara beredd på det mesta – akuta barnafödslar, älgjaktsskador och hjärtinfarkter.

– Vi har alla sorters patienter och diagnoser. Jag gillar verkligen omväxlingen och de utmaningar som det innebär att arbeta inom primärvården i glesbygd. Många patienter har väldigt långt till vårdcentralen, så det gäller att få ut mesta möjliga av varje vårdbesök. Man får verkligen använda sig av hela sin kompetens, säger Sara Påve.

Följer patienter

Som sjuksköterska på Norrskenet är jobbet såväl självständigt och omväxlande som långsiktigt. Allt kan hända när man följer en familj genom livets olika faser. Som sjuksköterska här lär man ofta känna sina patienter väl.

– Jag sökte mig hit eftersom jag var intresserad av primärvården och av att arbeta med ett helhetsperspektiv. Det är så roligt att kunna följa patienterna och deras anhöriga över lång tid. Vi har ”våra” familjer och känner deras historia och vi utvecklar en ofta nära relation, säger distriktssköterskan Catrin Björnström, som har arbetat på Norrskenet hälsocentral sedan 2019.

Både Catrin Björnström och Sara Påve arbetar huvudsakligen på Norrskenet mottagning i Kiruna, men ibland syns de också på hälsocentra-

Sara Påve och Catrin Björnström, distriktssköterskor på Norrskenet mottagning i Kiruna.

Foto: Fredric Alm

lens mottagningar i Karesuando och Vittangi. Patienterna kommer från ett mycket vidsträckt upptagningsområde och som distriktssköterska gäller det att vara flexibel och lyhörd.

– För patienter som bor mycket långt bort använder vi oss av olika verktyg. Det kan exempelvis handla om telefonrådgivning eller även hembesök i vissa fall. Det är otroligt viktigt med återkoppling för dessa patienter, i synnerhet de äldre, förklarar Sara Påve.

Parallellt med mottagningar och servicepunkter satsar Norrskenet

hälsocentral även på digitala lösningar. Genom tjänsten Mitt PTJ möter hälsocentralens sjuksköterskor sina patienter i en digital chatt.

För sjuksköterskornas del leder satsningen till både flexibilitet och variation. Och för Norrbottens invånare ökar tillgängligheten samtidigt som vårdkedjan blir mer sammanhållen.

Brett och självständigt

Catrin Björnström jobbade tidigare bland annat på sjukhus, inom rehab och i kommunens hemsjukvård. Idag arbetar hon framför allt på Norrskenet barnavårdscentral där hon stormtrivs. Kollegan Sara Påve började på Norrskenet under 2022 och var innan dess även hon på sjukhus samt inom hemsjukvården.

Båda sökte sig till just Norrskenet för bredden, ansvaret och möjligheten att arbeta självständigt. De uppskattar också att det är en arbetsplats med stabila, kompetenta team och att det pågår ett ständigt utvecklings- och förbättringsarbete. Sammanhållningen är

stark och de uppskattar sina arbetskamrater.

– Som sjuksköterska på Norrskenet är det en blandning av både akuta fall och planerade besök och det är ett väldigt självständigt arbete. Samtidigt får vi bra stöd av fasta AT- och ST-läkare och andra arbetskamrater. Vi försöker i möjligaste mån ge våra patienter en fast läkarkontakt, så att de får trygghet och kontinuitet. Vi medarbetare stöder varandra och är väldigt samspelta, säger Catrin Björnström.

Enligt både Catrin Björnström och Sara Påve finns det inom Praktikertjänst satsningar på både kompetensutveckling och olika karriärvägar. Dessutom är kulturen tillmötesgående och stödjande. Men på just Norrskenet kan även annat locka. Norrbottens unika natur och rika kulturutbud finns tillgängligt runt knuten. Här kan man jaga, fiska, vandra och åka skidor.

– Det här är en fantastisk miljö att leva och arbeta i. Här kan man verkligen få livskvalitet och en aktiv fritid, säger Sara Påve.

Norrskenet hälsocentral är en del av Praktikertjänst som är en av Sveriges största vårdgivare med både de nöjdaste patienterna och de nöjdaste medarbetarna. Bolaget är ett kooperativ och styrs av 1200 praktiker – bland annat tandläkare, tandhygienister, sjuksköterskor, läkare, fysioterapeuter och psykologer. Vår vision är långsiktigt hållbar vård för alla i hela Sverige. I över 60 år har vi tillsammans

utvecklat svensk vård utifrån ett praktikerperspektiv, och varje dag gör 8 000 medarbetare verklig skillnad för våra patienter på 750 mottagningar i hela Sverige.

Läs mer på praktikertjanst.se

 PRAKTIKERTJÄNST

”Det finns så mycket att välja på”

DANDERYDS SJUKHUS

Karriärvägarna är många och valmöjligheterna stora. På Danderyds sjukhus kan sjuksköterskorna både växa och hitta nya spännande vägar.

Tack vare sin nyfikenhet och de många möjligheter som finns på Danderyds sjukhus har sjuksköterskorna Marie Strömberg, Therése Zackariasen och Louise Börjesson hittat olika vägar framåt.

Danderyds sjukhus är ett av landets största akutsjukhus. I vårt uppdrag ingår utbildning, klinisk forskning och utveckling. Vi bedriver specialistsjukvård inom ett flertal områden med hög kvalitet.

ds.se

Danderyds Sjukhus

I TRYGGA, SÄKRA HÄNDER

– Det var en möjlighet jag inte kunde tacka nej till, säger Marie som sedan ett år tillbaka arbetar som traineesjuksköterska på Bemanningscenter.

För nyutexaminerade sjuksköterskor eller sjuksköterskor som har arbetat max två år finns det möjlighet att söka till Danderyds satsning på traineesjuksköterskor. Under två år får sjuksköterskorna arbeta på fyra olika vårdavdelningar.

Efter två år av handledning, föreläsningar och mentorskap är det dags att välja avdelning. Marie tror att det blir ett svårt val.

– Jag vill bara bredda mig ännu mer! Tack vare programmet har jag fått upp ögonen för alla möjligheter som finns här på sjukhuset, säger hon.

Bredd och fördjupning

Även för Therése är bredd något som lockar. Hon arbetade tidigare som röntgensjuksköterska men för en dryg månad sedan sökte hon sig till Danderydsgeriatriken. Att arbeta med multisjuka äldre känns meningsfullt samtidigt som hennes kompetens som allmänsjuksköterska stärks.

– Målet är att bredda min kompetens. Att vara både röntgensjuksköterska och allmänsjuksköterska öppnar

Louise Börjesson, akutsjuksköterska, Therése Zackariasen, allmänsjuksköterska och Marie Strömberg, traineesjuksköterska på Danderyds sjukhus.

Foto: Fredrik Hjelting

ett jättestort arbetsfält för mig. Det är en enorm frihet att ha en så bred kompetens. Det finns så mycket att välja på, säger hon.

Louise Börjesson har valt att utvecklas inom akutsjukvården. Hon har bland annat hunnit med att arbeta som sjuksköterska på akutmottagningen och gått en betald specialistutbildning.

Sedan snart ett år tillbaka har hon en delad tjänst där hon förutom att arbeta kliniskt även arbetar 50 procent

som sektionsansvarig för kirurgi och urologi.

– Det är roligt att få vara med och utveckla verksamheten och kunna påverka, säger hon.

Vilket som är hennes nästa steg låter hon vara osagt. Just nu trivs hon med de utmaningar hon har framför sig.

– Men jag kan se mig i en ledande roll framöver. Det finns många möjligheter inom sjukhusets väggar, säger hon.

Utvecklas med oss på SOS Alarm!

SOS ALARM

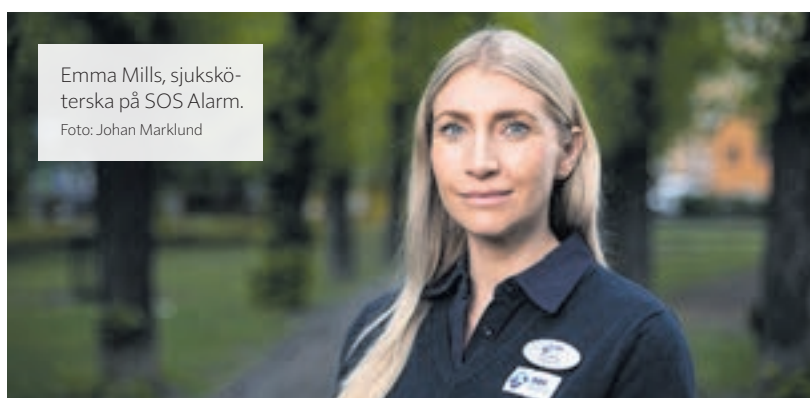
På SOS Alarm är den ena dagen aldrig den andra lik. Här möter du personer i svåra, ibland livshotande situationer och du ger trygghet, vägledning och stöd.

– Vi får använda hela vår kompetens och kan verkligen göra skillnad, säger sjuksköterskan Emma Mills.

För Emma var det lusten och nyfikenheten att pröva något nytt som lockade henne till SOS Alarm. Hon blev färdig sjuksköterska 2014 och efter flera år på kirurgavdelning kom hon till SOS Alarm.

– Jag trivdes direkt och gillar verkligen arbetsmiljön. Vi är många olika kompetenser som alla stöder varandra. Man är aldrig ensam i arbetet, säger hon.

Den största skillnaden med att jobba som sjuksköterska på SOS Alarm är den stora variationen, tycker Emma. Samtalen kan handla om allt från stora, allvarliga olyckshändelser eller svåra akuta tillstånd till pågående förlösningar. Som sjuksköterska understöder du operatörerna i bedömning, prioritering och akut medicinsk rådgivning.

Emma Mills, sjuksköterska på SOS Alarm.
Foto: Johan Marklund

– Det händer otroligt mycket under ett pass och vi måste snabbt ställa om mellan samtalen. Men det är väldigt givande att få vara med och stöda och ge trygghet till människor som befinner sig i kris. Jag känner att jag utvecklas hela tiden. Det är också annorlunda att inte träffa patienterna öga mot öga, utan klara av att skapa förtroende via telefon, säger hon.

Trygg i yrkesroll

För att arbeta på SOS Alarm ska du ha minst tre års erfarenhet som sjuksköterska, gärna från ambulans- eller akutverksamhet. Lika viktigt som de formella meriterna är att du är trygg i dig själv och din yrkesroll. Här på SOS

Alarm är du som sjuksköterska en av våra allra viktigaste resurser och det finns goda möjligheter till kompetensutveckling och flera olika karriärvägar. Bland annat erbjuder vi regelbundet utvecklingsdagar som medarbetarna själva kan styra över. Du kan också exempelvis hospitera på sjukhus eller hos ambulanssjukvården.

För att du ska landa tryggt i jobbet erbjuder SOS Alarm också en lång, strukturerad inskolning, där du lär dig allt från den tekniska plattformen till att öva på olika samtalsscenarier.

– Det är en väldigt gedigen utbildning som ger en bra grund att stå på, framhåller Emma. När man sedan kommer ut på jobbet möts man av

SOS Alarm har 15 larmcentraler runt om i Sverige. Här finns spännande karriärmöjligheter för sjuksköterskor som är intresserade av ett arbete som skiljer sig från den traditionella sjuksköterskerollen.

Arbetet är mycket omväxlande och det finns goda möjligheter till kompetensutveckling. Som SOS-sjuksköterska är du inte begränsad till enstaka patientkategorier utan bedömer akuta vårdbehov hos alla. Barn som vuxna, allvarliga sjukdomar, olyckor och ibland oro. Det gör arbetet mycket varierande.

Som SOS-sjuksköterska har du till sammans med dina kollegor en viktig roll under dygnets alla timmar, alla dagar på året; vi strävar efter att tillmötesgå önskemål om arbetstider. Vill du vara en del av ett fantastiskt team, utvecklas professionellt och göra skillnad?

Läs mer på: jobb.sosomalarm.se

jättebra medarbetare där vi alla lär av varandra!

Högteknologisk operationsklinik där

OPERATIONSKLINIKEN PÅ VÄSTMANLANDS SJUKHUS

Operationskliniken på Västmanlands sjukhus i Västerås är en stor klinik med stort uppdrag, en högteknologisk verksamhet med många olika utvecklingsmöjligheter.

– Jag är väldigt stolt över kliniken och alla medarbetare som varje dag gör underverk ute i verksamheten, säger Christina Gunnarsson, biträdande verksamhetschef.

Operationssjukvården inom Västmanlands sjukhus i Västerås omfattar totalt cirka 400 anställda. Christina Gunnarsson, som i grunden är anestesijuksköterska, är själv ett lysande exempel på alla utvecklingsmöjligheter som finns i verksamheten. Efter några år i operationssalen utsågs hon till enhetschef för att sedan axla nuvarande roll som biträdande verksamhetschef.

– Det finns bra karriärvägar även för ledare i vår region som har ett av landets bästa chefsutbildningspaket, säger Christina som ansvarar för de tre största opererande enheterna på sjukhuset, Kirurgen, Triaden och Ortopeden. Till det kommer även chefskapet för sterilcentral, smärtmottagning, post-op och anestesimottagning.

Många möjligheter

Verksamheten är för att vara ett centrallasarett ovanligt högteknologisk, på både anesthesi- och operationssidan.

– Vi har sedan flera år tillbaka en operationsrobot och en till är på ingående. Robotkirurgin har banat väg för nya spännande karriärvägar, och ett exempel på det är våra RNFA-sjuksköterskor som jobbar som kirurgiska assistenter inom robotkirurgin, berättar Christina Gunnarsson.

Utvecklingsmöjligheterna är många och finns på både djupet och bredden.

– Vi arbetar med en kompetensmodell som omfattar både de som är nya i arbetslivet och de som har många år i yrket. Möjligheterna här är enormt stora och vi försöker hitta vägar och områden som passar de anställdas intressen.

De höga kraven på sterilitet och aseptik i operationssalen gör verksamheten till en sluten värld. För att underlätta ingången för sjuksköterskor som är intresserade av yrket finns flera olika ingångar.

– Vi arbetar med både traineekoncept och IFF, Investera för Framtiden, där sjuksköterskor erbjuds en inledande traineepperiod eller att hospitera hos

Christina Gunnarsson, biträdande verksamhetschef på Operationskliniken på Västmanlands sjukhus i Västerås.
Foto: Per Groth

oss. Efter det kan de få en sponsrad utbildning till specialistsjuksköterska, berättar Christina.

NAV

Just nu byggs ett nytt akutsjukhus som ska stå färdigt 2030.

– Förändringsarbetet måste vi börja med redan nu. Vi har startat sex olika delprojekt som i huvudsak drivs av medarbetarna själva. Det är ju de som vet hur det fungerar idag och vad som kan göras för att vässa verksamheten. Deras kunskap och engagemang är ovärderlig för att vi ska få ett fungerande koncept. Det gäller att skruva på rätt saker, säger Christina.

Det nya sjukhuset, konstaterar hon, ger alla medarbetare en unik möjlighet att vara med och påverka framtidens sjukvård.

– Hur ofta bygger man ett nytt sjukhus? Vart 50:e år i bästa fall. Här finns en fantastisk chans att vara med och sätta Västmanlands sjukhus på kartan som ett av de allra bästa sjukhusen i att hantera operationssjukvård. Eftersom vi har så stor bredd är kunskapsnivån bland medarbetarna mycket hög. Här kan du behålla bredden och samtidigt utveckla en spetskompetens. Jag är väldigt stolt över verksamheten, här görs det skillnad för människor på riktigt.

Varierande jobb med ständig utveckling och stark teamkänsla

– Ena dagen är du på en sal och försöker få en femåring att medverka, nästa dag har du hand om en 90-åring. Variationen, teamkänslan, det ständiga lärandet och alla glada skratt gör att man går med lätta steg både till och från jobbet, säger Simon Nysveen, anestesijuksköterska.

Simon Nysveen utbildade sig till anestesijuksköterska för fem år sedan, ett beslut han inte ångrar.

– Det är ett flexibelt arbete som ger fördjupade kunskaper inom många olika områden. Jag trivs också med det

nära teamarbetet som präglar verksamheten i en operationssal.

Idag är Simon även medicinteknisk samordnare för anestesigruppen.

– Min roll är att vara en brygga mellan medicinsk teknik och operationsklinik. Det handlar dels om att vara med och ta in ny utrustning, dels om att lära ut och agera som stöd för kollegor.

Han får medhåll av Kristina Lindberg som arbetat som operationssjuksköterska i verksamheten sedan 2008. Idag har hon en roll som utvecklingsjuksköterska på kliniken.

– Att jag stannat kvar i alla år beror på att jag tycker mycket om teamarbete och själva specialiteten. Kollegorna betyder mycket, vi har väldigt roligt tillsammans och det blir mycket skratt mitt i allt det allvarliga. Och så händer det mycket nytt hela tiden, man står aldrig still i sin utveckling.

Nya möjligheter

Sherzad Kurdistani, anestesijuksköterska, som med undantag för en utflykt till ambulansen arbetat här sedan 2012, flikar in fördelen med att jobba med en patient i taget.

– Här har du hundra procent fokus på en patient. Det är också ett väldigt

utvecklande yrke där man fördjupar sig mer i kroppens anatomi och funktion. Precis som Kristina har jag idag en roll som utbildnings/utvecklingsjuksköterska fast för anestesigruppen. Det handlar främst om att engagera och inspirera kollegorna i form av utbildning och andra kompetenshöjande åtgärder.

Han berättar att operationskliniken satsar mycket på utbildning och teamträning.

– Vi har såväl utbildningsdag som yrkesspecifika möten och teamträningar inom trauma för kliniken en gång i månaden. Till det kommer kompetenshöjandeträffar varje torsdagseftermiddag. Utöver detta skickar vi fortloppande medarbetare på fortbildning för utveckling i den egna professionen.

Även bygget av NAV, Nytt Akutsjukhus Västerås, för med sig nya, spännande möjligheter.

– Just nu startas många projekt där vi får vara med och bestämma om hur vi ska jobba i framtiden. Om sju år kommer vi att ha en toppmodern operationsavdelning, det är kul att få vara en del av den resan, säger Kristina.

Simon Nysveen, Sherzad Kurdistani och Kristina Lindberg.
Foto: Per Groth

medarbetarna gör underverk varje dag

Operationsrobot gav ny karriärväg

På operationskliniken i Västerås var man tidigt ute med robotkirurgi. För operations-sjuksköterskorna Carina Åkeskär och Helena Vanselius-Buhrman, innebar det en helt ny karriärväg. 2017 blev de två av Sveriges första RNFA-sjuksköterskor*, läkarassistenten i robotkirurgi.

Att arbeta på en högteknologisk verksamhet som operationssjukvården vid Västerås sjukhus i Västmanland kan leda in på nya och oväntade karriärvägar. Carina Åkeskär och Helena Vanselius-Buhrman hade arbetat som specialistsjuksköterskor med inriktning mot kirurgisk vård sedan 1990-talet när de för sex år sedan fick frågan om de ville utbilda sig till kirurgiska assistenter i robotkirurgi.

– Tillsammans med vår kollega Veronica Avander var vi med och startade robotverksamheten innan vi utbildades i Danmark. Man var tvungen att ha arbetat två år som operationssköterska för att bli antagen. När vi kom hem var vi med och assisterande vid 20 olika tillfällen under handledning innan vi blev godkända, berättar Helena.

Deras nya roll välkomnades av operatörerna.

– Till en början hade de egna läkarassistenter under operationerna, men när vi antog den rollen ersatte vi läkarna och så har det fortsatt. Idag räknar de med oss. En läkare som assistent är ofta en ST-läkare som dock inte har samma utbildning om handhavande av roboten som vi fått. Vi är tränade på att hantera olika situationer på ett patientsäkert sätt, säger Carina.

Dansa vals

Idag arbetar Carina på Triaden där man opererar njurar, prostata och hysterektomier med hjälp av en robot. Helena arbetar främst med olika typer av tarmresektioner.

– Det är en speciell arbetsmiljö på en robotsal eftersom vi assistenter som är bedside måste ha en väldigt nära kontakt med operatören som sitter i en konsol några meter bort och styr roboten. Det

Veronica Avander, Carina Åkeskär, Matilda Kristofersson och Helena Vanselius-Buhrman.
Foto: Per Groth

ställer lite högre krav på operationsteamet vad gäller ljudnivå, till exempel. Det måste var ett lugn på salen så att vi inte missuppfattar något, säger Helena.

Carina nickar instämmande.

– Man lär ju känna operatörerna och har nu jobbat med dem under lång tid och kan läsa av vad de vill göra. De ser ju robotinstrumenten i konsolen medan vi assistenter är vid patientens sida och justerar armarna till optimalt läge. Sedan har jag mina laparaskopiinstrument som jag arbetar med via assistentportar. Ändå jobbar vi tillsammans; robotkirurgi är som att dansa vals där kirurgen styr och vi följer, samtidigt som man akter sig för att trampa varandra på tårna.

Att bli läkarassistent i robotkirurgi var inget de såg komma när de började sin sjuksköterskebana.

– Jag har jobbat på kliniken i nästan 40 år och har inte ångrat mitt yrkesval. Det är en fin arbetsplats där man aldrig slutar utvecklas. Som RNFA känner jag mig väldigt uppskattad för den kompetens jag besitter, säger Helena.

– Så är det verkligen, säger Carina. Om jag kunde starta om på nytt idag skulle jag göra om samma resa, alla gånger. Det är ett fantastiskt yrke!

*En RNFA, (Registered Nurse First Assistant) i robotkirurgi utför de arbetsuppgifter under en robotassisterad operation som annars en assisterande specialistläkare/ST-läkare skulle ha utfört. I Sverige finns 25 certifierade RNFA-sjuksköterskor, varav fem finns på Västerås sjukhus i Västmanland som var tidigt ute med robotkirurgi och ligger långt fram inom området.

Här finns alla möjligheter!

– Som disputerad operations-sjuksköterska på kliniken är min roll att verka för forskning som en naturlig del i den dagliga verksamheten, stimulera medarbetare att reflektera och diskutera evidens samt visa på forskning som en karriärmöjlighet för specialistsjuksköterskor på operationskliniken, säger Anna Hjalmarsson.

Anna Hjalmarsson, disputerad operationssjuksköterska, rekryterades i våras till operationskliniken i Västerås.

Henrik Revenäs, Anna Hjalmarsson och Eva Jovanovic.
Foto: Per Groth

– De flesta tjänster för disputerade sjuksköterskor finns inom akademien men i den här verksamheten vill man verkligen premiera forskning för sjuksköterskor. För mig blev det mitt i prick, en yrkesroll med kombinationen forskningsansvar och projektledning var precis det jag sökte efter.

Just nu har Annas dagar stort fokus på projektarbete och verksamhetsutveckling med sikte på NAV (Nytt Akut-sjukhus Västerås).

– Ett prioriterat område är att göra operationskliniken till en attraktiv arbetsplats med möjligheter under hela arbetslivet, där just forskning är en av alla karriärmöjligheter. Tillsammans med kollegorna Eva Jovanovic, operations-sjuksköterska och kliniksamordnare för operationsprocessen, samt Henrik Revenäs, anestesijuksköterska och kliniksamordnare för NAV, har Anna uppdraget att säkerställa att operationsklinikens visioner och mål verkställs.

– Det är otroligt givande att få vara en del av det pågående förändringsarbetet. Intentionen och viljan att göra detta till en attraktiv arbetsplats är inte bara fina ord på ett papper utan en ärlig och fullt genomförbar vision med gemensam riktning och tydlig målsättning.

Anna påpekar att det redan nu finns stora möjligheter. Verksamheten är knuten till Centrum för Innovation, Forskning och Utbildning (CIFU) med förankring till olika universitet i landet.

– Det har historiskt sett alltid varit läkare som uppmuntrats till att forska. Nu gör man ett omtag där även sjuksköterskors forskning premieras. Här finns alla möjligheter, fastslår Anna.

Operationskliniken tillhandahåller operationssalar och personal för anesthesi- och operationssjukvård på våra operationsavdelningar i Västerås och Köping. Här utförs 12 000–15 000 operationer per år i klinik med stor mångfald av ingreppstyper, 40% av verksamheten är akut och vi arbetar med att separera akuta och elektiva flöden i syfte att op-

timera operationsprocessen. Vi ansvarar också för att bemanna regionens intensivvårdsavdelning. På kliniken arbetar mer än 400 personer. Anestesi- och intensivvårdsläkare, anestesijuksköterskor, operationssjuksköterskor, intensivvårdssjuksköterskor, undersköterskor, medicinska sekreterare, fysioterapeuter och steriltekniker.

I Västerås finns det förutom operationsavdelning även en intensivvårdsavdelning, intensivvårdsmottagning, smärtmottagning, sterilcentral och en anestesimottagning. I Västerås utförs bland annat robotassisterad kirurgi, bukkirurgi, kärlkirurgi, urologi, öron-näs-halsoperationer, gynekologi och obstetrik. Vi har även en omfattande ortopedisk verksamhet.

regionvastmanland.se

“Vi arbetar med så mycket mer än ett brutet ben”

ORTOPEDI OCH HANDKIRURGI

Nya arbetssätt, ett gott arbetsklimat och en bred patientgrupp. Att det är lätt att trivas på Ortopedi och handkirurgi vid Akademiska sjukhuset är något som Anna, Ulrika och Albin kan intyga.

De två våningsplanen på Akademiska sjukhuset, där Ortopedi och handkirurgins slutenvårdsavdelning håller till, är som en blandning av nästan allt. Här finns alla typer av ortopediska och handkirurgiska patienter – unga och gamla patienter likväl som friska och multisjuka. Dessutom blandas akuta patienter med planerad vård.

– Vi arbetar med så mycket mer än ett brutet ben. Patientsammansättningen är både varierande och spännande, säger specialistsjuksköterskan Anna Sörman.

Något annat som utmärker Ortopedi och handkirurgi är den goda stämningen. För mitt bland ronder, infektionspumpar, och läkemedelslistor finns det alltid utrymme för skratt.

– Folk är glada och vill hjälpa varandra. Vi uppmärksammar om en kollega har mycket att göra och hjälps åt för att avlasta. Vi tar helt enkelt hand om varandra. Det är något som smittar och som blir en självklarhet även för alla nya som kommer hit, säger Anna.

Nya roller och arbetssätt

Något som gör den goda stämningen sällskap är viljan att utvecklas och anamma nya arbetssätt. Strävan efter utveckling och förbättring har bland annat lett fram till att det idag finns flera nya roller på avdelningen.

Apotekaren Ulrika Tornberg har arbetat på kliniken sedan 2012 och har jobbat både med behandlingsoptimering i vårdteamet och med läkemedelshantering.

– Vi tycker det är väldigt roligt att få hit studenter och satsar verkligen på att ge dem en bra upplevelse, säger Anna Sörman och får medhåll av sin kollega Ulrika Tornberg. Saknas på bild gör Albin Jansson.

2015 anställdes ytterligare en klinisk apotekare och sommaren 2023 utökades farmaceutgruppen med två avdelningsfarmaceuter.

De två nyutskottena fokuserar på att hjälpa och avlasta sjuksköterskorna med delar av läkemedelshanteringen, till exempel genom att se till att rätt läkemedel finns till hands under patientens vårdtid och vid utskrivningar. De iordningställer även dropp, intravenös antibiotika och TPN.

De kliniska apotekarna fokuserar på att tillsammans med vårdteamet optimera läkemedelsbehandlingen.

– Tillsammans med läkarna och sjuksköterskorna minskar vi risker för felmedicinering under vårdtiden och läkemedelsfel vid utskrivning. Jag tror att det ger sjuksköterskorna en trygghet att vi farmaceuter finns där för alla möjliga frågor. Mycket av fixandet inför utskrivning sköts av oss tillsam-

mans med läkarna. Vi avlastar och ser till att sjuksköterskorna kan fokusera på sitt jobb, säger hon.

Ytterligare förändringar som har gjorts på avdelningen är att receptionistbemanningen har utökats, det har anställts en geriatrisk och numer finns det en operativ sjuksköterska som har övergripande ansvar under arbetspassen.

Ökad personcentrering i form av rond inne hos patienten och daglig styrning, där patiententflödet och vårdtyngden ses över för att underlätta resursfördelningen, är andra förändringar som har införts för att underlätta det dagliga arbetet.

Kompetensutveckling och introduktion

Men viljan att utvecklas yttrar sig inte enbart i nya roller och rutiner, det finns även gott om möjligheter för de sjuksköterskor som vill forska, åka på

konferenser eller gå olika typer av utbildningar.

– Sedan är det väldigt positivt att du i takt med att du utökar din kompetens även kan få andra uppdrag, säger Anna och berättar att hon som specialist kombinerar det kliniska arbetet med rollen som kvalitetsansvarig sjuksköterska.

Något annat som det satsas mycket på är introduktionen för nya sjuksköterskor. Och det var just det fokuset som fick Albin Jansson att söka sig till ortopedi och handkirurgi för drygt två år sedan.

– Min studiekamrat hade sin VFU här och trivdes väldigt bra. Jag kollade dessutom runt ganska mycket men fastnade för annonsen här eftersom fokus låg på att ge nya sjuksköterskor en trygg start. Det kändes viktigt för mig, säger han.

Och en trygg start var precis det han fick.

– Inskolningen var väldigt bra. Jag fick tid och möjlighet att verkligen komma in i arbetet. Och när jag sedan började gå själv var mina kollegor väldigt hjälpsamma, säger Albin som till våren planerar att söka till de handledarutbildningar som erbjuds avdelningens sjuksköterskor.

Det Albin gillar mest med sitt arbete är, tätt följt av den stora bredden och variationen, just kollegorna.

– Det är en fin stämning här. För mig känns det som kollegorna är det viktigaste, var jag än skulle vara, säger han.

VO Ortopedi och handkirurgi – Akademiska sjukhuset

Akademiska sjukhuset är ett av Sveriges ledande universitetssjukhus. Förutom rollen som länssjukhus är vi leverantör av högspecialiserad vård och betjänar två miljoner människor i Mellansverige.

Verksamhetsområde ortopedi och handkirurgi bedriver framför allt högspecialiserad vård och är indelad i sju sektioner; trauma, rygg, protes, skuldra/knä, fot, hand och barn. Inom verksamhetsområdet har vi en delad slutenvårdsavdelning, två mottagningsenheter samt en operationsplaneringsenhet.

Slutenvårdsavdelning 70A ansvarar för akut och planerad ortopedi och även för riks- och regionpatienter avseende högspecialiserad traumaortopedi samt handkirurgi.

Slutenvårdsavdelning 70B är specialiserade på ryggkirurgi och proteser men tar även hand om planerade operationer av höftleder, knäleder, händer, axlar och fötter.

Sjuksköterskorna på slutenvårdsavdelningen har möjlighet att alternera mellan 70A och 70B.

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

akademiska.se

Musikterapi stöder nyfödda och deras föräldrar

NEONATALAVDELNINGARNA SUS

Sedan tre år tillbaka är musikterapeuten Kirsti Öibakken Pedersen en viktig del av det psykosociala teamet på neonatalavdelningarna vid Skånes universitetssjukhus.

– Jag hjälper föräldrarna att upptäcka hur viktiga deras egna röster är för barnets välmående.

På neonatalavdelning Lund och Malmö vårdas för tidigt födda och sjuka nyfödda barn som är i behov av högspecialiserad vård. Här arbetar sedan tre år tillbaka Kirsti Öibakken Pedersen, musikterapeut med särskild inriktning mot barnsjukvård. Med hjälp av anpassade ljud, nynnande och avstämt harpspel bidrar hennes arbete till att skapa en lugnare och mer harmonisk miljö, både för patienter, föräldrar och personal.

– I livmodern hör vi ljud som jag tänker som en sorts första musik – det

Per Eborn, barnsjuksköterska, Pernilla Stenman, barnsjuksköterska, Kirsti Öibakken Pedersen, musikterapeut och Lotta Sellbjer, barnsjuksköterska på Skånes universitetssjukhus.

Foto: Jens C Hilner

är ljud både från livmodern och omgivningen, särskilt föräldrarnas röster, som barnet känner igen när det föds. Ljuden ska inte tystna när barn föds för tidigt och behöver sjukhusvård, men det måste vara rätt sorts ljud som hjälper barnens omogna nervsystem att utvecklas. Att prata och sjunga stärker språkutvecklingen.

Stressig miljö

Neonatal är en krävande vårdmiljö där verksamheten ofta präglas av mycket ljud från bland annat monitorer och larm som kan upplevas stressande. Familjerna är ofta oroliga. Att nynna/sjunga är viktigt då föräldrarna då andas långsammare och aktiverar sitt parasympatiska nervsystem.

– Det första jag brukar säga till föräldrar är att det är just deras röster som är viktiga och gör barnet tryggt. Vi i personalen gör allt det andra, men det är inte våra röster som får barnens andning att sakta ner eller deras syresättning att öka. Den effekten har främst ljuden från föräldrarna.

Kirsti är noga med att påpeka att det inte nödvändigtvis måste handla om sång.

– Jag brukar säga att de ska babbla på. Det är ljudet av rösten som är viktig. Om barnet hör den genom sång, tal eller nynnande spelar mindre roll.

Musik verkar avslappnande, men den måste anpassas efter barnens utvecklingsnivå.

– Ofta använder jag inga ord. Bara nynnande. Och jag uppmanar föräldrarna att själva prata med barnet medan jag spelar på harpan. Allt anpassas

efter situationen och barnet; ljudet ska vara stimulerande och hjälpa deras hjärnor att utvecklas. Det är viktigt att inte späda på stressen så att de känsliga små barnen blir överstimulerade. Jag pejar läget och läser av barnens signaler, deras tröskelnivå för stress och välbefinnande. En del klarar bara grundljud eller ett entonigt hummande/nynnande. Min harpa stämmer jag i samma ton som övervakningsljuden i vårdsalen. Det gör att allt pipande och väsande från maskinerna vävs in i musiken i stället för att sticka ut och störa. En får arbeta med det som finns.

Skapar lugn

Lotta Sellbjer som arbetar som sjuksköterska på avdelningen berättar att det blir en helt annan stämning i rummet när Kirsti finns på plats för att sjunga eller spela.

– Jag har varit med vid ett par tillfällen då barnet blundat, slappnat av i kroppen och kommit till ro av musiken. Det är fascinerande, jag har blivit väldigt berörd de gånger jag upplevt detta.

Per Eborn, som också arbetar som sjuksköterska på avdelningen, har liknande upplevelser av musikterapiens effekter.

– Alla andas lite lugnare när musiken läggs som en mjuk filt över den ofta ganska stressiga miljön.

Viktigast för barnen är dock ljudet av sina föräldrars röst. Per minns speciellt en pappa som använde skrivtavlan som finns vid varje patientplats för att skriva upp alla sagor han läste för sitt barn.

– Det blev en riktigt lång lista till slut.

Kirsti nickar instämmande.

– Det måste inte vara sång. Mycket av mitt jobb handlar om att påminna föräldrarna om röstens betydelse för anknytning och samspel med barnet och även att uppmana personalen att fortsätta använda sina röster i vården. En kollega berättar att hon gärna sjunger på vårdrummet, hon märker att barnen blir lugnare. Att hon bara kommer ihåg texten till julsånger är mindre viktigt.

Stor hjälp

Ett annat talande exempel på musikens kraft var då ett barn för första gången skulle få sin trakeostomi omlagd utan att sovas.

– Det här var stressigt och traumatiskt för hela familjen. För att underlätta bjöds Kirsti in till att närvara. Hon spelade en mjuk melodi på ukulelen samtidigt som hon uppmanade pappan att kontinuerligt prata med sin son. Pappans ord och ukulelens mjuka förutsägbara melodi utgjorde en sorts hållande ljudfamn för pojken, berättar Lotta.

Under hela ingreppet, både i paus och i arbete fanns Kirsti, musiken och den anpassade sången med som en mjuk ljudmatta. I varje paus återhämtade sig pojken med hjälp av musiken och omläggningen kunde genomföras utan sövning.

– Det var helt fantastiskt hur pojken tog sig igenom ingreppet med hjälp av musiken och vilken lugnande effekt tonerna hade på alla som var i rummet, avslutar Lotta.

Neonatalvården i Lund och Malmö har som uppdrag att vårda för tidigt födda barn och sjuka/svårt sjuka nyfödda som föds i södra sjukvårdsregionen. Vi är specialistutbildade för neonatalvård, och arbetar i tvärprofessionella team runt barn och familjer. Vårt arbetsklimate präglas av omtanke och glädje. Vi arbetar med omvårdnadsmodellen NIDCAP som fokuserar på utvecklingsstödande vård och familjecentrering. Vi är ett av två NIDCAP-träningscentrum i Sverige.

Kirsti har en masterutbildning i Musikterapi från Aalborg universitet i Danmark, är efterutbildad inom utvecklingsstödande neonatalvård (grundläggande introduktion i vårdprogrammen FINE och NIDCAP) samt i Joanne Loweyes (USA) utbildning inom musikterapi i neonatalvård, *Rhythm, Breath and Lullabye*. Kirsti arbetar främst med inspiration från Friederike Haslbecks (Schweiz) modell inom musikterapi i neonatalvården. I Sverige pågår för tillfället flera studier i användningen av musikterapi inom neonatalvården, härunder kring smärtlindring (Alexandra Ullsten musikterapeut, fil.dr vid Örebro universitet samt Pernilla Hugoson, musikterapeut vid Sachsska Barn- och ungdomssjukhuset).

skane.se

Bidra till rättssäkerheten på RMV!

RÄTTSMEDICINALVERKET

Vill du vara spindeln i nätet i komplexa och varierande rättspsykiatriska utredningar? På RMV är du som sjuksköterska helt central för verksamheten. Här kan du utvecklas samtidigt som du bidrar till ett rättssäkert samhälle.

Louise Lantz hade arbetat många år inom psykiatri när hon för tre år sedan kom till Rättsmedicinalverket, RMV, i Huddinge. Hon lockades av den starka samhällsförankringen och av att arbeta med kombinationen av vård och juridik.

– Det var en ny miljö för mig, men jag tyckte att det verkade väldigt spännande. Det är bredare än att arbeta med renodlad psykiatri och jag trivs väldigt bra, berättar hon.

Tvärprofessionella team

Som sjuksköterska på RMV är du arbetsledare på en vård- och vistelseavdelning där man undersöker om personer som misstänks för brott lider av en allvarlig psykisk störning. Undersökningen tar vanligtvis tre till fyra veckor och bedömningen görs av ett

Louise Lantz, sjuksköterska på Rättsmedicinalverket i Huddinge.
Foto: Johan Marklund

tvärprofessionellt team, som bland annat består av sjuksköterska/skötare, läkare, psykolog och socialutredare. Säkerhetstänkandet är mycket högt och du ser till att rätt personer är på rätt plats vid alla tidpunkter.

– Vi är med klienterna i alla de situationer som uppstår under deras vistelse här och observerar deras reaktioner och beteenden. Vår omvårdnadsutredning utgör ett viktigt underlag till hela

den rättspsykiatriska undersökningen, säger Louise.

Brett spektrum

På RMV vistas ett brett spektrum av klienter, med skiftande bakgrund och psykiatrisk problematik. Spannet sträcker sig från friska personer till klienter med mycket svår ångest eller psykos. Många har begått mycket grova brott. För att passa på RMV ska du gärna ha erfaren-

het av psykiatri, men viktigast är dina personliga egenskaper. Det gäller att vara lugn, stabil och inte låta sig provoceras. – Vi som arbetar här dömer inte och det gäller att alltid bibehålla sin professionalitet, framhåller Louise.

Läs mer på: www.rmv.se

På RMV erbjuds du spännande arbetsuppgifter, kompetensutveckling av olika slag som möjlighet att läsa till specialistsjuksköterska under betald arbetstid, individanpassat schema och bra lön.

– Här på RMV får vi förutsättningar att göra ett bra jobb. Det är enormt omväxlande, föränderligt och lärorikt!

– Här på RMV får vi förutsättningar att göra ett bra jobb. Det är enormt omväxlande, föränderligt och lärorikt!

– Här på RMV får vi förutsättningar att göra ett bra jobb. Det är enormt omväxlande, föränderligt och lärorikt!

Viktigt jobb med mycket glädje, engagemang och ansvar

HUMANA

Susanne Elvermark hade jobbat länge som sjuksköterska inom den offentliga vården när hon i somras började på Björnö, ett äldreboende i Norrtälje som drivs av Humana. Det är ett beslut hon inte har ångrat.

– Att få utvecklas och bidra med min erfarenhet i ett nytt sammanhang är väldigt roligt.

Under sin tidigare karriär har Susanne Elvermark arbetat mestadels inom ambulanssjukvården och bland annat

utbildat sig till specialistsjuksköterska i anestesi. Närmast kommer hon från en tjänst som omvårdnadsledare på kvinneklinikens anestesi.

– Jag var redo för nya utmaningar och ville tillbaka till geriatriken där jag började som nyutexaminerad sjuksköterska i början av 2000-talet. När erbjudandet om att bli HSL-ansvarig och biträdande verksamhetschef på Björnö tackade jag ja.

En stor fördel med jobbet på äldreboendet, säger Susanne, är kontinuiteten.

– Här följer du patienten ofta från inskrivning till livets slut. Som omvårdnadsansvarig sjuksköterska har man ett

stort ansvar, men i gengäld också ett väldigt roligt jobb.

Hon ser flera fördelar med Humana som arbetsgivare.

– Det är korta kontaktvägar och lätt att få gehör för nya idéer och projekt. Det finns också goda utvecklingsmöjligheter och en stark vi-känsla i verksamheten. Med gemensamma krafter skapar vi en så bra vård som möjligt för de boende.

Stark värdegrund

Humanas ledord är glädje, engagemang och ansvar, en stark värdegrund som hela verksamheten vilar på.

– Det är tre hörnstenar som ger alla medarbetare förutsättningar att växa i sina roller. När man känner glädje och engagemang så tar man också mer ansvar. Och det gör vi här, varje dag, säger Susanne.

På frågan om hon kan rekommendera andra sjuksköterskor att söka sig till Humana i allmänhet och Björnö i synnerhet, kommer svaret snabbt.

– Mycket av den vård som tidigare enbart getts på sjukhus flyttar nu ut till

Susanne Elvermark, sjuksköterska och Nina Jones, verksamhetschef på Björnö.
Foto: Conny Holm

oss på äldreboendena. Det är en utmaning som kräver duktiga och erfarna sjuksköterskor. Samtidigt är det ingen nackdel att vara ny, man lär sig väldigt mycket genom att jobba med gamla eftersom det är en väldigt komplett vård. Att som erfaren sjuksköterska få bidra med sin erfarenhet är roligt och jag kan absolut rekommendera andra att söka sig hit. På Björnö kan alla utvecklas och växa i sin roll, oavsett antal år i yrket.

Vi på Humana vill göra skillnad i människors vardag. Vi tycker att alla har rätt till ett bra liv, oavsett ålder och förutsättningar. Det är också det som är vår vision. De som arbetar inom Humana har ett stort engagemang för våra kunder, boende och klienter. Våra medarbetares kompetens och medmänsklighet gör en skillnad i människors vardag och det är vi stolta över.

humana.se

Humana

Utveckling och möjligheter i Örebro

ÖREBRO PSYKIATRI

Oavsett om du är sugen på en kombinationstjänst, specialistutbildning eller verksamhetsutveckling är möjligheterna inom psykiatrin i Örebro goda. Dessutom arbetar sjuksköterskorna i en kreativ miljö där lösningarna är både många och spännande.

Även om sjuksköterskorna Sanella Bosnjakovic, Moa Knutsson, Daniel Johansson och Emma Rinaldo möter utmaningar i sitt arbete är de överens om att de inte skulle vilja arbeta någon annanstans. De har hittat hem inom Örebros psykiatri.

– Ingen människa är den andra lik och det är så givande att få lyssna på deras berättelser. Inom psykiatrin får du tillbaka så otroligt mycket, säger Moa Knutsson.

Det finns många olika vägar att gå för sjuksköterskorna inom Örebros psykiatri. Moa började sin karriär inom rättspsykiatrin och upptäckte tidigt att hon gillade verksamhetsutveckling.

– När jag har stött på något inom vården som inte riktigt fungerar har jag känt ett behov av att förändra, säger hon.

Efter att ha gått en betald specialistutbildning dök en drömtjänst upp. Idag arbetar hon som klinisk kvalitetssjuksköterska inom område psykiatri i Örebro.

– Jag arbetar projektbaserat och hjälper olika enheter inom psykiatrin med utvecklingsprojekt, säger hon och berättar att det kan handla om allt från att uppdatera Beroendecentrumets läkemedelsrutin till att genomföra utbildningsinsatser och handledning.

Ett fritt och kreativt arbete

Psykiatrisjuksköterskan Daniel delar sin tid mellan en allmänpsykiatrisk

avdelning och Enheten för hjärnstimulering. På det sättet får han möjlighet att arbeta kvar inom slutenvården och samtidigt utvecklas inom olika behandlingsområden.

I sitt arbete samverkar han med bland annat skötare, undersköterskor, kuratorer och läkare. Med stöd från det multiprofessionella teamet leder, ansvarar och koordinerar han insatserna för sina patienter.

– Vi har rutiner att följa men det finns alltid många olika lösningar, vilket innebär att arbetet är väldigt fritt, säger han.

Under studietiden arbetade Daniel extra inom psykiatrin och det blev självklart för honom att söka sig hit efter sin examen. Det förekommer även somatiska moment inom slutenvården vilket skapar en varierad arbetsmiljö där man kan se hela individen.

– Även om vårt huvudsakliga uppdrag är den psykiatriska vården så möter vi allt fler multisjuka patienter. Inom psykiatrin tränar du dessutom upp förmågan att se individen vilket du alltid har nytta av, säger han.

Tid för patienterna

Emma arbetar på en psykiatrisk akutavdelning för barn och ungdomar upp till 18 år. Just nu kombinerar hon arbetet på avdelningen med sina specialiststudier och rollen som kvalitetsjuksköterska.

– När jag studerade till sjuksköterska hade jag inget tanke på att arbeta inom psykiatrin, men så gjorde jag min praktik inom psykosvården och upptäckte att det var ett helt annat sätt att arbeta på. Idag har jag tid för mina patienter, säger hon.

Hon arbetar nära barnen och deras familjer och får dagligen användning för sin kreativitet. Arbetet innebär även att hon ofta får rollen som detektiv.

– Något som jag tycker utmärker psykiatrin är att det inte finns någon strikt hierarki. De som arbetar här är

dessutom ofta bra på människor vilket får följden att vi också är fina mot varandra. Jag skulle inte vilja vara någon annanstans, säger hon och berättar att det finns goda möjligheter att till exempel forska och grota ner sig ännu mer i den psykiatriska vården.

Bred kompetens

Inom psykiatrin i Örebro kan sjuksköterskorna prova att arbeta på olika enheter. De kan också ansöka om en kombinationstjänst. Just den möjligheten var något som lockade Sanella.

Sanella har arbetat inom beroendevården i cirka 2,5 år. När hon kände att hon ville bredda sin kompetens blev en kombinationstjänst den perfekta lösningen. Idag delar hon sin tid mellan Beroendecentrum och Infektionsavdelningen.

– Jag arbetar på vardera stället fem veckor åt gången. På det sättet utvecklar och breddar jag min kompetens. Båda delarna är jätteviktiga och går in i varandra vilket gör att jag känner mig tryggare i rollen som sjuksköterska, säger hon.

Det hon gillar allra mest med sitt arbete är just den stora variationen och att få vara en del av patienternas resor.

– Vi får vara med och vårda inläggande patienter och följa deras mående till förbättring, säger Sanella.

Vi jobbar tillsammans mot ett och samma mål: att erbjuda specialiserad psykiatrisk vård på ett säkert, likvärdigt, effektivt och individanpassat sätt.

Psykiatrin i Region Örebro är en specialistverksamhet som vänder sig till samtliga åldersgrupper. Vi har verksamheter inom flera olika inriktningar, till exempel psykosvård, traumavård, affektiva tillstånd, ätstörning, DBT, dövspsykiatri, neuropsykiatri, psykoterapi, rättspsykiatri, beroendevård, akutvård samt olika former av hjärnstimulering.

Vi erbjuder ett lärorikt, omväxlande och stimulerande arbete. Verksamhetsutveckling är en viktig del av vårt arbete och det hoppas vi att du vill vara en del av.

Saknar du specialistkompetens erbjuder vi goda villkor för vidareutbildning. Utöver omvårdnadsarbetet finns möjligheter till utveckling genom uppdrag som chef, kvalitetsjuksköterska eller genom forskning. Du får ett individuellt anpassat introduktionsprogram och en mentor som stöd. Vi ger dig utbildning i våra vårdnära IT-system och på vårt kliniska träningscenter (KTC) kan du utveckla och fördjupa dina kunskaper.

regionorebrolan.se

Region Örebro län

Stimulerande arbete på BUP i Umeå

BUP REGION VÄSTERBOTTEN

Nära möten och stora utvecklingsmöjligheter. På Barn- och ungdomspsykiatrimottagningen i Umeå finns det tid för varje patient och ett team som hjälps åt med behandlingen.

– Det är jätteroligt att träffa patienterna och känna att man verkligen kan hjälpa dem, säger sjuksköterskan Ella Kellnor.

På psykiatrimottagningen i Umeå, där sjuksköterskorna Ella Kellnor och Linnéa Appelvik Tängdén jobbar, behandlas barn och ungdomar med många olika typer av problematik. Det kan till

exempel handla om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som adhd, och autism eller problem med ätstörningar, ångest och depression.

På mottagningen finns ett behandlingsteam där många professioner samarbetar för att hjälpa patienten på bästa sätt, både genom samtal, medicinering och olika typer av gruppbehandlingar.

– Det är ofta ett detektivarbete för att hitta rätt behandlingsväg och en härlig känsla när man känner att man vunnit patientens förtroende, säger Linnéa Appelvik Tängdén.

Nystartat akutteam

Förutom behandlingsteamet finns också ett nystartat akutteam där både

Linnéa Appelvik Tängdén och Ella Kellnor jobbar. Även här arbetar man tillsammans med till exempel psykolog och läkare för att bedöma och hjälpa patienterna i ett mer akut skede.

– Vi har massor med visioner för vårt akutteam och jag tycker att våra idéer tas på allvar, säger Ella Kellnor.

Hon har tidigare arbetat på en kirurgisk avdelning och har ingen specialistutbildning inom psykiatri.

– Men jag har lärt mig massor under det halvår jag jobbat här. Det har verkligen varit stimulerande, säger Ella Kellnor.

Stora utvecklingsmöjligheter

Som sjuksköterska på barn- och ungdomspsykiatrimottagningen erbjuds man kontinuerlig handledning och interna- och externa föreläsningar, dessutom finns det möjlighet att läsa vidare till psykiatrisjuksköterska.

Även Linnéa Appelvik Tängdén uppskattar utvecklingsmöjligheterna och har tidigare erfarenhet av somatiken som narkossjuksköterska på en operationsavdelning.

– Jag var nyfiken på att jobba med barn och sökte mig hit eftersom en kompis talade gott om den här arbetsplatsen, berättar Linnéa Appelvik Tängdén.

Ella Kellnor och Linnéa Appelvik Tängdén, sjuksköterskor på psykiatrimottagningen i Umeå.

Foto: Lena Lee

Ella Kellnor har alltid velat jobba inom psykiatri och tycker att den stora skillnaden jämfört med somatiken är möjligheten att mötas på djupet.

– Trots att vi pratar om det allra svåraste blir det också många skratt. Det är fascinerande hur mångfacetterade vi människor är, säger Ella Kellnor.

Barn- och ungdomspsykiatri i Region Västerbotten är en länsövergripande klinik med mottagningar i Umeå, Lycksele och Skellefteå. I kliniken ingår även en vårdavdelning som finns i ett nybyggt psykiatrihus i Umeå. BUP har ett nära samarbete med närstående, skola, socialtjänst och kliniker inom sjukvården.

På kliniken jobbar man i tvärprofessionella team och satsar mycket på utbildning av sin personal.

Kontakt:

Helena Croneback
Avdelningschef Umeåmottagningen,
BUP Västerbotten
helena.croneback@regionvasterbotten.se
regionvasterbotten.se

Tydlig struktur lyfter sjuksköterskorna

ESKILSTUNA KOMMUN

Sjuksköterskorna i Eskilstuna kommun har ett varierat och självständigt uppdrag och samtidigt en tydlig struktur att luta sig mot.

– För mig personligen har det varit ett otroligt lyft att komma hit, säger Camilla Niklasson Roos.

– Eskilstuna kommuns hälso- och sjukvårdsorganisation har en strategi för hur man till exempel arbetar med kompetensutveckling. För mig personligen har det varit ett otroligt lyft att komma hit, säger Camilla som arbetar som sjuksköterska på det akademiska vård- och omsorgsboendet Måsta äng.

En kompetensstege ser till att sjuksköterskorna vet både vad som förväntas av dem och vilka krav de kan ställa på sin arbetsgivare.

– Vi erbjuds regelbunden kompetensutveckling, här samarbetar kommunen med flera olika aktörer bland annat via Mälardalens universitet, Region Sörmland och FoU säger sjuksköterskan Josiberg Safari som arbetar inom socialpsykiatri.

Både Camilla och Josiberg uppskattar det goda arbetsklimat som råder

Både Josiberg Safari och Camilla Niklasson Roos uppskattar det goda arbetsklimat som råder inom Eskilstuna kommun.

Foto: Pierre Pocs

inom kommunen. Sjuksköterskorna har stora möjligheter att själva påverka sitt arbete och deras olika kompetenser är något som både uppskattas och tillvaratas.

I kommunen får de både arbeta med utveckling och själva utvecklas. Patientsäkerhet och god vård är grunden i förhållningssättet.

– Vi har ett speciellt team av sjuksköterskor som utbildar kommunens omvårdnadspersonal. Det finns även grupper för till exempel dokumentation och för de sjuksköterskor som har hand om våra VFU-studenter. Vi häm-

tar styrka från varandra och har god sammanhållning mellan sjuksköterskegrupperna säger Camilla.

Grundlig introduktion

Både Camilla och Josiberg är huvudhandledare för sjuksköterskestudenterna, ett arbete som är lika viktigt som roligt. Ytterligare en viktig utbildningsdel är omhändertagandet av nya kollegor.

– Introduktionen jag fick när jag kom hit som ny har helt klart varit den bästa jag någonsin fått, säger Josiberg och berättar att även kommunens

Vi erbjuder en arbetsplats som går före och leder vägen i en av Sveriges mest hållbara kommuner. Det är viktigt för oss att våra medarbetare trivs, och hållbarhetsarbete såväl som verksamhetsutveckling, friskvård och utbildningsinsatser är självklara delar av våra medarbetares vardag.

jobb.eskilstuna.se

Eskilstuna kommun

introduktionsprogram har en tydlig struktur.

Teamarbete, bredd och variation är saker som både Camilla och Josiberg uppskattar med sitt arbete. Kommunens satsning på nära vård där fokus hela tiden ligger på god samverkan med bland annat regionen gynnar både patienten och medarbetarna.

– Det absolut bästa med mitt arbete är patientkontakten. Vården är personcentrerad och jag har förutsättningar att göra ett bra jobb, säger Josiberg.

En akademisk akutklinik full av möjligheter

AVA OCH AKUTEN I VÄXJÖ

Utvecklingskurvan för sjuksköterskorna på AVA och akuten i Växjö är lika brant som spännande. Tack vare klinikens akademiska inriktning finns det dessutom goda möjligheter att vara med och utveckla vården på flera olika plan.

Sorlet i fikarummet på akutkliniken i Växjö handlar, som på de flesta sjukhus, om allt mellan himmel och jord. Men det finns en sak som utmärker sig. Någonstans mellan allvar, familjeliv och helgplaner har även forskning fått en självklar plats.

– Akademin är inte ett parallellt spår utan har blivit en del av vår verksamhet, säger sjuksköterskan Sara Wireklint som i våras tog sin doktorsexamen inom vårdvetenskap med triage som ämnesområde.

Sara har studerat på halvfart och därmed varit en del i det kliniska arbetet under sin utbildning. Delaktigheten i kombination med ämnesområdet triage, som onekligen är ett högaktuellt ämne på just en akutmottagning, har haft en positiv inverkan på klinikens forskningsinriktning.

Att det akademiska och kliniska arbetet är tätt sammanflätat blir allt tydligare på kliniken. Sedan januari 2023 är målet uttalat. Akutkliniken ska bli en akademisk klinik med en stark ut-

Sara Wireklint, Tünde Mako, Carina Elmqvist, Julia Michelsen och Filippa Ströberg Ohlander trivs inom akutvården.
Foto: Martina Wärenfeldt

vecklings-, forsknings- och utbildningskultur.

– Vi ska helt enkelt bli bäst i landet, säger Carina Elmqvist.

Carina är knuten till Linnéuniversitetet och forskningschef i Region Kronoberg. Sedan årsskiftet arbetar hon även 20 procent som klinisk professor på akutkliniken i Växjö. Här är hennes uppgift att vara en brobyggare mellan akademi och klinik samt att inspirera, engagera och motivera medarbetarna.

Betalda utbildningar

En av dem som har inspirerats är sjuksköterskan Tünde Mako. För Tünde, som arbetar på akuten, väcktes drömmen om att doktorera redan under sjuksköterskeutbildningen. Men det var efter samtal med Carina och Sara som drömmarna tog en fastare form.

– Jag ska påbörja en forskarutbildning på halvtid, säger Tünde och berättar att hon ska titta närmare på de patienter som blir hänvisade från akutmottagningen till annan vårdnivå eller med egenvårdsråd.

Just den positiva inställningen till utbildning och utveckling är en av anledningarna till att Sara fortfarande är

kvar på kliniken efter 20 år, trots att planen från början var att stanna ett år.

– Att möta människor på det sätt som vi dagligen gör på akutmottagningen är en utmaning men också en ynnest, säger hon.

Utvecklande arbete

Några som är i början av sin sjuksköterskekarriär är Julia Michelsen och Filippa Ströberg Ohlander. Båda två arbetar på AVA i Växjö. Julia blev färdig sjuksköterska 2020 och hade tidigt siktet inställt på akutvård.

– Jag hade hört väldigt gott om avdelningen. Upplägget med korta vårdtider och ett brett arbete där man får träffa alla olika typer av patienter verkade dessutom väldigt intressant, säger hon.

Trots att Julia började på avdelningen mitt under brinnande pandemi fastnade hon omedelbart för akutvården. Hennes utvecklingskurva har varit brant och sedan ett år tillbaka är hon introducerad på avdelningens observationsplatser.

– Vi har fyra övervakningsplatser för patienter som är svårt sjuka, säger Julia och berättar att vårdtiderna inne på ”obset” är korta och mer medicintekniskt krävande.

För att få behörighet att arbeta med observationsplatserna får sjuksköterskorna en introduktion och en utbildning i akut medicinskt omhändertagande.

Stark sammanhållning

Filippa, som började på avdelningen vid årsskiftet, står näst på tur att introduceras till ”obset”. Hon tycker att det är lite nervöst att få så mycket ansvar, samtidigt som hon vet att det är en utmaning hon kommer att växa av.

Dessutom finns det alltid kollegor att rådfråga. Sjuksköterskorna inne på AVA arbetar alltid tillsammans med en undersköterska.

Både Filippa och Julia hyllar sina kollegor. Förutom det starka och utvecklande teamarbetet som präglar hela kliniken har de en väldigt fin sammanhållning.

– När jag började här kände jag mig välkommen direkt. Det är ett öppet klimat och alla pratar med alla. Vi är som ett stort kompisgäng, säger Filippa och berättar att hon efter sina månader på akutkliniken har svårt att se att hon skulle vilja arbeta någon annanstans.

Akutmottagningen i Växjö behandlar akut sjuka inom specialiteterna medicin, infektion, kirurgi och ortopedi. På kvällar, nätter och helger omhändertas även patienter med ögon- och öron-näsa-halsproblem.

Akutvårdsavdelningen, AVA, har idag 16 vårdplatser varav fyra är observationsplatser. På AVA omhändertas vuxna patienter med olika vårdbehov, olika sjukdomar, olika kliniktillhörighet och bakgrunder. Patienterna vårdas en kortare tid innan vårdplanen för patienten har klarnat. Patienten går sedan vidare till annan vårdavdelning eller skrivs ut till hemmet. Att arbeta på AVA är därmed speciellt, och som sjuksköterska får du en bred kunskap.

regionkronoberg.se

Huddinge satsar på och utvecklar sina sjuksköterskor

HUDDINGE KOMMUN

Som sjuksköterska i Huddinge kommun erbjuds du goda utvecklingsmöjligheter, många karriärvägar och stora möjligheter att forma din professionella utveckling utifrån egna intressen och preferenser.

Karin Larsson började arbeta i Huddinge kommun direkt efter sjuksköterskeexamen 2005. Fyra år senare började hon arbeta hos en privat vårdgivare, men valde 2015 att återvända till Huddinge kommun, då hon arbetade på vård- och omsorgsboende.

Huddinge är en växande Stockholmskommun med närhet till både stad och natur. Hälso- och sjukvårdsorganisationen har cirka 70 medarbetare som arbetar dagtid inom äldreomsorgen och funktionshinder, samt sjuksköterskejour som arbetar kvällar och nätter.

huddinge.se

Huddinge

Sofie Larsson, sjuksköterska på Stortorps äldreboende i Huddinge kommun.

Foto: Johan Marklund

– 2018 startade kommunen en sjuksköterskepool och jag anmälde direkt mitt intresse. Numera är jag en del av poolen och arbetar som dagsköterska på kommunens samtliga enheter, från SÄBO till korttidsboende och demensboende, säger Karin Larsson.

Karin Larsson trivs jättebra med variationen i att växla mellan olika arbetsplatser. Hon har byggt upp ett stort nätverk av omsorgspersonal, sjuksköterskor, rehabpersonal och enhetschefer i kommunen och känner sig numera hemma på alla enheter.

Individuella karriärvägar

– Det är verkligen utvecklande att arbeta i sjuksköterskepoolen. Jag träffar

många olika kollegor och brukare och utvecklas i rollen som sjuksköterska. Huddinge kommun är bra på att erbjuda varje enskild sjuksköterska utvecklingsmöjligheter och arbetstider utifrån deras individuella livssituation och intresseområden. För mig passar det exempelvis bra att enbart jobba dagtid på vardagar eftersom det underlättar mitt livspussel, säger hon.

Utvecklingsmöjligheter

Sofie Larsson började arbeta på Stortorps äldreboende i Huddinge kommun direkt efter sjuksköterskeexamen 2019. Under pandemin fick hon möjlighet att prova sina ledaregenskaper och fick då upp ögonen för en framtida karriär

inom ledarskap och verksamhetsutveckling.

– Min chef uppmuntrade mig att ansöka till Ledarskapsforum, en omfattande ledarskapsutbildning. Jag gick utbildningen på deltid i ett år och utvecklades mycket. Våren 2022 sökte och fick jag en tjänst som biträdande enhetschef på ett särskilt boende. Jag upplevde dock att rollen gjorde att jag tappade min kliniska roll som sjuksköterska och återvände därför till sjuksköterskerollen efter ett halvår, säger Sofie Larsson.

Hittade rätt som metodutvecklare

Hon erbjöds en kombinationstjänst som kombinerade kliniskt arbete med verksamhetsutveckling på halvtid och trivdes jättebra. I september 2023 tillträdde Sofie Larsson en tjänst som metodutvecklare i kommunen.

– Jag känner verkligen att jag hamnat i ett sammanhang där jag trivs och kan utvecklas långsiktigt. Att utveckla och förbättra arbetssätt, vårdplaner och rutiner är något jag brinner för. Jag är ett bra exempel på att Huddinge kommun verkligen satsar på sjuksköterskors professionella utveckling. De har låtit mig prova på olika roller tills jag hittade ett arbete som passar mig perfekt, säger hon.

Ständig utveckling på kirurgen i Blekinge

KIRURGISKA KLINIKEN BLEKINGE

Blekingesjukhuset satsar sedan ett par år tillbaka på specialistsjuksköterskor i kirurgisk vård.

– Det är ett jätteroligt jobb där jag delar min tid mellan omvårdnad och ett mer verksamhetsövergripande förbättringsarbete, säger Linnéa Berglind, specialistsjuksköterska.

Kirurgiska kliniken vid Blekingesjukhuset i Karlskrona erbjuder många olika karriärvägar. Genom satsningen på SPIK (specialistsjuksköterska i klinisk tjänst) och specialistsjuksköterskor i kirurgisk vård, utvecklas både medarbetare och verksamhet.

Linnéa Berglind arbetar sedan i våras som specialistsjuksköterska i kirurgisk vård på avdelning 48.

– Vi vårdar patienter med sjukdomar i mag-tarmkanalen, bukspottkörteln, levern samt gallan. Det är komplexa patienter och det är svårt ibland, men man lär sig otroligt mycket.

Specialistsjuksköterskan Sofie Robertsson har motsvarande tjänst på avdelning 49. Det är en kirurgisk akutsjukvårdsavdelning (KAVA) där man även tar hand om kärlsjukdomar och urologiska sjukdomar.

Linnéa Berglind och Sofie Robertsson, specialistsjuksköterskor på Kirurgiska kliniken.
Foto: Magnus Lejhall

– Jag har arbetat på kirurgkliniken i tio år, började på kärlsidan och gick efter något år över till KAVA.

Att Sofie stannat kvar inom kirurgkliniken i alla år säger hon beror på den ständiga utvecklingen.

– Efter några år i yrket blev jag teamsköterska som innebar ett extra ansvar för kvalitetsutveckling och att stöda kollegor. Sedan fick jag, precis som Linnéa, möjlighet att läsa vidare till specialistsjuksköterska i kirurgisk vård. På min avdelning möter jag många olika diagnoser, allt från trauman i det akuta skedet till lättare

gall- och appendicitoperationer. Det är enormt spännande och utvecklande att ha den blandningen av patienter.

Gör skillnad

I sina nya roller ska Sofie och Linnéa vika halva arbetstiden åt att exempelvis driva förbättringsarbeten, utbilda kollegor och hålla i introduktioner för nya medarbetare.

– Vi ska även vara ansvariga sjuksköterskor för patienter som behöver lite extra vård eller har mer komplexa situationer, stöda på ronder och hjälpa till med planering. Resterande tid arbe-

tar vi som sjuksköterskor i vården ute på avdelningarna, berättar Linnéa.

Det allra bästa med jobbet, menar Sofie, är variationen och känslan av att ha ett arbete som gör skillnad.

– Ju mer kunskap och erfarenhet jag samlar på mig, desto mer kan jag göra för patienterna.

Linnéa är inne på samma linje.

– Jag kan inte annat än att hålla med. Kirurgkliniken har också en väldigt bra arbetsmiljö, vi hjälps åt och arbetar tillsammans i teamen. Det gör ju också att man trivs.

Kirurgkliniken är en central funktion på Blekingesjukhuset. I Karlshamn finns elektiv kirurgi och poliklinik, medan akut och avancerad kirurgi är koncentrerad till Karlskrona. I Karlskrona finns även kliniken två slutenvårdsavdelningar. Kliniken har cirka 200 anställda och erbjuder en genomtänkt introduktion med erfarna kollegor och internutbildning på arbetstid.

regionblekinge.se

**REGION
BLEKINGE**

“Vi har en stark helhetssyn på våra patienter”

PSYKIATRISKA KLINIKEN I MOTALA/MJÖLBY

En sammanhållen vård, ett starkt teamarbete och stora möjligheter till personlig utveckling. Det är några av de fördelar som gör att sjuksköterskorna Malin, Alexandra och Säidi trivs på psykiatriska kliniken i Motala/Mjölby.

Specialistsjuksköterskan Malin Henriksson har under sina 25 år på den psykiatriska kliniken arbetat på flera olika enheter och i många olika roller. – Jag har helt enkelt blivit kvar för att jag trivs så bra, säger Malin som idag arbetar som vårdenhetschef för beroendemottagningen i Motala och Mjölby.

Psykiatriska kliniken Motala/Mjölby har det mindre sjukhusets alla fördelar och samtidigt hög kompetens som tillgodoser de flesta vårdbehov hos invånarna i Östergötland. Största delen av den psykiatriska vården bedrivs genom mottagningsverksamhet och psykiatrisk hemsjukvård på specialistnivå.

regionostergotland.se

En av anledningarna till att hon gillar sitt arbete så mycket är det personcentrerade arbetssättet.

– Vi har en stark helhetssyn på våra patienter. Har jag en patient som läggs in i slutenvården så är det fortfarande jag som sjuksköterska som är fast vårdkontakt och patienten har kvar samma behandlande läkare. För oss sjuksköterskor innebär det att vi arbetar med omvårdnad fullt ut. Du ser patienterna i deras sämsta och bästa tillstånd och är med hela vägen, säger hon.

Stor variation

Alexandra Strömbäck är till skillnad från Malin ganska ny sjuksköterska. Men hennes utvecklingskurva är brant. Hon tog sin examen 2020 och har sedan dess hunnit med att gå en betald specialistutbildning och har nyligen påbörjat en anställning som teamledare på det mobila omvårdnadsteamet.

– Vi arbetar med den akuta psykiatri där vi åker hem till patienter och

Foto: Åke Karlsson

gör bedömningar, säger hon och berättar att det omväxlande arbetet spänner från akuta bedömningar till att hjälpa inläggande patienter med praktiska göromål.

Under sin tid på kliniken har hon aldrig känt sig ensam. Omhändertagandet av nya medarbetare är välorganiserat och teamarbetet är starkt.

Många utvecklingsmöjligheter

Att möjligheterna på kliniken är många och spännande är även sjuksköterskan Säidi Ovox ett levande bevis på.

– För tre år sedan fick jag möjlighet att doktorera. Och idag kombinerar jag klinisk tid inom slutenvården med forskning och undervisning, säger hon.

Hennes väg inom psykiatri har inte varit spikrak och hon har själv under en period varit sjukskriven.

– Livet händer. Men det har inte på något sätt stått i vägen för mig. Arbetet är väldigt flexibelt och fokus ligger på oss medarbetare. Det går inte att arbeta inom psykiatri om man själv inte fungerar och här finns det alltid lösningar, säger hon.

Fokus på individuell kompetensutveckling

LARMCENTRALEN OCH AMBULANSEN I VÄSTMANLAND

Sjukvårdens Larmcentral och Ambulanssjukvården i Region Västmanland erbjuder sjuksköterskor stora möjligheter till professionell utveckling utifrån deras egna intresseområden och preferenser. Verksamheterna satsar på utbildning och klinisk träning i såväl kommunikation, bemötande och medicinsk bedömning.

Sjuksköterskan Martin Staf har en bakgrund från både akutmottagning och ambulansverksamhet. 2015 var han med i starten av Sjukvårdens Larmcentral i region Västmanland, som idag framgångsrikt drivs i egen regi, tillsammans med regionerna Uppsala och Sörmland. Efter ett några år valde Martin att lämna regionen för att arbeta hos en privat vårdgivare. När han erbjöds en tjänst som utbildningssamordnare på larmcentralen valde han att återvända till verksamheten.

– Jag arbetar med att likrikta och säkra kvaliteten på larmcentralernas utbildningsverksamhet. För mig, som har kunnat följa larmcentralens utveckling sedan starten, känns det särskilt

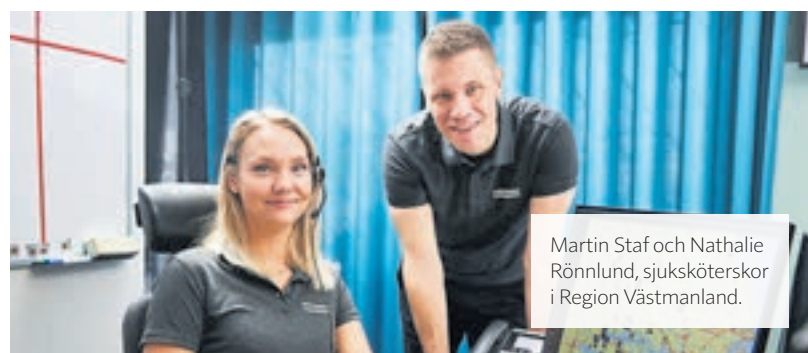

Foto: Pia Nordander / bilion

roligt att få ägna mig åt övergripande och samordnande utbildningsfrågor, säger Martin Staf.

Larmcentral och ambulanstjänst

Nathalie Rönnlund kombinerar arbete på larmcentral med ambulanstjänst.

– Jag arbetade som sjuksköterska på en kirurgisk avdelning innan jag sökte mig till Västmanlands ambulansverksamhet. Fyra år senare fick jag en rotationstjänst som innebär att jag arbetar halvtid i ambulansverksamheten och halvtid på larmcentralen. Det passar mig perfekt eftersom verksamheterna kompletterar varandra på ett bra sätt och ger mig möjlighet att följa vårdförloppet från olika perspektiv, säger Nathalie Rönnlund.

Hon uppskattar variationen och möjligheten att få arbeta på toppen av sin kompetens.

– Jag vet aldrig vilka samtal jag kommer att få ta emot på larmcentralen. Det gör att jag ständigt behöver hålla mig alert och träna min förmåga att aktivt lyssna på inringaren. Jag gillar också att larmcentralen kan erbjuda så många olika utvecklingsvägar. Om man är framåt och tydlig med hur man vill utvecklas så är sannolikheten stor att man får utvecklas i just den riktningen, säger Nathalie Rönnlund.

Video som verktyg

Sjuksköterskor vid larmcentralen har numera även möjlighet att använda videobedömning som komplement till telefon

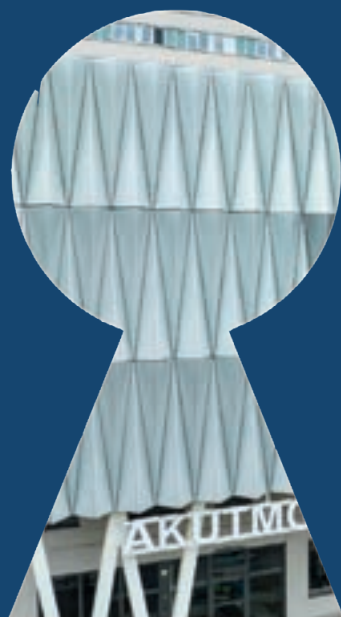
Ambulanssjukvården i Region Västmanland utgör en egen klinik med larmcentral, ambulansverksamhet och ett prehospitalt kompetenscenter. Förutom larmcentralen finns fyra ambulansstationer med 16 ambulanser. 200 medarbetare arbetar i verksamheten, varav cirka 85% är sjuksköterskor. Sjukvårdens Larmcentral besvarar 65 000 samtal och ambulanssjukvården utför 40 000 uppdrag varje år.

regionvastmanland.se

vid 112-samtal för en säkrare bedömning vid allvarlig sjukdom eller olyckor.

– Videobedömningen är ett mycket användbart verktyg för att exempelvis bedöma omfattningen på en sårskada eller att bedöma patientens ansiktsfärg vid vissa medicinska tillstånd. Videobedömningen hjälper oss att på ett effektivt sätt styra våra patienter till rätt vårdnivå. Satsningen var till en början ett pilotprojekt som numera har permanentats, säger Martin Staf.

Få en exklusiv förhandsvisning av vårt nya akut- och operationshus!

Datum & tid: 8 november 2023, klockan 17–19.

Plats: Nya akutmottagningen på Nyköpings lasarett

Program

- Rundtur operation, akutmottagning och sterilcentral.
- Visning av ny teknik och nya arbetssätt.
- Mässa i nya ambulanshallen där du får träffa våra verksamheter

Vi bjuder på hög kompetens, enklare förtäring och härliga möten med förhoppningsvis blivande kollegor!

Läs mer och anmäl dig här:
regionsormland.se/nytthus

